

KNJIŽNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

11291/20

0 993/1984

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski komb
edvarda kardelja

Celje - skladišče

D-Per

539/1984

1119840993,1

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

januar 1984

leto XX

št. 1

srečno

**31. januarja 1984
na referendumu
vsi „ZA“**

Dne 16. januarja t.l. je delavski svet sozd REK EK sprejel sklep o razpisu referenduma za sprejemanje sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sozd REK Edvarda Kardelja. Te spremembe in dopolnitve se nanašajo na dela skupnega pomena Elektrogospodarstva in premogovništva v Sloveniji in temeljijo na Zakonu o energetskega gospodarstvu in v Družbenem dogovoru o natančnejši razčlenitvi meril za uporabo v Zakonu o združenem delu določenih pogojev za organiziranje oziroma za spremembe v organiziranju tozdov energetske dejavnosti in o smernicah za organiziranje drugih organizacij združenega dela v energetskega gospodarstvu. V tem dogovoru je določeno, da se dela skupnega pomena elektrogospodarstva in premogovništva določijo v treh samoupravnih sporazumih o združitvi v sozd REK EK, sozd REK FLL in sozd Elektrogospodarstvo Maribor.

Referenduma se bodo udeležili delavci vseh tozdov in enovitih delovnih organizacij našega kombinata

Pet let je minilo odkar smo izgubili velikana naše revolucije — Edvarda Kardelja.

Foto: B. Klančar

in odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sozd Elektrogospodarstva Slovenije. Tega referenduma pa se ne udeležijo delavci v skupnih službah.

Iz tega lahko povzamemo, da bodo na referendumu odločali ZA ali PROTI delavci vseh tozgov Zasujskih premogovnikov, Termoelektrarne Trbovlje, Rudarske gradbene dejavnosti, Industrijskih montažnih delavnic in enovitih delovnih organizacij Rudnik Senovo, Rudnik Kanizarica in Rudnik Laško. Kot smo že omenili, se delavci v skupnih službah ne bodo udeležili referenduma.

Dela skupnega pomena za elektrogospodarstvo in v dejavnosti premogovništva so: razvoj in izgradnja energetskih objektov, vodenje in obratovanje energetskega sistema, standardizacija, tipizacija in unifikacija opreme po dejavnostih, politika prodaje in nabave električne energije, priprava osnov in meril za določanje razmerij udeležencev v skupnem prihodku in proizvodnje električne energije, priprava skupnih osnov in meril za razporejanje čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke, skupno gospodarjenje z denarnimi sredstvi za tekoče poslovanje in razširjeno reprodukcijo, skupna planska in druga opravila, povezana za zagotavljanje deviznih sredstev, skupna obdelava in posredovanje informacij, skupni inženiring (projektiranje, organizacija in izvedba naložb v energetske objekte), skupna dela v zvezi s kadrovanjem, skupna dela s področja ljudske obrambe in družbene samozastite, skupno izvajanje energetskih raziskav, druga skupna dela, za katera se delavci v delovnih organizacijah dogovorijo kot npr. rekreacijska dejavnost po posebnem sporazumu.

Vsa našeta dela bodo opravljale naslednje organizacije:

- do skupnega pomena za opravljanje inženiringa
- do skupnega pomena za obdelavo in posredovanje informacij
- skupna interna banka
- delovna skupnost skupnega pomena.

Na referendumu se bomo delavci vseh tozgov in enovitih delovnih organizacij v sozd REK EK odločali

torej o ustanovitvi organizacij za opravljanje skupnih funkcij energetskega gospodarstva v Sloveniji, ne pa o kakršnihkoli spremembah samoupravne organiziranosti sozd REK EK.

Referendum bo potekal na običajnih voliščih oziroma referendumskih mestih, vodile pa ga bodo posebne komisije in odbori za izvedbo referenduma. Posebni odbori so imeli nalogo pripraviti spiske udeležencev referenduma. Čas, od kdaj do kdaj bodo referendumska mesta odprta, bodo objavili odbori oziroma komisije v posameznih tozdi, delovnih organizacijah oziroma enovitih delovnih organizacijah. Referendumski odbori bodo imeli nalogo, da slehernega člana kolektiva, ki se bo udeležil referenduma podrobno seznanijo o tem, zakaj glasuje in o načinu glasovanja. Na referendumu bomo na glasovnicah obkrožili be-

sedici ZA ali PROTI sprejemu omenjenih sprememb.

Obvestilo članom kolektiva preko delovnih organizacij in tozgov je bilo s strani strokovne službe ds ASO sozd REK EK posredovano pravočasno, priloženi pa so bili tudi vzorci glasovnic in pa zapisnikov komisij oziroma odborov za izvedbo referenduma.

Apeliramo na vse člane kolektiva vseh delovnih organizacij, vseh tozgov in enovitih delovnih organizacij, da se referenduma zanesljivo udeležijo in da glasujejo ZA sprejem predlaganih sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sozd REK EK. Delavci Zasujskih premogovnikov in Termoelektrarne se bodo hkrati na posebni glasovnici odločali tudi o sprejemu sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi do v sozd EGS.

Obletnica smrti Edvarda Kardelja

10. februarja letos bo minilo pet let od smrti velikana naše revolucije, Edvarda Kardelja, katerega ime nosi naš kombinat.

Edvard Kardelj se je rodil 27. januarja 1910 v Ljubljani. Oče je bil krojaški delavec, mati pa delavka v tobačni tovarni. Odraščal je v delavski družini in se že v zgodnji mladosti opredelil za boj za delavske pravice, za lepši, naprednejši jutri. Vizijo svobodne, ustvarjalne družbe je znal s plemenitostjo, ki je lastna humanistom, z žarom prenašati na sodelavce, na ljudi, na delavce, na člane avantgarde. Za uresničitev tega cilja ni štedil znanja, ni štedil moči, ni štedil časa, ni štedil samega sebe... Ustvarjalno delo, ki je krasilo njegovo življenjsko pot, ni le smerokaz sedanjim organizacijam in njegovim sodelavcem, ampak vsem naprednim ljudem. Njegov bogat teoretični opus še ni dorečen, je osnova za poglobljeno samoupravnih odnosov, osno-

va za bogatenje našega življenja in naših skupnih naporov za lepši jutri.

V zbirki Obrazi je Janez Vipotnik med drugim zapisal: Edvard Kardelj — izreden mislec, genialen teoretik naprednega delavskega gibanja, politik in državnik. Njegove knjige spodbujajo k razmišljanju ljudi po vsem svetu in netijo boj za pravičen položaj delovnega človeka, za spoštovanje njegovega dostojanstva. Kardeljeva privrženost stvari delavskega razreda in komunistov in njegovo delo sta veliko pripomogla k uspehom, ki jih naša družba uživa danes in jih bo uživala jutri. Težko bi pri nas, pa tudi v svetu med razmišljajočimi poznavalci naše stvarnosti dobili človeka, ki ne bi priznal, da je organizacija komunistov v vsej naši doseganji zgodovini bolj usodno kot katerakoli druga sila posegla v življenje slovenskega naroda, narodov in narodnosti vse Jugoslavije.

In vse bitke, ki smo jih komunisti in delavski razred bojevali v zadnjih desetletjih pod vodstvom tovariša Tita, vsa spoznanja, ki smo jih nabrali v teh bitkah, in vsi uspehi, ki smo jih dosegli, nosijo prepričljiv pečat revolucionarne in teoretične ustvarjalnosti Edvarda Kardelja.

Ob Kardeljevi smrti je Tito med drugim dejal: Tovariš Kardelj je bil pol stoletja vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal urnika in oddiha... Z izjemnim darom revolucije je sodeloval v graditvi strategije našega gibanja, zlasti v ustvarjanju naše fronte vseh demokratičnih in rodoljubnih sil... Izredno velika sta bila vloga in prispevek tovariša Kardelja v ustvarjanju družbenoekonomskega in političnega sistema. Edvard Kardelj mi je bil najbližji sodelavec tudi v dejavnostih na zunanje političnem področju, v krepitevi neodvisnega položaja naše države v svetu, v graditvi in uresničevanju politike neuvrščenosti. Zato je tudi užival toliko ljubezni in neomajno spoštovanje pri vseh narodih in narodnostih naše socialistične skupnosti.

Dediščina Edvarda Kardelja je neprecenljive duhovne vrednosti. Na nas vseh je, da jo uresničujemo.

Janko Savšek

Organiziranje

SKUPNIH FUNKCIJ NA RAVNI SOZD EGS

Od sprejema Zakona o energetskega gospodarstvu in Družbenega dogovora o organiziranju je minilo kar precej časa. Razprave so tekale na vseh ravneh v okviru vseh treh sozdov: REK Franca Leskošek-Luka Titovo Velenje, REK Edvarda Kardelja in Elektrogospodarstva Slovenije. Po dokončni uskladitvi besedila so delavski svetovi vseh treh navedenih sozdov določili spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združitvi v sozd ter

razpisali referendum za njegov sprejem v vseh tozdih v sestavi delovnih organizacij in enovitih delovnih organizacijah za 31. januar letos. Besedilo tega sporazuma morajo sprejeti v enakem besedilu delavci v vseh treh sozdih. Tako se mora v sporazum o združitvi v sozd vnesti novo poglavje o delih skupnega pomena v elektrogospodarstvu in dejavnosti premogovništva.

In katera so dela skupnega pomena?

Ta dela so opredeljena v 4. členu družbenega dogovora, razčlenjena pa so v spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma, ki ga bomo 31. januarja letos sprejemali na referendumu. Dela skupnega pomena so naslednja: razvoj in izgradnja energetskih objektov; vodenje in obratovanje elektroenergetskega sistema; standardizacija, tipizacija in unifikacija opreme po dejavnostih; politika prodaje in nabave električne energije; priprava osnov in meril za določanje razmerij udeležencev v skupnem prihodku iz proizvodnje električne energije; priprava skupnih osnov in meril za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke; skupno gospodarjenje z denarnimi sredstvi za tekoče poslovanje in razširjeno reprodukcijo; skupna planska in druga opravila, povezana za zagotavljanje deviznih sredstev; skupna obdelava in posredovanje informacij; skupni inženiring (projektiranje, organizacija in izvedba naložb v energetske objekte); skupna dela v zvezi s kadrovanjem; skupna dela s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite; skupno izvajanje energetskih raziskav ter skupna dela, za katera se delavci v delovnih organizacijah dogovorijo.

Dela skupnega pomena elektrogospodarstva in premogovništva bodo opravljali v:

— delovni organizaciji skupnega pomena za opravljanje inženiringa;

— delovni organizaciji skup-

nega pomena za obdelavo in posredovanje informacij;

— skupni interni banki in

— delovni skupnosti skupnega pomena.

Posebej je treba poudariti, da je bilo potrebno veliko strokovnega in tudi političnega dela, da smo se dokončno dokopali do besedila sporazuma, ki opredeljuje skupne funkcije.

Vse razprave — na vseh ravneh — so pokazale, da pri sedanjem dograjevanju dohodkovnih in samoupravnih odnosov ne gre zgolj za samoupravno, temveč in zlasti tudi za ekonomsko dograjevanje, ki mora zagotoviti enakopravnost vseh. Gre tudi za racionalnejše gospodarjenje, koriščenje doslej razdrobljenih vsestranskih zmogljivosti. In ne nazadnje gre za uresničevanje tako Zakona o energetskega gospodarstvu kot določil Družbenega dogovora o organiziranju energije. Zaradi vsega navedenega je tudi jasno, da so bile prisotne pri snovanju enotnega besedila tudi različne silnice, ki so zavirale hitrejšo uresničevanje skupno opredeljenih nalog in ciljev.

Delovna organizacija skupnega pomena za obdelavo in posredovanje informacij v elektrogospodarstvu in dejavnosti premogovništva, bo nastala v prvi fazi z združitvijo ERC EGS Ljubljana in ERC EGS Maribor, v drugi fazi, do julija 1985, se bosta vanjo organizacijsko vključila še ERC REK FLL Titovo Velenje in ERC REK EK Trbovlje z upoštevanjem njihovega dosedanjega statusa.

Delovna organizacija Investicijski inženiring bo nastala z združitvijo DO IB Elektroprojekt Ljubljana, delavcev TOZD Inženiring v sestavi DO Termoelektrarna Šoštanj ter drugih delavcev v delovnih organizacijah elektrogospodarstva in premogovništva, ki sedaj delajo na opravih, ki jih bo izvajala ta nova delovna organizacija skupnega pomena, ki se bo združila v vse tri sozde.

Pri Interni banki se bo razširilo poslovanje. Njena reorganizacija se ureja skladno s spremembami in dopolnitvami SaS o združitvi v to banko skladno z določili Zakona o temeljih bančnega in kreditnega sistema.

Za skupna dela, ki jih bodo opravljali v obeh delovnih organizacijah in skupni Interni banki, se bo oblikovala delovna skupnost skupnega pomena ki bo opravljala skupna dela na področju razvoja, na področju tekočega obratovanja in poslovanja, področju dohodkovnih odnosov, na področju poročanja in obveščanja ter druga skupna dogovorjena opravila.

Kot je že omenjeno, se bo DO Inženiring povezovala v vse tri sozde, DO Informatika pa v sozd EGS, pri katerem se bo oblikovala tudi delovna skupnost skupnega pomena.

Pomembno je, da bo koordinacijski odbor ki ga bodo sestavljali po en poslovodni delavec iz vsake dejavnosti in po en poslovodni delavec iz vsake sozd povezoval vsa dela skupnega pomena in da bo skrbel za pripravo skupnih aktov skupnega pomena, jih predlagal v sprejem pristojnim organom ter skrbel za izvajanje s skupnimi plani dogovorjenih nalog skupnega pomena. Na osnovi strokovnih podlag bo predlagal politiko organom sozd in institucijam izven elektrogospodarstva in premogovništva. Koordinacijski odbor bo sodeloval tudi z organi upravljanja v skupni interni banki.

Janko Savšek

Slovenski kulturni praznik ljudski praznik

SNOS — Slovenski narodno-osvobodilni svet, je 1. februarja 1945, to je še v času boja,

Detajl rudarskega mozaika na pročelju Delavskega doma v Trbovljah. Avtor je Marij Pregelj, ak. slikar.

sprejel odlok o praznovanju slovenskega kulturnega praznika. Razglasil je 8. februar, obletnico Prešernove smrti, za slovenski kulturni praznik. Ta praznik smo vsa leta doslej praznovali včasih bolj včasih manj Slovesno. Ponekod so nanj že pozabili.

Za letošnje praznovanje najpomembnejšega slovenskega kulturnega praznika je Republiški komite za kulturo razposlal vsem kulturnim skupnostim in kulturniškim organizacijam v Sloveniji posebno poslanico, v kateri spominja vse kulturnike in druge dejavnosti na odlok SNOS-a iz leta 1945. V tej poslanici predlagajo, da na svoj osrednji kulturni praznik praznujemo kar najširše, ustvarjalno in samobitno. Praznujmo ga kot naš, slovenski vseljudski praznik.

Kulturni praznik naj bo manifestativen izraz vsega našega velikega osvobodilnega boja, kar se je tudi v usodnih dneh našega naroda povezovalo z edinstveno, množično kulturno dejavnostjo.

Odmev na to poslanico je bil velik. V večini krajev bodo ta praznik slavili skorajda mesec

dni. Tako tudi v naših krajih, kjer deluje naš kombinat.

V Hrastniku bo 7. februarja večer slovenskih ljudskih plesov in pesmi 8. februarja pa bodo otroci iz vrtcev in osnovnih šol obiskali s kratkim kulturnim programom delovne in druge organizacije v občini. Pripravili bodo tudi dneve ljubitelske dejavnosti.

V Zagorju bodo pripravili tradicionalno slikarsko razstavo likovnih del udeležencev Izlaške kolonije. Tokrat bodo pripravili retrospektivo del dvajsetih kolonij. Na proslavi bodo podelili tudi letošnje plakete dr. Slavka Gruma.

V Trbovljah bo moški pevski zbor Zarja organiziral celovečerni koncert, ki pa bo povezan tudi s podelitvijo letošnjih plaket Tončke Čech. Dne 7. februarja pa bo nastopila tudi AFS France Marolt.

* Podobne proslave bodo tudi v Senovem, Črnomlju in Laškem. Povsod bodo številne kulturne prireditve v počastitev našega kulturnega praznika. Vse člane kolektiva kombinata pa vabimo, da se udeležijo teh prireditev in po svoje manifestirajo svojo pripadnost slovenskemu narodu in svoji domovini. (tl)

GRADNJA
TE — TO 3

POMOTA V
TV ODDAJI

Dne 3. januarja 1984 je v televizijski oddaji RTV Ljubljana, I. program, govoril Milan Krajnik, dipl. ek. generalni direktor SOZD Elektrogozdarstva Slovenije o letošnji elektroenergetski situaciji in nameravani gradnji novih elektroenergetskih objektov v Sloveniji. Pri tem je prišlo do spodrsjlaja, ker je namesto nameravane gradnje TE — TO 3 Trbovlje omenil TE Šoštanj 3:

Gledena to, da je šlo za očitno in nenamerno pomoto, je tovariš Milan Krajnik poslal Termoelektrarni Trbovlje in sozdu REK EK naslednje pismo:

Ljubljana, 4. 1. 1984

Televizijska oddaja z dne 3. 1. 1984

Sporočam vam, da sem ob poslušanju dnevnika ugotovil, da sem namesto Termoelektrarna Trbovlje III, uporabil Termoelektrarna Šoštanj III. S tem dopisom želim opozoriti na to, da gre za jezikovno pomoto in da sem mislil na izgradnjo Termoelektrarne Trbovlje III.

Prosim, da vzamete to z razumevanjem na znanje in vas lepo pozdravljam.

Generalni direktor
Milan Krajnik, dipl. oec.

NZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA V ČASU OD 1. 1. DO 31. 12. 1983

1. PROIZVODNJA PREMOGA (ton)

TOZD DO	načrt ton	doseženo ton	dos. + — ton	ob dela % prostih sobotah
PH	320.000	231.291	— 88.709	72,3
PO	227.000	189.525	— 37.475	83,5
PT	575.000	708.619	+ 133.619	123,2
PKO	228.000	270.048	+ 42.048	118,4
SKUPAJ	1.360.000	1.399.483	+ 49.483	103,7
PK Lakonca	160.000	133.517	— 26.483	83,4
DO ZPT	1.510.000	1.533.000	+ 23.000	101,5
RPS	119.700	120.166	+ 466	100,4
RPK	120.000	120.800	+ 800	100,7
RPL	40.000	33.650	— 6.350	84,1
SOZD REK EK	1.789.700	1.807.616	+ 17.916	101,0

2. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (Mwh)

TOZD	načrt	doseženo	%
PEE — PP	25.000	49.396	197,6
PEE — N	545.000	502.987	92,3
KE	—	— 568	—
DO TET	570.000	551.815	96,8

3. PROIZVODNJA OSTALIH PROIZVODOV

TOZD	letni načrt	doseženo	%
GRAMAT			
opekarna (enot)	10.000.000	6.844.864	68,4
kamnolom (m ³)	50.000	50.554	101,1
Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	9.200.000	9.147.759	99,4
PKO			
kamnolom (m ³)	110.000	93.712	85,2
RESD H			
toplarna (mwh)	26.200	21.307,6	81,3

4. STORITVE (do zadnjega v preteklem mesecu)

TOZD	letni načrt	doseženo 1. — 12. 83	%
DO ZPT			
RESD H (din)	241.695.000	219.843.558,50	91,0
RESD T (din)	182.180.000	246.601.548,35	135,4
RESD Z (din)	108.999.000	130.742.929,20	120,0
PJL (din)	82.576.000	88.498.180,00	107,2

DO RGD			
RIG (din)	804,500.000	750,999.034,10	93,4
ESMD (din)	142,000.000	169,542.285,60	119,4
Avtoprevoz »Zasavje« (din)	102,374.000	119,401.247,15	116,6
GRAMAT			
opekarna (din)	46,136.000	42,522.591,05	91,5
kamnolom (din)	8,171.000	8,047.769,30	98,5
gradb. skup. (din)	7,743.000	14,916.336,00	192,6
DO TET			
vzdrževanje naprav (din) 1. — 12.		145,113.584,25	
DO IMD			
SIMD (din)	102,424.000	148,245.509,20	144,7
EIMD (din)	57,956.000	64,239.249,05	110,8

Erika Kavčič

V tabelah navedena proizvodnja je bila dosežena v 265 rednih delovnih dneh in v 11 prostih sobotah, le TOZD Premogovnik Kotredež je delal 12 sobot in 2/3. Jamska proizvodnja je znašala 1,327.722 ton, površinski kopi pa so dali 205.278 ton, in sicer Blate 14.685 ton, Ojstro 23.988 ton, Retje 33.088 ton ter Lakonca 133.517 ton. Iz zgornje tabele vidimo, da imajo izpad proizvodnje TOZD Premogovnik Hrastnik in Ojstro ter površinski kop Lakonca. TOZD Premogovnik Hrastnik je imel težave pri odkopavanju premoga v vzhodnem Talnem skladu (večkrat vdori mulja in vode) in v AB polju, TOZD Premogovnik Ojstro pa v Terezija II polju, na površinskem kopu Lakonca pa odkrivalna dela niso sledila odkopavanju in plaz.

Primerjava proizvodnje z letom 1982 je naslednja:

Problematika izpolnjevanja PROIZVODNEGA NAČRTA ZA LETO 1983 V DO ZPT

Zasavski premogovniki so v letu 1983 planirali po načrtu koriščenja premoga 1,510.000 ton, in sicer 1,350.000 ton jamske proizvodnje in 160.000 ton s površinskega kopa Lakonca. Planirano proizvodnjo naj bi dosegli pri jamskem odkopavanju v 265 rednih delavnikih in z delom v 20 prostih sobotah. Morebitne izpade proizvodnje iz jam zaradi poslabšanja odkopnih pogojev bi pokrili s proizvodnjo z manjših površinskih kopov.

Posamezni premogovniki so dosegli naslednjo proizvodnjo (skupaj s površinskimi kopi):

TOZD	1983		1982		Razlika ton
	ton	ton/dan	ton	ton	
Pr. Hrastnik	231.291	873	326.151	1.231	—94.860
Pr. Ojstro	189.525	715	227.489	858	—37.964
Pr. Trb.+RŠC	708.619	2.674	615.362	2.322	+93.257
Pr. Kotredež	270.048	1.019	231.998	875	+38.050
Lakonca	133.517	504	—	—	—
DO — ZPT:	1,533.000	5.785	1,401.000	5.287	+132.000

Pri izračunu proizvodnje ton/dan so v tabeli upoštevali samo redni delavniki (lanj in leto 265 delovnih dni). V letu 1982 smo obratovali 22 sobot (TOZD premogovnik Kotredež 23 1/3 in je znašala proizvodnja 100.632 ton, v letu 1983 pa smo obratovali samo v enajstih prostih sobotah). Le TOZD Premogovnik Kotredež je delal 12 in 2/3 sobot in je znašala 63.215 ton. V tej je upošteva-

na tudi sobotna proizvodnja s površinskega kopa Lakonca. Povprečna proizvodnja v sobotah je znašala v letu 1982 4.574 ton, medtem ko je v letu 1983 znašala 5.747 ton, kar je za 1.173 ton več oziroma 25,6 %.

Dosežena proizvodnja v letu 1983 je za 132.000 ton oziroma 9,4 % večja kot v letu 1982. Največji izpad proizvodnje je v TOZD Premogovnik Hrastnik, in to iz razloga, ker so normalno odkopavanje ovirali pogosti vdori vode in mulja na odkopna delovišča. TOZD Premogovnik Ojstro je imel tudi nižjo proizvodnjo, in sicer za 37.964 ton v primerjavi z letom 1982 iz enakega razloga kot v jami Hrastnik. Poleg tega je bilo v Te-

TOZD	Plan	Doseženo	Razlika	Dos v %
Pr. Hrastnik	320.000	231.291	— 88.709	72,3
Pr. Ojstro	227.000	189.525	— 37.475	83,5
Pr. Trb.+RŠC	575.000	708.619	+133.619	123,2
Pr. Kotredež	228.000	270.048	+ 42.048	118,4
ZPT — jama	1,350.000	1,399.483	+49.483	103,6
Lakonca	160.000	133.517	— 26.483	83,4
DO — ZPT	1,510.000	1,533.000	+ 23.000	101,5

rezija II polju k. 160 sanacijsko odkopavanje s kratkim čelom dolžine 20 m in brez pridobivanja premoga s stropa. Odkopavali so namreč pod opuščenim stebrom premoga na k. 170 zaradi zalitja čela z muljem. Iz varnostnih razlogov niso pridobivali premoga s stropa.

TOZD Premogovnik Trbovlje je proizvedel 93.257 ton več kot v letu 1982. Povečana proizvodnja je posledica mehaniziranega odkopavanja z novim odkopnim strojem Eickhoff ESA 60-L in pa izboljšanih odkopnih pogojev na ostalih odkopnih deloviščih.

TOZD Premogovnik Kotredež je prav tako dosegel večjo proizvodnjo za 38.050 ton v primerjavi z letom 1982. Večjo proizvodnjo je dosegel zaradi ugodnih odkopnih pogojev v jami Loke in zelo dobrega pridobivanja premoga s stropa na delovišču v Zg. VII. polju na k. 358 v jami Trbovlje.

Povečanje celokupne proizvodnje v DO ZPT v letu 1983 za 132.000 ton je posledica odkopavanja na površinskem kopu Lakonca.

Dosežene storitve v letu 1983 in primerjava z letom 1982 pa so podane v naslednji tabeli:

TOZD	Odkopna Jamska III. Rudniška II.					
	1982	1983	1982	1983	1982	1983
Pr. Hrastnik	17,57	13,19	3,26	2,47	2,46	1,83
Pr. Ojstro	12,29	10,83	3,47	2,75	2,58	2,05
Pr. Trb.+RŠC	16,29	16,14	4,42	4,78	3,58	3,94
Pr. Kotredež	8,86	9,22	2,15	2,50	1,46	1,71
DO — ZPT:	14,73	13,63	3,63	3,68	2,82	2,91

Iz tabele je razvidno, da je odkopna storitev malenkostno narasla le pri TOZD Premogovnik Kotredež, v TOZD Pr. Hrastnik in Ojstro pa sta odkopni storitvi upadli iz že navedenih vzrokov, pri TOZD Pr. Trbovlje pa je za malenkost nižja.

Jamska in rudniška storitev je na TOZD Pr. Hrastnik in Ojstro upadla, medtem ko sta pri TOZD Premogovnik Trbovlje in Kotredež ter v DO ZPT kot celoti malenkostno narasli.

Jože Herman

Pregled poslovanja

DO RGD V LETU 1983 TER
PERSPEKTIVE ZA LETO 1984

Članek bi bil prav gotovo predolg, verjetno pa tudi nezanimiv če bi našteval vse dejavnike, ki so vplivali, pretežno negativno, na poslovanje naše DO v letu, ki je že za nami. Zato bom navedel samo nekatere.

Dveletno stagniranje cen storitev rudarsko gradbene investicijske dejavnosti, ob njej pa tudi z njo ozko dohodkovno povezane elektrostrojne dejavnosti je zmanjšalo akumulacijo teh tozd na minimum ter povzročilo negativne poslovne rezultate pri večini domačih gradbišč tozd

RIG.

Relativno dober poslovni rezultat tozd ESMD je zasluga predvsem delavcev tega tozda, ki so z dodatnim angažiranjem svojih proizvodnih kapacitet izven dohodkovne povezave s tozd RIG uspeli zamašiti vrzel v dohodku, ki bi sicer sledila.

Naslednji neljubi ukrep, ki je situacijo še poslabšal, je bil odlok ISE o obveznem kreditu oziroma lastni udeležbi izvajalcev rudarsko gradbenih ter elektrostrojnih investicijskih del v iznosu 20 % oziroma 30 % vrednosti mesečnih situacij.

Že kar tradicionalen izpad investicijskih sredstev za izvajanje omenjenih del ob začetku vsakega leta povzroči na določenih objektih ne le 20 % oziroma 30 %, temveč kar sto procentno kreditiranje investi-

torja, kar ob izredno »dragih« obrestih pomeni še dodaten izreden pritisk na poslovanje naših ozd.

Vsi navedeni činitelji, ob njih pa še nenehna in neustavljiva rast cen gradbenih materialov, energije, ter osebnih dohodkov so povzročili veliko zadolženost ter kreditno in investicijsko nesposobnost naše DO. Stanje bi bilo še dosti slabše, ako bi izpadel tudi dokaj optimistično planirani devizni netto priliv iz ZRN, kjer je stalež naših zaposlenih rudarjev ostal pravzaprav neokrnjen kljub prognoziranemu 50 % zmanjšanju celokupnega staleža delavcev GRG RUDIS-a.

Dodatno olajšanje v poslovanju gre pripisati opustitvi kreditiranja za tista dela, ki jih vrši RGD v okviru sozd REK EK, za kar so med drugimi zaslužni tudi vodilni delavci v REK EK.

Ob vseh navedenih težavah pa se pojavljajo še dodatne, kot velik pritisk na rast osebnih dohodkov, čeprav poslovni in operativni rezultati tega ne dopuščajo, vedno večja izrabljenost obstoječe uvozne opreme ob vedno manjši sposobnosti obnavljanja, zmanjšane možnosti nakupa nove opreme, nezmožnost kreditiranja, velika fluktuacija delavcev v premogovništvo ob istočasnem pomanjkanju strokovnih kadrov vseh profilov, in še druge težave.

Vse navedeno neposredno vpliva na nedoseganje planiranih operativnih rezultatov, ki marsikje stagnirajo, ali celo upadajo. Ako temu dodamo še neizpolnjevanje pogodbenih določil s strani posameznih investitorjev, je zadeva še dosti slabša.

Če želimo v letu 1984, kakor tudi naslednjih letih, omenjeno stanje izboljšati, moramo storiti predvsem sledeče:

Ker smatramo, da smo delavci v Rudarsko gradbeni dejavnosti sestavni del slovenskega in tudi siceršnjega rudarstva (ne glede na klasifikacijo dejavnosti, ki je krivična in zgrešena), bo morala naša družba prej ali slej ugotoviti, da takšna poslovna politika do izvajalcev teh del ne vodi nikamor, ter da je to pravzaprav nož v hrbet samemu sebi, kar bi bilo seveda nesmisel, saj vendar premogovništvo in energetiko prav sedaj razvijamo, ne pa zaviramo. Prav tako bi v letu 1984 morali prene-

hati s politiko kreditiranja lastnih storitev, nivo cen naših storitev pa bi moral postati družbeno priznana kategorija, ki bi zagotavljala ustvarjanje takšnega dohodka, ki bi omogočal ustrezno akumulacijo ter osebne dohodke v povprečju osebnih dohodkov premogovništva.

Ponovno poudarjam, da sedanje cene ne zagotavljajo normalnega poslovanja, ter so eden glavnih vzrokov za slabe poslovne rezultate tozdr RIG pa tudi drugih tozdr v naši DO. Osnova za izdelavo kalkulacij v tozdr RIG je še sedaj cenik iz leta 1981, povečan za 11,8 %, kolikor so bile uradno pismene podražitve za obdobje od 1. 1. 1982 do 30. 7. 1982. Na ta dan je začel veljati odlok o določitvi najvišje ravni cen za proizvode in storitve, tako da predlog našega novega cenika ni bil akceptiran s strani Republiške skupnosti za cene, čeprav je bil izdelan pred izidom tega odloka. S tem nam je bila odvzeta pravica in možnost uskladitve našega cenika z dejanskim stanjem cen materialov, saj so naše cene mirovale, cene materialov ter osebni dohodki pa rastle. Za ponazoritev lahko povem, da so se v tem času cene gradbenih materialov povečale za 56 %, cene premoga za 126 %, cene izdelkov črne metalurgije za 69 %, osebni dohodki za 66 %, medtem ko so se cene naših storitev povečale le za 11,8 %. Mislim, da je vsak dodaten komentar odveč. Da smo v tozdr RIG v zadnjih dveh letih dosegli kolikor toliko dobre poslovne rezultate, je zaslugi skoraj izključno neokrnjenega deviznega priliva od del v ZRN, ki pa ni trajna značilnost, ter bo prejšnjemu usahnula.

Ker nam po zadnjih informacijah Republiški skupnosti za cene naših cen ni potrebno potrjevati, delavci RGD smatramo, da nam morajo predvsem vodilni delavci ter ustrezne službe v DS TSO in ASO našega sozda REK EK priskočiti na pomoč pri uveljavljanju družbeno priznanih cen, podobno kot se angažirajo, kadar je potrebno doseči višje cene premogu, nikakor pa ne smejo ostati indiferentne ali pa celo delovati zaviralno.

Doseči bi morali pravilnejšo klasifikacijo dejavnosti, ki bi omogočala ustreznejšo kontrolo rasti OD ter manjše dajatve, podobno kot velja

za premogovništvo. V tem smislu bi morali dejavnost rudarskih investicijskih gradenj premestiti iz gradbeništva v premogovništvo.

Predlagani ukrepi bi izboljšali poslovne rezultate, le-ti pa bi nam omogočili večja vlaganja v rudarsko investicijsko in drugo potrebno opremo ter kadre, kar bi povratno dalo boljše operativne rezultate. Da bi dosegli omenjene cilje, bi morali vsi odločujoči faktorji v sozdu vzporedno z reorganizacijo v slovenski energetiki podano problematiko obdelati, ter v ustreznih organih oziroma institucijah doseči čimprejšnjo pravilno rešitev.

Glede na dejstvo, da smo z novo organizacijo rudarske gradbene dejavnosti omogočili prehod vseh tehničnih kadrov v operativno smatram, da se bodo ob pravilni kadrovske politiki morali tudi na tem področju prej ali slej pokazati boljši proizvodni rezultati.

Da bi bilo temu tako, bo potrebno dosledneje uveljavljati načela nagrajevanja po delu ter zaostriiti odgovornost do tistih, ki s svojim neodgovornim ali premalo prizadevnim delom prispevajo k zaostajanju planiranih proizvodnih storitev. Boljša organizacija dela ter večji pregled nad operativnimi dosežki bosta ob večji prizadevnosti in storilnosti morala postati glavno gonilo, saj bomo le na ta način lahko ohranili slednjo višino osebnih dohodkov ter željeno rast le-teh v teku letošnjega leta.

V zvezi z razvojnimi cilji ter širjenjem dejavnosti načrtujemo sledeče: Poleg izvajanja del v rudniku svinca in cinka Lece pri Medvedu v SR Srbiji planiramo izvajanje odpiralnih del še v dveh drugih rudnikih v SR Srbiji oziroma SR Makedoniji ter razširitev dejavnosti pri IUR Raša — Labin z odpiranjem nove jame »Tupljak«.

Na deloviščih v SR Sloveniji bomo nadaljevali z izvajanjem del pri dosedanjih investitorjih ZPT, RLV, RUŽV ter RP Laško v obsegu del, približno enakem sedanjemu. Vse omenjeno so seveda le prognoze, ki bazirajo na obstoječih podatkih, do čim bo dejanska angažiranost na posameznih področjih odvisna predvsem od zagotovljenih investicijskih sredstev, družbeno priznanih cen storitev in podražitev, lastnih ope-

rativnih in finančnih zmožnosti itd. Čeprav se tudi v letu 1984 obeta več kakor 50 % zmanjšanje fizičnega obsega v ZRN, upamo, da nas omenjeno besedilo ne bo prizadelo v enaki meri kakor druge člane GRG.

Da bi zmanjšali negativne učinke zmanjšane obsega del v ZRN, se poleg RUDIS-a tudi sami angažiramo pri akviziciji v tujini. V tem smislu smo nedavno preko firme EIMCO navezali poslovne stike z dvema francoskima firmama, ki se ukvarjata z izgradnjo podzemnih investicijskih objektov (t.j. BUIQUES ter E.G.C.E.C.) za skupno sodelovanje pri izgradnji železniških predorov v Alžiru. Poleg omenjenega je možno sodelovanje z našimi tujimi partnerji pri izgradnji karavanskega predora ter jaskov, ako bo zadeva postala zopet aktualna. S firmo EIMCO se dogovarjamo o izvajanju servisne službe v SFRJ ter kooperaciji pri proizvodnji elektrohidravličnega stranskosipnega nakladalca. Podobno smo se tudi z firmo Deilmann-Haniel dogovarjali o skupni izdelavi posameznih sklopov specifične opreme za jáske, v kolikor bi bila kontinuiteta teh del zagotovljena.

V avtoprevozniki dejavnosti smatramo za osnovno nalogo tekoče izvajanje obveznosti v okviru sozda, dodatno pa še vključevanje na tuji trg ter večje povezovanje z OZD, ki se ukvarjajo z odpiranjem dnevnih kopov premoga in rude.

Tudi Gramat želimo prestrukturirati v tej meri, da bi z dodatnimi dejavnostmi izboljšal svoje poslovanje pri obstoječih dejavnostih pa dal več poudarka kvaliteti in količini izdelanih proizvodov.

Kakor je iz podanega gradiva razvidno, je idej in načrtov dovolj, seveda pa bomo za uresničitev le-teh potrebovali predvsem dodatna finančna sredstva, specializirane kadre ter nenazadnje tudi veliko dodatno vložene volje in dela.

Matjaž Cerovac

Problematika

IZPOLNJEVANJA
PROIZVODNEGA
NAČRTA ZA LETO 1983
V DO TET

Za proizvodnjo električne energije v letu 1983 je značilno:

- nedoseganje plana proizvodnje na bloku 4 (125 MW)
- preseganje plana proizvodnje na bloku 1—3 (Pauker)

— večji defekt na kotlu bloka 4

— dobri obratovalni pogoji

— padanje kvalitete premoga

— veliko vzdrževanja vsled iztrošenosti naprav

Proizvodnja električne energije

(tabela 1)

leto 1983	real. (GWh)		
	plan (GWh)		ind.
blok 1-3	25	49,314	197
blok 4	545	502,988	92
KPE	0	—	
Skupaj	570	552,302	97

Proizvodnja na bloku 1—3 (Pauker) je bila dosežena z indeksom 197, na bloku 4 (125 MW) pa 92. Plan na stari enoti je bil presežen predvsem zaradi večjega angažiranja tudi manj ekonomičnih enot zaradi slabe hidrologije (tabela 1). Plan na novi enoti pa ni bil dosežen zaradi defekta na kotlu (eksplozija parovoda) v mesecu avgustu in septembru.

Elementi proizvodnje električne energije (tabela 2)

Elementi proizvodnje električne energije (tabela 3)

leto 1983	poraba premoga (kg/KWh)		poraba kurilnega olja (g/KWh)			
	plan	real	ind	plan	real	ind
blok 1-3	2,47	2,25	91	12,000	4,305	36
blok 4	1,27	1,34	106	3,120	2,080	67

Za proizvodnjo električne energije 522.302 GWh smo porabili 786.359 ton premoga in 1.324.762 kg kurilnega olja (tabela 2). Značilno je, da je kvaliteta premoga tudi v letu 1983 zelo padla. Ker je bilo malo pa-

davin, je bil premog na depozitih suh, tako da je bila transportabilnost premoga neprimerljivo boljša kot druga leta, kar je pogojevalo tudi manjšo porabo kurilnega olja (tabela 3)

Elementi proizvodnje (tabela 4)

leto 1983	obrat (h)	remont (h)	nega (h)	defekt (h)	rezerva (h)
blok 1-3	2.422,41	—	94,12	0,54	6.336,34
blok 4	5.518,04	1.035,54	412,47	1.454,11	339,04
KPE	1,00	—	—	8.760	8.759,00
SKUPAJ	7.941,45	1.035,54	506,59	10.214,65	15.434,38

V letu 1983 smo obratovali z blokom 4 5518 ur, 1035 ur je bilo remonta, 1454 ur pa je bilo defekta (tabela 4). Povprečna moč je bila 91 MW na bloku 4 ter 20 MW na bloku 1-3 na pragu. Blok 4 je bil največ iz pogona zaradi eksplozije parovoda sveže pare, razen tega pa tudi zaradi defektov na ocevju kotla, vlek ventilatorja in pri transportu pepela in žlindre. Vsji defekti so bili odpravljeni v zelo kratkem času in strokovno. Značilno za leto 1983 je tudi izredno dobro dinamično stanje turboagregata bloka 4 in solidna obratovalna pripravljenost stare enote, saj je bila v defektu le 0,54 ur. Ocenjujemo, da smo izpolnili obveznosti ki smo jih prevzeli s planom elektroenergetske bilance, če

prav nismo dosegli plana v celoti. Predvsem smo solidno obratovali v času, ko so bile največje težave s preskrbo električne energije. Čeprav gre v TE Trbovlje za stare in manj kvalitetnejše naprave so rezultati zelo dobri, kar gre v prvi vrsti zasluga skrbnemu posluževanju in vzdrževanju naprav. S staranjem naprav in slabšanjem kvalitete premoga pa dobrih rezultatov obratovalne pripravljenosti večkrat ne dosežemo. Zato bomo v bodoče več naredili za obnovo naprav in skušali doseči ustreznejšo kvaliteto premoga.

Leopold Jamšek

leto 1983	poraba premoga (t)			ind.	poraba kur. olja (kg)			ind.	kvaliteta prem. (KJ/kg)		
	plan	real			plan	real			plan	real	ind.
blok 1-3	62.000	111.055	179		300.000	212.284	71		9.656	8.791	91
blok 4	692.000	675.304	98		1.700.000	1.046.416	61		9.656	8.791	91
KPE	—	—			—	66.062					
SKUPAJ	754.000	786.359	104		2.000.000	1.324.762	66		9.656	8.791	91

Ocena rezultatov

GOSPODARJENJA V
RUDNIKU SENOVO
V LETU 1983

Za poslovanje v preteklem letu velja ugotovitev, ki se ponavlja že nekaj let: proizvodni rezultati so zadovoljivi, ne dajo pa ustreznega finančnega rezultata. Nesorazmerje med proizvodnim in finančnim rezultatom se pogloblja, kar je posledica cenovnih deformacij.

Kljub objektivnim težavam, ki so spremljale proizvodnjo, je proizvodni plan dosežen. Montangeološke razmere se z globino slabšajo, vsporedno s proizvodnjo izvajamo investicijo v poglobljanju rudnika, pomanjkanje repromateriala in rezervnih delov je oviralo redno proizvodnjo. Zato lahko trdimo, da je dosežena proizvodnja 120.166 ton pomemben dosežek vseh delavcev delovne organizacije. Rudniška storitev je dosežena z znatno večjimi naporih delavcev. Pozitivno je tudi to, da je znatno zmanjšana odsotnost z dela, predvsem zaradi nižjih neopravičenih izostankov in manj »bolniških«.

Na področju investicijskih del so doseženi pomembni rezultati. S pospešenimi aktivnostmi smo poskušali vsaj malo nadoknaditi tisto, kar je bilo zamujeno v fazi priprav od projektiranja, postopka odobrevanja investicijskega programa do zagotavljanja sredstev za nova odpiralna dela.

Velika pridobitev so obnovljene remontne delavnice na Ravnah, v katerih bodo delavci dosegli še večji učinek, čeprav je njihov prispevek že v dosedanjih težkih pogojih dela v skupnem rezultatu velik.

Nikakor pa nas ne more zadovoljiti finančni rezultat poslovanja. Na podlagi podatkov za enajst mesecev lanskega leta ocenjujemo, da delovna organizacija ne bo imela izgube, vendar pa ne bo oblikovala planiranih skladov. Izpadli bodo sklad skupne porabe za splošne potrebe, poslovni sklad in sredstva za pokrivanje plasmajev, kar pomeni izpad planiranega čistega dohodka za okoli 20.000.000,00 dinarjev.

To pomeni, da je osnovna dejavnost v izgubi, v skupnem rezultatu

za delovno organizacijo pa se ta pokrije na račun pomožnih dejavnosti (avtopark in remontne delavnice). Takšen zaključek poslovnega leta je za delovno organizacijo neuspešen, vzroki pa so v neustrezni politiki cen. Ker je energetski premog zastopan v realizaciji že blizu 70 %, je razumljivo, da nam nizka udeležba v celotnem prihodku elektrogospodarstva Slovenije močno slabša finančni rezultat.

Poslovanje brez skladov poraja razne težave, od katerih je najtežja slabšanje plačilne sposobnosti in narekuje vrsto ukrepov, ki imajo za cilj znižati odliv in pridobiti dodatna sredstva.

Stanko Vidmar

Problematika

PROIZVODNJE IN TEŽAVE
V PRETEKLEM LETU
V RUDNIKU KANIŽARICA

Načrtovana proizvodnja po energetski bilanci v letu 1983 je bila 110.000 ton, operativni plan proizvodnje z delom v prostih sobotah in nedeljah pa je bil 120.000 ton.

Operativni plan smo presegli za 0,6 %, to je 120.800 ton, torej za 800 ton energetski plan pa smo presegli za 9,8 % ali 10.800 ton premoga.

Vladimir Breznik, dipl. inž. rud.,
direktor Rudnika Kanižarica

Proizvodni dosežki so bili dobri glede na pogoje dela. Tudi storilnost se je očitno povečala, z ozirom na predhodno leto Rudniška storilnost je večja za 18,2 %.

Problemi pri proizvodnji premoga so nas pestili v glavnem v drugi polovici leta. Vzroki pa so bili naslednji:

— likvidacija delovišč v III premoškem sloju, tako da smo ostali nekaj časa samo z enim odkopnim deloviščem v IV. sloju;

— večje ojačitve v IV. premoškem sloju na odkopu št. 5 in s tem zmanjševanje nadkopnega pridobivanja premoga;

— skozi vse leto pomanjkanje jamskih delavcev, in sicer 20 do 30;

— poleg pomanjkanja ljudna delovišč imamo problem tudi z zelo slabo kvalifikacijsko strukturo, kar se bo še bolj odrazilo z novim zakonom o benifikacijah;

— tudi oddaljenost delovišč že zelo vpliva na uspeh, saj smo z vsakim letom dalje in globlje;

— tudi fluktuacija je pomemben faktor, saj se zamenjuje v enem letu skoro 50 % jamskih delavcev.

Velike težave pa se pojavljajo pri izvajanju investicijskih del za južni del »Kadunje« v jami, saj smo na polovici najbolj produktivnega in perspektivnega področja, seveda predvidenega, naleteli na vodonosno prelomnico, ki bo rudniku zmanjšala življenjsko dobo od 5 do 10 let.

Trenutno investicijska dela v jami stojijo zaradi hidrogeoloških raziskav, ki jih izvaja Geološki zavod Ljubljana. Vendar se bodo ta dela zavlekla, kajti odgovorni za izdelavo projekta za te raziskave in sanacijo preloma zamujajo. Resno smo zaskrbljeni v kolektivu zaradi kontinuitete odkopavanja v naslednjem petletnem obdobju.

Ostali del investicij zunaj ja

tekkel normalno. V letu 1983 smo zgradili nov obrat družbene prehrane in 18-stanovanjski blok, ki bo v prvih mesecih letos že vseljiv. Lahko bi dokončali tudi ostale objekte, kot so povečanje trafopostaja za 1 MW in postavitev dizel-električnega agregata, če bi bili pravočasno izdelani projekti.

Kljub vsemu pa si je kolektiv pri svojem delu v preteklem letu zelo prizadeval, saj so rezultati dela zelo dobri.

Vladimir Breznik

Problematika

IZPOLNJEVANJA
PROIZVODNEGA
NACRTA V LETU 1983
V DO IMD

Pri planiranju za leto 1983 smo upoštevali vsa dana družbena izhodišča. Priznati moram, da smo nekoliko dvomili, da bomo dosegli tisto, kar smo s plani predvidevali v TOZD in DS SS.

Proizvodnja, ki jo opravljamo izven REK EK je potekala v podobnih gibanjih, kot celotno jugoslovansko gospodarstvo. Posebno hitro so naraščale cene reprodukcijskega materiala na trgu pa ga je bilo premalo. Zato je morala biti nabavna služba zelo elastična da ni bilo zastojev v proizvodnji, ter da nismo prekomerno bremenili obratnih sredstev. Izkazalo se je kako pomembna je dobra organizacija nabavne službe in primerne kadra v njej. Storitvene dejavnosti za REK smo planirali letno v glavnem s sporazumj oziroma pogodbami, ki so temeljile na dejanskih stroških iz preteklega leta, povečane za predvideno povečanje cen po Družbenem Dogovoru SRS. Velika stopnja inflacije v letu 1983 in velika podražitev rezervnih delov nam je zmanjšala vrednost pridobljenega dohodka na tem

področju, pa vendar med letom nismo spreminjali dogovorov kar kaže pozitivno stran sporazumov za naročnika. Mislim, da bomo v skupnem interesu tako politiko tudi v bodoče nadaljevali v kolikor se bo rast cen rezervnih delov in reprodukcijskega materiala odvijala v okviru predvidevanj.

V letu 1983 smo poizkusili novo kvaliteto na področju kreditiranja investicijske opreme s sredstvi, združenimi v LB, Temeljni banki Zasavje. Poskus pa nam je le delno uspel, saj poslovanja DO IMD v razmerju z drugimi delovnimi organizacijami izven REK ne obravnavajo enakopravno, ker ni izvoznik in v preteklosti ni bil v družbi tistih, ki so te kredite koristili za kreditiranje serijske opreme. To pa je za DO IMD slabo, saj skoraj vsak kupec zahteva, da del njihove opreme kreditiramo vsaj do višine 20 %. Zaradi tega postaja DO IMD »tujec« v samem REK saj si ne more pridobiti del za izdelovanje investicijske opreme ker tudi sredstva ISE in drugi viri sredstev zahtevajo del kredita. Tako si dela pridobivamo preko drugih delovnih organizacij izven REK, ki so sposobne kupce kreditirati.

Leto 1984 kaže tendenco k povečanju obsega proizvodnje izven REK, kar je v skladu z optimalnim izkoriščanjem kapacitet.

Na področju vlaganj v družbeni standard, stanovanjsko problematiko in razširjeno reprodukcijo smo lahko zadovoljni, saj smo dosegli vse zastavljene cilje.

Notranja neskladja v REK EK, ki se nanašajo na izplačilo OD in drugih »socialnih kategorij«, bi lažje usklajevali, če bi bilo več medsebojnega sodelovanja med delovnimi organizacijami in če bi se strokovne službe na nivoju SOZD bolj ukvarjale s tem. Neenotnost vodi v notranje slabo vzdušje, posebno pri izplačilu OD, kar se je odražalo tudi v naši DO. Namreč za enako delo in pogo-

je dela naj bo kjerkoli v REK tudi enako plačilo.

O burnem 1983. letu lahko rečemo, da smo zadovoljni, posebno z vidika ustvarjanja tega dela dohodka, ki omogoča nadaljnji razvoj DO IMD v taki meri kot smo si ga dolgo ročno načrtali.

Mihael Eržen

Ocena gospodarjenja v letu 1983

V teh dneh računovodski sektorji intenzivno delajo v pripravi za izdelavo zaključnih računov. Istočasno izdelujemo tudi prve ocene poslovnih rezultatov. Ocene se spreminjajo skoraj vsak dan, saj še vedno ni zaključen celotni prihodek in še ni točno obračunana amortizacija, ki zelo vpliva na poslovni rezultat. S precejšnjo verjetnostjo lahko trdimo, da bo delovna organizacija ZPT zaključila z izgubo v višini med 800 in 920 milijoni din. Nadalje bo delovna organizacija TET zaključila z izgubo v višini med 40 in 130 milijoni din. Delovna organizacija Rudnik Kanizarica bo poslovala brez izgube, vendar ne bo oblikovala vseh skladov, kar pomeni, da bo poslovala z motnjami. Enako velja za delovni organizaciji Rudnik Laško in Rudnik Senovo. Le delovni organizaciji RGD in IMD bosta zaključili poslovanje uspešno, čeprav delovna organizacija RGD ne bo oblikovala v celoti planiranih skladov.

Od planiranega celotnega prihodka REK-a v višini 7 milijard 520 milijonov din bo po sedanjih podatkih dosežen prihodek med 6 milijardami 800 milijonov din do 6 milijard 940 milijonov din. Nejasnost okrog prihodka izhaja iz tega, da še ni zaključena plačana realizacija, niti obračunan oziroma razdeljen skupni prihodek od proizvodnje in prodaje električne energije.

Po trenutnih ocenah bo skupni prihodek od prodaje električne energije pokrival le med 79 in 84 %

Pred odhodom v jamo Premogovnika Trbovlje.

Foto: Trbovlje

DEJALI SO

Iz novoletne poslanice predsedstva SFRJ

Za nami je leto velikih naporov za uresničitev gospodarske stabilizacije. V tem letu smo dosegli pomembne rezultate na nekaterih področjih gospodarjenja navzlic neugodnim mednarodnim gospodarskim in političnim okoliščinam in motnjam v domačih gospodarskih tokovih. Povečali smo izvoz, zmanjšali zunanjetrgovinski primanjkljaj in poravnali finančne obveznosti do tujine ter pospešili razvoj kmetijstva in turizma. Začeli smo bolj izkoriščati domače surovinske in energetske vire in opiramo se na lastne znanstveno-raziskovalne dosežke. Uspešneje se organiziramo, hitreje se dogovarjamo in sklepe enotneje spreminjamo v dejanja. Odločneje odpravljamo vse, kar zavira razvoj socialističnega samoupravljanja. Krepimo zavest o nujnosti smotrnejšega poslovanja in varčevanja.

To To smo dosegli po zaslugi požrtvovalnosti vseh delovnih ljudi, še posebej delavskega razreda, in dejstva, da je zavestno prevzel največji delež bremena boja za odpravo gospodarskih in drugih težav.

Hkrati pa so se zaostрили nekateri problemi, tako da so naše gospodarske razmere še vedno zapletene in težavne. Rast industrijske proizvodnje je počasnejša, povečala se je inflacija, okrepila se je nelikvidnost, življenjska raven se še naprej znižuje, problemi zaposlovanja in preskrbe z energijo pa so se zaostрили.

Počasnost, nedoslednost, ponekod pa tudi odpor proti izvajanju dogovorjene politike so poleg objektivnih težav neugodno vplivali na razmere tako da nismo mogli še uspešneje izvajati politike gospodarske stabilizacije.

V leto 1984 vstopamo s številnimi gospodarskimi problemi, hkrati pa smo bolj pripravljeni na napore, ki nas čakajo pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, s katerim smo celovito in realno ocenili razmere, ugotovili vzroke nakopičenih težav in določil poti in metode za odpravo teh težav.

Pri vsem tem se zmoremo in moramo opirati na lastne sile. Samo s prizadevnejšim in kakovostnejšim delom lahko uspešno dosežemo gospodarsko stabilizacijo.

ovrednotene bilance, ki pa je po dogovoru korigirana pri posameznih elementih.

Istočasno s pripravami na zaključni račun in ocenjevanjem poslovanja pa že tečejo aktivnosti v zvezi s pokrivanjem predvidene izgube in zagotavljanjem minimalnih potrebnih skladov skupne porabe. Do 25. januarja 1984 mora biti dokončno prerazporejen skupni prihodek in s tem tudi razrešen glavni del pokrivanja izgube.

Znana sta le dva možna vira. Šele po 15. januarju bo znano, če bodo viri zadostovali za pokrivanje izgube.

Po dogovoru v našem REK kot tudi v elektrogospodarstvu so finančni delavci v svojih sredinah dali iniciativo za potrebne odločitve v zvezi z oblikovanjem skladov skupne porabe, za solidarno prerazporeditev ter za racionalno porabo po prednostnem vrstnem redu, kot je dogovorjeno po 78. členu samoupravnega sporazuma o delitvi ČD in OD.

Janko Koritnik

NAČRT

PROIVODNJE
PREMOGA V
DO ZPT ZA
LETO 1984

Zasavski premogovniki Trbovlje so po načrtu izkoriščanja premoga za leto 1984 planirali proizvodnjo 1.500.000 ton, in sicer 1.345.000 ton iz jam in 155.000 ton s površinskega kopanja Lakonca. Od celokupne proizvodnje bo 655.000 ton komercialnega premoga in 845.000 ton kotlovnega premoga. Planirano proizvodnjo bodo dosegli v 265 rednih delovnih dneh in 20 prostih sobotah. Pri tem bodo morebitne izpade proizvodnje iz jam zaradi otežkočenih pogojev odkopavanja pokrivali z odkopom premoga na površinskih kopih Blate, Ojstro, Retje in Kotredež I. in II.

Proizvodnja premoga bo po posameznih tozdih, po količini in kvaliteti znašala kot je razvidno iz tabele 1.

TOZD	ton	GJ	GJ/tono
Pr. Hrastnik+RŠC	275.000	3.515.208	12,78
Pr. Ojstro	200.000	2.575.057	12,87
Pr. Trb.+RŠC	575.000	5.378.960	9,35
Pr. Kotredež	270.000	2.745.704	10,17
RŠC	25.000	326.981	13,08
ZPT:	1.345.000	14.541.910	10,81
Lakonca	155.000	1.550.000	10,00
ZPT+Lakonca:	1.500.000	16.091.910	10,73

Tabela 1

Iz tabele vidimo, da so storitve za leto 1984 v rahlem porastu z izjemo pri TOZD Premogovnik Hrastnik in Ojstro, kjer so odkopne storitve nekoliko manjše. To pa iz razloga, ker bodo sanacijsko odkopavali v vzhodnem Talnem skladu v jami Hrastnik in v Terezija II. polju k.160 v jami Ojstro. Zato so predvidene dosti nižje odkopne storitve.

Za nadaljnji porast storitev in proizvodnje bo nujno potrebno povečati proizvodnjo z mehaniziranim odkopavanjem. Sedanja oprema (SHP in odkopni stroji ter ostalo) za mehanizirano pridobivanje premoga na širokočelnih deloviščih je že prestara in iztrošena (iz leta 1973 in naprej, le SHP Becorit in Eickhoff ESA 60—L sta iz zadnjih let) in ne zagotavlja več potrebne obratovalne sigurnosti. Vzdrževanje tako iztrošene opreme je tudi drago.

Planirana proizvodnja za leto 1984 je nižja za 10.000 ton napram letu 1983 in za 42.000 ton nižja kot je bila planirana po srednjeročnem planu 1981-1985. TOZD Premogovnik Hrastnik ima nižjo proizvodnjo za 70.000 ton, TOZD Premogovnik Ojstro za 27.000 ton, TOZD Premogovnik Trbovlja in Kotredež pa po srednjeročnem planu. Vzrok za nižjo proizvodnjo v TOZD Premogovnik Hrastnik in Ojstro je sanacijsko odkopavanje v vzhodnem

Talnem skladu jame Hrastnik in Terezija II polju k. 160 v jami Ojstro.

Planirano proizvodnjo bomo dosegli na širokočelnih odkopih, podprtih s trenjskimi stojkami in stropnicami, drsnim hidravličnim podporjem (DPH) Salzgitter, samohodnim hidravličnim podporjem (SHP) Marrel-Hydro in SHP Klöckner — Becorit. Stopnje mehaniziranosti širokočelnih odkopov v % po posameznih tozidih in v DO—ZPT pa so podane v tabeli 2.

Tabela 2

TOZD	Klasič.	Marrel-H.			
		Salzgitter	Kl. Becorit	Skupaj	
Hr+RŠC	—	33	9	58	100
Ojstro	—	18	66	16	100
Trb.+RŠC	69	—	31	—	100
Kotredež	35	65	—	—	100
RŠC	—	100	—	—	100
ZPT	36	24	25	15	100

Jože Herman

ELEKTROENERGETSKA
BILANCA ZA
LETO 1984

PROIZVODNI
NAČRT ZA LETO
1984 ZA DO TET

Iz tabele vidimo, da znaša proizvodnja z mehaniziranih čel komaj 40 %, čeprav je bila planirana po srednjeročnem planu od 60—70 %. Vzrok je v pomanjkanju dinarskih in deviznih sredstev ter težav pri uvozu podporja in odkopnih strojev. Za TOZD Premogovnik Hrastnik je podpisana pogodba za odkopni stroj Eickhoff ESA 60—L, ki naj bi prispel v prvi polovici leta 1984. Na če-

lih, kjer podpiramo s trenjskimi stojkami in stropnicami Salzgitter podpora in delno tudi SHP Marrel-Hydro pridobivamo premog z razstreljevanjem in ročnim oziroma ? nakladanjem s stranskosipnimi nakladalci firme Salzgitter.

Posledica nizke stopnje mehaniziranosti širokočelnih odkopov so tudi planirane storitve, ki so podane v tabeli 3.

Tabela 3

TOZD	Storitve ton/delavnik					
	odkopna jamska		III. rudniška II.			
	1984	1983	1984	1983	1984	1983
Hr.+RŠC	15,3	16,0	3,3	3,4	2,75	2,55
Ojstro	11,0	13,0	3,6	3,5	2,66	2,60
Trb.+RŠC	15,0	14,5	4,4	3,7	3,30	2,78
Kotred.	9,3	9,0	2,5	2,2	1,67	1,49
ZPT:	13,0	13,7	3,5	3,3	2,63	2,48

Predlog elektroenergetske bilance za leto 1984 je pripravljen na podlagi osnutka, ki je bil izdelan v juniju 1983 in na podlagi dopolnil, ki smo jih prejeli do konca septembra.

V primerjavi z osnutkom predlog elektroenergetske bilance za leto 1984 upošteva realnejši trend porasta porabe električne energije tako pri neposrednih odjemalcih kot pri distribuciji.

Predlog upošteva kriterije za sestavo EEB jugoslovanskega elektrogospodarstva, kakor tudi priporočila in sugestije, ki jih je dala Skupščina ISE in RKE ob priliki sprejemanja EEB za leto 1983.

Elektroenergetski sistem Slovenije bo v letu 1984 razpolagal predvidoma z naslednjimi instaliranimi močmi:

HE	623 MW
TE (premog)	889 MW
TE (plinsko-parne)	171 MW
NE	316 MW
SKUPAJ:	1.999 MW

V primerjavi z elektrogospodarsko bilanco za leto 1983 celotne potrebe Slovenije prikazujejo le 3,3 % porast porabe električne energije. Zaradi utečenega obratovanja NE Krško, je njena proizvodnja v EEB za leto 1984 za 16 % večja kot v EEB za leto 1983. Ker pa je splošni porast odjema električne energije v letu 1984 zelo majhen, je planirana proizvodnja v TE enaka ali nižja kot v letu 1983.

Povečanje proizvodnje v NE šega remonta in manjšega šte-Krško je nastala zaradi krajvila zaustavitve v letu 1984

V TO Ljubljana pa je predvideno povečanje proizvodnje za 30 GWh zaradi obratovanja novega bloka 3 (50 MW) v juniju 1984.

NEPOSREDNI ODJEMALCI predvidevajo v letu 1984 za 44 GWh, ali 1,8 % višjo porabo kot so jo planirali v letu 1983. Največje povečanje predvidevata TD Ruše — 3,9 % in Železarna Ravne — 3,4 %, medtem ko je predvideni porast odjema v Železarni Jesenice 2,1 % in Železarni Štore 1,6 %. TGA Kidričevo pa v letu 1984 ne predvideva porasta odjema električne energije. Porast v TD Ruše in Železarni Ravne je nekoliko višji, saj nobeden od neposrednih odjemalcev v letu 1984 ne predvideva obratovanja novih elektro peči.

DISTRIBUCIJA predvideva v letu 1984 za 24 GWh višji odjem kot v bilanci za leto 1983. Ta plan je dokaj realen, saj je bil v prvih devetih mesecih 1983 odjem za 3,2 % nižji od plana in tako pomeni praktično enak plan povečanja porabe za cca 3 % v primerjavi z

dejansko porabo v letu 1983.

PROIZVODNJA TERMOELEKTRARN je v letu 1984 planirala v skladu s kriteriji za planiranje proizvodnje TE in z ozirom na razpoložljive količine goriva, predvsem premoga in tekočega goriva. Večje spremembe v proizvodnji TE smo že omenili (NEK, TEŠ, TOL). K temu pa je potrebno dodati pojasnilo, da sta v zimskih mesecih močnejše angažirani TOL in TET zaradi akutnega pomanjka-

nja transformacije 400/110 kV oziroma 220/110 kV na področju Gorenjske, Ljubljane in Dolenjske.

Omenimo naj, da je možna dodatna proizvodnja, zlasti v TE Šoštanj, vendar pa za povečano električno proizvodnjo ni zagotovljena dobava premoga niti iz RLV niti iz drugih republik. Poleg tega pa že sedaj obstajajo transportne omejitve zaradi pomanjkanja ustreznih vagonov.

ELEKTROENERGETSKA BILANCA ZA LETO 1984 PROIZVODNJA TERMOELEKTRARNE (prag)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	1984	84/83
Trbovlje 1-3	7	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	100,0
4	55	50	50	50	0	30	55	55	50	55	40	55	545	100,0
plin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Trbovlje skupaj	62	55	50	50	0	30	55	55	50	55	45	63	570	100,0

POTREBNE KOLIČINE GORIVA ZA PLANIRANO PROIZVODNJO V TET

Proizvodnja GWh	Poraba Ks/KWh	Potrebe premoga v 000				Tekoče gorivo v 000 t
		Toplotna	za proizz	za ostale	skupaj	
		KJ/Ks	el.	energ	potrebe	
Trbovlje 1-3						
25	3.360	8823	84			
4	545	1.380	752	0	836	3
plin	0	0.400	41868	0		

PLAN DOBAVE, PORABE IN ZALOG GORIVA PRI TET

v 1000 t

PREMOG

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	1984
31. 12. 83													
dobava	70	65	35	50	75	70	70	75	70	75	70	75	800
poraba	100	86	69	89	0	41	76	76	69	76	72	103	837
Zaloge konec mes.	106	76	55	21	2	77	106	100	99	100	99	97	69

Peter Jamnik

Proizvodni načrt

RUDNIKA KANIŽARICA
V LETU 1984

Z ozirom na razmere v jami in potrebe po premogu se je kolektiv rudnika odločil za proizvodnjo 120.000 ton premoga, od tega 110.000 ton v rednem delu in 10.000 ton ob dela prostih dneh.

Po posameznih mesecih je predvidena naslednja proizvodnja:

Januar	10.350 ton
Februar	10.600 ton
Marec	10.500 ton
April	9.500 ton
Maj	9.500 ton
Junij	9.500 ton
Julij	8.700 ton
Avgust	9.550 ton
September	9.950 ton
Oktober	11.150 ton
November	9.500 ton
December	10.750 ton

Pri izvajanju planskih nalog predvidamo sledečo storilnost:

Odkopna 7,80 ton/dnino	
Priprava v premogu	
(strojno)	5,45 ton/dnino
Priprava v premogu	
(ročna)	3,26 ton/dnino
Jamska	2,15 ton/dnino
Rudniška	1,30 ton/dnino

Premog bomo odkopavali v tretjem in četrtem premoškem sloju v polju Kadunja.

Odkopavanje tretjega premoškega sloja se bo vršilo s širokočelno odkopno metodo in klasičnim podporjem. Pridobivanje bo podkopno.

Na tem delovišču pričakujemo težave predvsem zaradi sorazmerno strme lege sloja, sicer pa je kvaliteta tega premoga dobra. Iz tega sloja predvidevamo proizvodnjo 20.000 ton premoga.

Četrty premoški sloj bomo prav tako odkopavali s širokočelno odkopno metodo in klasičnim podporjem. Pridobivanje premoga bo podkopno, deloma pa tudi nadkopno. Predvidevamo, da bodo pri odkopavanju precejšnje težave zaradi jalovih vložkov različne debeline, ki se pojavljajo v tem obdobju. Zaradi

tega bo tudi kvaliteta premoga nekoliko slabša.

Pripravljalna dela za proizvodnjo v letu 1984 so v glavnem opravljena. Predvidevamo pa intenzivno delo pri odpiranju premoga v Južnem polju, kjer bo potrebno opraviti sorazmerno veliko priprav pred pričetkom odkopavanja.

Investicijska dela se bodo izvajala še naprej v Južnem polju v kolikor bodo to dopuščale hidrološke razmere. Predhodno bo potrebno opraviti raziskave in izvesti sanacijo vodohodne prelomnice, ki poteka preko tega polja.

Sprič neugodnih montan-geoloških razmer v Južnem polju bo potrebno pričeti s pripravami (projekti, programi itd.) v zvezi z odpiranjem in raziskavami Severnega polja.

Intenzivno bo potrebno izvajati tudi raziskovalno vrtanje tako v jami kot na površini s ciljem kontinuitete odkopavanja, prekatégorizacije in odkrivanja novih zalog premoga.

Za normalno izvajanje planiranih del je potreben stalež 496 ljudi na rudniku.

Spričo slabših odkopnih pogojev napram letu 1983 in večji oddaljenosti delovišč od ustja izvoznega vpadnika bo potrebna maksimalna prizadevnost zaposlenih za realizacijo zastavljenih planskih nalog.

B. V.

PROIZVODNI NAČRT ZA LETO 1984 V DO IMD

V Delovni organizaciji IMD bo proizvodni načrt za leto 1984 temeljil na fizičnem obsegu proizvodnje preteklih let in možnostih novih vključevanj v delitev dela na osnovi dograjevanja organizacijske strukture in sposobnosti le-te.

V DO IMD, ki opravlja storitve in izdeluje investicijsko opremo na področju strojništva in elektro del, je že vrsto let značilno prilagajanje tržišču na krajši rok, kar onemogoča planiranje fizičnega obsega proizvodnje na daljši rok in s tem

v zvezi nesigurnost v zasedanju prostih kapacitet. Zlasti na področju storitvene dejavnosti bomo zaradi specifičnosti še nadalje dograjevali obseg proizvodnje, ker tak pristop zahteva proizvodnja premoga, na katero se v glavnem nanašajo storitve. Tukaj ni mogoče predvideti obsega proizvodnje na daljši rok, vendar izkušnje kažejo, da se sproti ustvarja kontinuiteta zasedenosti, v kolikor med letom storitev ne pričnemo izvajati zaradi različnih razlogov izven naše DO. Tako ne moremo pri storitveni dejavnosti planirati točnega programa dela, kar postavlja tozde večkrat v dvome o pravilnosti predvidevanja, in uresničevanja tega programa dela.

Drugače pa planiramo na področju izdelovanja investicijske opreme in serijske proizvodnje za potrebe SOZD REK in izven njega. V DO ugotavljamo, da je nujno potrebno v bodoče popestriti naš program dela in se močneje povezovati na osnovi širše družbene delitve dela, s podobno dejavnostjo in dolgoročnim oziroma trajnim povezovanjem zlasti s tistimi, ki imajo raziskano tržišče in usmerjeno proizvodnjo, saj je DO IMD kadrovska in številčno prešibka, da bi v večjem obsegu sama raziskovala trg.

Glede finančnega načrta so še vedno neznan nekatere osnove za izračun potrebnih sredstev za sklade in obveznosti iz dohodka. Opažamo da se pri določanju izhodišč za planiranje na osnovi družbenega dogovora in Samoupravnih sporazumov stanje glede roka izdelave podatkov iz leta v leto bolj zavlačuje, kar onemogoča pravočasno izdelovanje planov.

Iz omenjene problematike lahko na kratko zaključimo, da je plan za leto 1984 postavljen tako kot v preteklosti iz dveh delov, to je znanega dela in pričakovanega oziroma predvidenega. Znan fizični obseg proizvodnje obsega trajne storitvene dejavnosti na osnovi spo-

razumov z naročniki v SOZD in izven nje, pogodbeni dela individualne opreme in lastni program dela. Pričakujemo, da se bodo nekatere storitve odvijale kontinuirano kot v preteklosti, ter da bomo na tem področju dosegli predvideni obseg.

Znotraj delovne organizacije ugotavljamo, da je lažje določiti fizični obseg proizvodnje, in ga tudi realizirati na področju strojništva, veliko težje pa pridobivati dela na področju elektro del. Zato predvidevamo večjo angažiranost kadra v letu 1984 pri raziskovanju tega trga.

V letu 1984 pričakujemo večje organizacijske spremembe v SOZD tudi na področju elektrostrojne dejavnosti, ki naj bi do prinesla k boljši organizaciji dela, dolgoročni razvoj in večjo socialno varnost delavcev. Vendar bi tudi v tem slučaju morali izvajati plan kot smo si ga načrtali združenj v katerikoli asociaciji.

Mihael ERŽEN

Potek popravila

GENERATORJA
PLINSKE TURBINE
V TE TRBOVLJE

Odgovornost za požar na generatorju plinske turbine 2 v TET je strokovno dokazana in predložena dobavitelju Westinghouse-u iz ZDA.

Potek dogodkov od požara do pričetka popravila je opisan v že objavljenih sestavkih tega glasila.

Nenavadno dolgo zavlačevanje dobavitelja za povračilo škode skuša TET skupaj z Elektrogospodarstvom Slovenije čim bolj skrajšati. Prizadevanja v tej smeri so se razširila do zveznih vlad SFRJ in ZDA.

TET bo sklenila pogodbo z Elektroinštitutom Milan Vidmar o analizi električnih in mehan-

skih lastnosti odklopnikov 110 KV s posebnim ozirom na varnost obratovanja in spremembo namembnosti celotnega postroja ki bo financirana po dogovoru z Zavarovalnico iz sredstev, ki se oblikujejo iz zavarovalnih premij.

Med Elektrogospodarstvom Slovenije in Republiškim komitejem za energetiko so potekale koncem leta 1982 in v začetku 1983 na predlog dekana pravne fakultete za mednarodno pravo iz Zagreba, priprave za vključitev Zveznega izvršnega sveta SFRJ preko jugoslovanske — ameriškega gospodarskega sveta, da bi Westinghouse poravnal povzročeno škodo.

Dokumentacija o odgovornosti Westinghouse-a je bila posredovana 9. 2. 1983 načelniku jugoslovanske delegacije v jugoslovansko — ameriškem gospodarskem svetu, podpredsedniku ZIS SFRJ in načelniku ameriško — jugoslovanskega gospodarskega sveta, podsekretarju v ministrstvu za zunanje zadeve Zvezne vlade ZDA za posredovanje, da bi se pravično razrešili vsi problemi za dokončno usposobitev plinskega agregata 2 med Westinghouseom in investitorjem.

United States Department of State je dne 13. 5. 1983 v dopisu, ki je bil posredovan preko ameriške ambasade v Beogradu, izrazili trdno prepričanje, da je potreben sporazum med Westinghouseom in investitorjem, ki bo zavaroval ne le interese Westinghousea, temveč tudi investitorja. Na podlagi tega je po zaključeni defektaži poškodovanega turboagregata investitor sklenil pogodbo o popravilu s tovarno R. Končar in Rudis Trbovlje dne 30. 9. 1983 za vsoto 70 milijonov din s terminom do 30. 9. 1985. Za izpeljavo te pogodbe je Rudis predal tovarni R. Končar avans v iznosu 25 %, ki znaša 27.695.000 din dne 27. 12. 1983. Tako je zvezno izvajanje popravila zavarovano. Že pred potrditvijo predložitve avansa, so pričeli s

popravilom turbogeneratorja z demontažo statorskkega paketa in pripravi pripomočkov za izdelavo novega statorskkega zankastega dvoplastnega navitja.

Z dopisom dne 13. 12. 1983 je generalni direktor Združenih elektrogospodarskih podjetij Slovenije napovedal zvezni vladi ZDA Department of State knjigo o odgovornosti za havarijo plinskega agregata 2 PPE Trbovlje v obliki zaključnega poročila, da bi dosegli sporazuma med Westinghouseom in investitorjem TE Trbovlje o dokončni usposobitvi havariranega plinskega agregata 2. Poleg tega dopisa je generalni direktor EGS obvestil tudi ameriško ambasado v Beogradu o izdelavi dokončnega poročila o havariji plinskega agregata 2. Na podlagi teh dopisov je Termoelektrarna Trbovlje dne 16. 12. 1983 obvestila vrhovno upravo Westinghouse, Export-Import, Banko Združenih držav Amerike in Nuclear Utility Service o skorajšnji izdelavi zaključnega poročila o havariji plinskega agregata 2. Z vsemi temj dopisi je napovedana izdaja zaključnega poročila v januarju 1984.

Sočasno z dopisi, namenjenimi ameriški strani, je generalni direktor EGS najavil zaključno poročilo zvezni vladi SFRJ medtem ko je TE Trbovlje obvestila o tem zavarovalno skupnost Triglav, ki zaenkrat financira prvi del popravila.

S podatki defektaže popolnoma demontiranega turbogeneratorja plinskega agregata 2 se je strokovna komisija za ugotovitev vzroka havarije in izpeljavo pravične razrešitve dokončne usposobitve plinskega agregata 2 dne 1. 12. 1983 leta lotila izpeljave svojega zaključnega poročila o odgovornosti za havarijo.

Drago Nučič

Program raziskav za leto 1984

Na osnovi potrjenih srednjeročnih programov raziskav in na osnovi rezultatov dosedanjih raziskovalnih del ter programa proizvodnje za naslednje srednjeročno obdobje na posameznih območjih je pripravila DS TSO program raziskav za leto 1984.

Program zajema raziskave na območju DO ZPT, RRP Laško, RRP Senovo in RRP Kanižarica. Predvideva tudi raziskave na območju opuščeni premogovnikov Globoko, Krmelj in Ilirska Bistrica, to je za premogovnike, kjer bi bilo na osnovi izdelanih študij upravičeno ponovno odpiranje, če bi bile z raziskovalnimi vrtinami potrjene zaloge premoga, ki naj bi še ostale neodkopane, kakor tudi kvaliteta tega premoga.

Program raziskav je bil predložen in obrazložen na 1. seji strokovnega kolegija direktorjev SOZD REK EK dne 10. januarja, in tudi sprejet. Program je dokaj obširen ker s tem obsegom raziskovalnih del hočemo vsaj delno nadomestiti raziskovalna dela, ki so bila opuščena v obdobju, ko premog ni bil interesanten kot energetski vir in zato tudi ni bilo na razpolago sredstev za raziskovalna dela.

Za izvedbo programa raziskovalnih del bi koristili sredstva, ki se zbirajo pri Raziskovalni skupnosti Slovenije — enoti za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena in iz sredstev, ki se namenijo zbirajo iz prodajne cene tekočih goriv (naftni dinar) ter delno iz lastnih sredstev za raziskave, predvsem za izdelavo raznih študij. Za posamezna območja so predvidena naslednja raziskovalna dela:

DO Zasavski premogovniki

Na območju Dola bodo nadaljevali izkop raziskovalno-odpiralnega hodnika proti meji z rudnikom Laško. Predvideno je, da iz tega hodnika zavrtajo 4 šope raziskovalnih vrtin za ugotovitev lege premogovega sloja. V jami Hrastnik je predvidena raziskava vzhodnega predela z raz-

skovalnim hodnikom na koti 140 in izdelava raziskovalno-drenažnega hodnika proti vzhodu na K. 48 v dolžini 370 m. Za raziskavo kotnega polja je predvidenih 8 raziskovalnih vrtin iz K. 140 in za raziskave iz nivoja VII. obzora in K. 48—20 raziskovalnih vrtin, ki naj bi bile tudi drenažne.

V jami Ojstro je vrtina, ki je bila pred 20 leti zavrtana iz 4. obzora končala v črni krovlini, zato je sedaj za boljše raziskavo predvidena izdelava raziskovalnega hodnika na K. 120 in nato dve raziskovalni vrtini poševno navzdol.

Na območju Trbovelj, kjer so bile dosedanje raziskave najuspešnejše, bodo nadaljevali raziskovalno vrtanje s površine na lokaciji zahodnega dela Frančiška polja — 13 vrtin, predvsem pa jamsko raziskovalno vrtanje — 35 vrtin za raziskavo AB in Frančiška polja.

V jami Kotredež bodo nadaljevali raziskave zahodnega dela z izdelavo raziskovalno odpiralnega hodnika po dolomitu na nivoju 6. obzora, nakar bo sledila jamska raziskovalna vrtina. S površine je predvidena raziskovalna vrtina na lokaciji Vine, ki naj ugotovi dno kadunje.

Za ugotavljanje zaloga in kvalitete kotlovnega premoga v orleški vijugi je predvidenih 6 vrtin s površine.

Na območju Zagorje — Moravče so predvidene 3 vrtine s površine za ugotavljanje spodnjega sloja kisovške glavne kadunje, v jami Loke pa 4 jamske vrtine za raziskavo loške stranske kadunje.

Skupno je predvidenih na območjih DO ZPT 1310 m raziskovalnih hodnikov, 4.960 raziskovalnih vrtin s površine in 11.170 m jamskih raziskovalnih vrtin.

DO RRP Laško

V tem premogovniku bodo že tretje leto izvajali raziskovalno-odpiralna dela v Barbara polju na novem medobzorju K. 196. Izkop raziskovalnih hodnikov bodo nadaljevali ob vzporedni gradnji objektov, ki so potrebni za prezračevanje in oskrbo z energijo. Iz nivoja glavnega rova bodo zavrtali 8 jamskih raziskovalnih vrtin za ugotavljanje razsežnosti premogovega sloja med obema obzorjema in na koti 196 — 5 raziskovalnih vrtin.

Skupno je predvidenih 440 m jamskih objektov in 1200 m jamskih raziskovalnih vrtin.

DO RRP Kanižarica

Tudi v tem premogovniku izvajajo raziskovalna dela že več let predvsem zaradi zagotovitve kontinuitete proizvodnje v naslednjih srednjeročnih obdobjih.

Poseben poudarek dajejo jamsko raziskovalnemu vrtanju zaradi raziskave druge plošče IV. premogovega sloja v polju kadunja in raziskavam jugovzhodnega predela južnega polja iz smerne proge K. 150. Predvidene so tudi vrtine za hidrološke raziskave v južnem polju in za sanacijo vodonosne cone.

Z vrtinami s površine so predvidene raziskave južnega polja kadunje in zahodnega roba kadunje. S plitvejšimi raziskovalnimi vrtinami s površine naj bi dokončno raziskali vzhodni rob kadunje, da bi ugotovili možnost odkopavanja tega predela s površinskim kopom.

V Južnem polju je predvidena izdelava raziskovalnega hodnika med K. — 128 in K. — 150.

Skupno je predvidenih 150 m raziskovalnih hodnikov 2400 m raziskovalnih vrtin s površine in 2850 m jamskih raziskovalnih vrtin, poleg teh pa še 750 m hidrogeoloških vrtin.

DO RRP Senovo

Na območju obstoječe jame ni predvidenih raziskovalnih del, dokler ne bo končano jamsko raziskovalno vrtanje v polju Dol. Predvidene so tri vrtine s površine v skupni dolžini 200 m na lokaciji Srebotno.

Kot osnova za nadaljnje raziskave v bližnji okolici je predvidena strukturna obdelava obstoječih geoloških podatkov in proučitev mikrotektonike na območju od Kališovca do Lasišča.

Opuščeni premogovniki

V severnem predelu opuščenega rudnika lignita Globoko je predvidenih s površine 5 raziskovalnih vrtin, ki so potrebne za nadaljnje projektiranje odpiralnih del, 5 vrtin za preategorizacijo v B zaloge in 7 vrtin za preategorizacijo v C.

zaloge.

Ker bo v I. kvartalu 1984 že izdelan projekt 1. faze jamskih raziskovalno-odpiralnih del, bodo ta po potrditvi projekta tudi pričeli izvajati po predhodni ureditvi gradbišča.

Zaradi ugotovitve detaljnějšíh geoloških razmer, predvsem pa parametrov premogovih slojev, je predvideno, da bodo na območju Ilirske Bistrice izvrtali 10 plitvejših raziskovalnih vrtin, na območju Krmelja pa 5 vrtin, da bodo ugotovili tudi kvaliteto talninskega premogovega sloja v polju Majcen. Vse vrtnice bodo zastavljene s površine.

Kot je iz opisa predvidenih raziskovalnih del razvidno, je program raziskav zelo obsežen, saj predvideva skupno 2.400 m raziskovalnih hodnikov, 12.390 m raziskovalnih vrtin s površine in 15.970 m jamskih raziskovalnih vrtin.

Program je resnično zelo obširen, vendar ga je nujno treba uresničiti, če hočemo pridobiti jasnejše podatke o naših zalogah premoga in s tem tudi podatke, ki nam bodo omogočili čimbolj realno pripravo dolgoročnih programov koriščenja premoga kot naše domače energetske surovine. Verjetno bo nastal problem kako zagotoviti sredstva za izvedbo tako obširnega programa, še bolj pa kje dobiti izvajalca, ki bi imel dovolj sodobnih sredstev dela in odgovarjajoče število izvajalcev, da bi bil program raziskovalnih del v predvidenem roku končan.

A. J.

Energetska BILANCA JUGOSLAVIJE ZA LETO 1984 SPREJETA

Zvezni izvršni svet je 29. decembra 1983, po predhodnem posvetovanju s pristojnimi republikami in pokrajinskimi organi, sprejel energetska bilanca Jugoslavije za leto 1984. Sprejel je tudi ukrepe in dejavnost za uresničevanje energet-

Posnetek izpred dveh let — priprava za čelo v AB polju.

Foto: I. Glavač

ske bilance. Da bi uresničili načrtovano proizvodnjo, predelavo in porabo energije, bo treba v letu 1984 nujno pravočasno zagotoviti sredstva za nakup energetskih surovin, nadomestnih delov za proizvodnjo premoga, nafte in zemeljskega plina ter električne energije. Premogovniki, naftno in elektrogospodarstvo morajo zagotoviti visoko stopnjo obratovalne pripravljenosti energetskih zmogljivosti, da bi dosegli kar najboljše proizvodne rezultate. Termoelektrarne bodo morale biti pravočasno oskrbljene z zadostnimi količinami premoga. Pri tem pa je treba pri vseh vrstah energije sprejeti in izvajati še varčevalne ukrepe. S tem, ko je bila sprejeta energetska bilanca za letošnje leto, pa bo treba z nekaterimi dogovori razrešiti še marsikatero vprašanje, predvsem na področju naftnega gospodarstva.

Gledano v celoti, obeta energetska bilanca za leto 1984 boljše situacijo kot v preteklem letu. Pomanjkanju energije se najbrže ne bomo mogli v celoti izogniti, pač pa se obeta pravočasna in enakomernejša oskrba porabnikov.

Premoga bodo jugoslovanski premogovniki v letošnjem letu nakopali 64 milijonov ton napram lanskim 58 milijonom ton. Proizvodnja naj bi bila višja torej za 11 %. Termoelektrarne bodo dobile od te količine 48,5 milijona ton, čeravno bi ga potrebovale po njihovih trditvah 51 milijonov ton. Problem je v enakomernem prevzemanju premoga preko vsega leta.

Površinski kopji dajejo v poletnih mesecih največ premoga, termoelektrarne pa običajno takrat obratujejo najmanj. S tem pa je povezano tudi pravočasno plačevanje dobavljenega premoga.

Električne energije naj bi po bilanci manjkalo 2,2 milijarde kWh. Hkrati s sprejemanjem elektroenergetske bilance, pa so predvideli tudi ukrepe za pospešitev gradnje novih elektrarn večjega obratovanja termoelektrarn na mazut itd.

Nafte naj bi uvozili več. Po prvem predlogu so predvideli uvoz 9,6 milijona ton, vendar so količino povečali za milijon ton. Pri tem pa je ostalo odprtih še nekaj vprašanj, ki jih bodo morali naftaši rešiti s samoupravnimi sporazumi, in si-

cer o enakomerni in pravočasni oskrbi porabnikov, o uvozu nekaterih derivatov, izvozu nafte itd.

Zemeljskega plina naj bi letoš uvozili 3 milijarde m³, akcija pa bo tekla v smeri za uvoz še milijarde kubikov. (tl)

Nove cene

PREMOGA IN TOKA
— ZAMRZNITEV CEN

Dne 23. decembra 1983 je Zvezni izvršni svet sprejel med drugim tudi odlok o povečanju cen premoga in električne energije, bencina ter kurilnega olja. Odlok o določitvi najvišje ravni cen premoga in električne energije je bil sprejet kot začasen ukrep. Spremembe cen sodijo v program procesa usklajevanja cen na podlagi stališč iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, torej za odpravo nesorazmerij med cenami. To namerava zvezna vlada uresničevati v prvi fazi dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije do leta 1986. Premog se je podražil za 35 — din za GJ ali povprečno za okoli 22 %. Premog iz premogovnikov našega kombinata se je podražil s 26. decembrom 1983 po tem odloku za 14,96 %. Z novimi cenami so bili seznanjeni vsi kupci premoga pa tudi člani kolektiva kombinata s posebno okrožnico. Električna energija se je na podlagi omenjenega sklepa podražila do 0,50 din za kilovatno uro, s tem da so obveljala sedanja razmerja v tarifnih postavkah.

Hkrati z odobritvijo novih cen nekaterih proizvodov in storitev pa je zvezni izvršni svet sklenil, da bo odlok o najvišjih cenah veljal največ šest mesecev oziroma toliko časa, dokler ne bodo odpravljene motnje na trgu in gibanju cen.

Ceravno so se cene premoga in električne energije dvignile za omenjeni odstotek, pa vpra-

šanje pokrivanja stroškov in gospodarnejšega poslovanja premogovnikov in elektrogospodarskih organizacij še daleč ni rešeno. Da bi lahko normalno poslovali, bi bilo potrebno v danih razmerah priznati višje cene. Zato bo vprašanje pokrivanja izgube kljub izpolnjevanju in preseganju proizvodnih načrtov ostalo še vedno odprto. (tl)

Dolgoročni razvoj

ENERGETIKE SLOVENIJE
DO LETA 2020

Po ekonomski iztreznitvi je postala energetika ena od ključnih segmentov gospodarskega razvoja Slovenije in Jugoslavije. Njej je posvečen tudi separat Kraigherjeve komisije, ki daje globalne smernice razvoja energetike. Prehajamo v fazo kvalitetnega pristopa k dolgoročnemu planiranju, zato sta izvršna odbora ISE in ISNAP-a v oktobru 1983 podprla predlog o izdelavi študije o dolgoročnem razvoju energetike v Sloveniji do leta 2020. V to študijo bi se vključevalo več institucij, katerih strokovno delo bi združeval elektro inštitut Milan Vidmar.

Za usmerjanje dela pri izdelavi študije je imenovan projektni svet. Njegova naloga je, da spremlja izdelavo študije, ki bo trajala dve leti in glede na vmesne rezultate daje predlog o spremembi projektne naloge ali preusmeritvah v izdelavi študije.

Študija bo zajemala vsa pomembna poglavja, kot so poraba energije razpoložljivi primarni viri, ekonomska analiza sedanjega razvoja, omejitve pri pokrivanju potreb, ocena možnega razvoja, ekonomski položaj energetike v dolgoročni razvojni usmeritvi ter institucionalne oblike povezav.

Študija mora podati dovolj jasne odgovore na to, kako bo Slovenija dolgoročno izrabljala lastne vire in kako bo zagotavljala manjkajoči del od celotnih potreb. Istočasno pa naj da tudi odgovor na vprašanje, kateri ukrepi so potrebni za racionalno

uporabo in kako omejitve delujejo na gospodarstvo.

Od študije pričakujemo, da bomo na njenih izsledkih gradili srednjeročne in dolgoročne plane izgradnje energetskih objektov, in da bomo na njenih izsledkih zagotavljali določen del energije iz drugih republik.

Vsekakor pa bo študija vsebovala enotni interes republike Slovenije po zagotavljanju energije, kar bo olajšalo delo pri odločanju o vlaganju, saj bodo razjasnjene nekatere dileme smeri razvoja.

Janko Koritnik

Marjan Orožen

Čestitke rudarjem ob izpolnitvi plana

Dne 27. dec. 1983 se je sestel delavski vet SOZD REK EK na svoje 12. zasedanje v tej mandatni dobi. Na dnevnem redu je bilo kar precej točk, o domala vseh pa je potekala zanimiva in tehtna razprava. Potem ko je o poslovanju sestavljene organizacije v l. 1983 govoril predsednik poslovnega odbora kombinata mgr. Srečko Klenovšek, in se znanil navzoče z doseženimi rezultati, ki so bili razmeroma vzpodbudni v proizvodnem, ne pa tudi v finančnem pogledu, je spregovoril Marjan Orožen, predsednik slovenskih sindikatov. Vsem članom kolektiva kombinata, posebno pa še rudarjem vseh združenih premogovnikov, je čestital k izpolnitvi proizvodnega načrta za l. 1983 in prosil, da to čestitko in tople pozdrave posredujejo vsem članom kolektiva.

Dejal je, da je bila v jesensko-zimskih mesecih v l. 1983 precej težka energetska situacija. Ne toliko v Sloveniji, pač pa v drugih delih Jugoslavije. Prav slovenski rudarji in energetiki so s svojim učinkovitim delom pomagali reševati težko energetska situacija v drugih republikah in pokrajinah, ko so bili v največji energetske stiski. V nadaljevanju svojega govora pa je Marjan Orožen dejal naslednje:

»Veliko lažje in lepše bi bilo, če

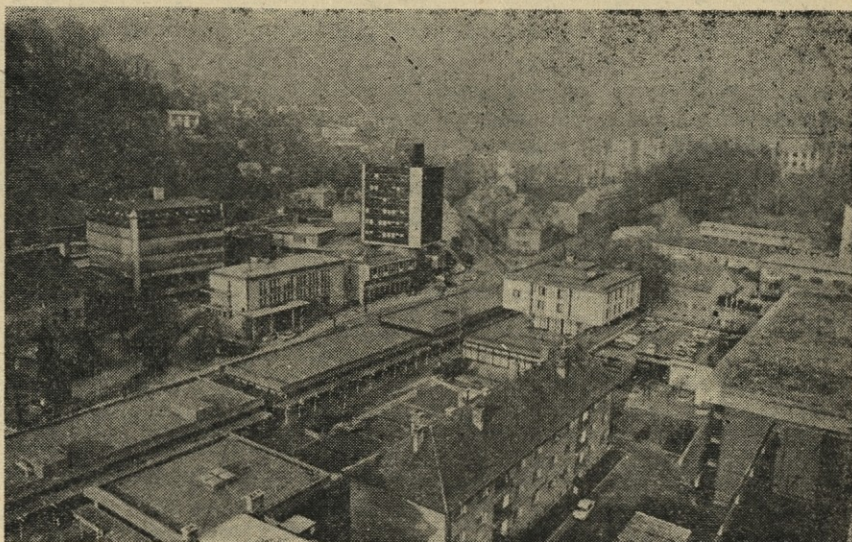
bi lahko danes ob teh proizvedenih rezultatih pri doseganju planskih obveznosti govorili tudi o tem, da se je v tem smislu in v taki krivulji gibal tudi vaš dohodek, dohodek tega velikega in pomembnega kolektiva. Žal to ni bilo tako in žal tudi najnovejši ukrepi ne predstavljajo v tem smislu in na tej poti nobene rešitve, gledano z aspekta ukrepov, ki jih je sprejel zvezni izvršni svet.

Predno sem prišel k vam, sem se pozanimal pri tovarišu Zemljariču, kaj on misli o tej situaciji, potem seveda, ko je bila ta rešitev, s katero se naš izvršni svet ni strinjal, sprejeta v kompetenci ZIS, kakšne razloge je imel, da je sprejel tako rešitev. To mi je neznano, zato tudi težko komentiram. ZIS je sprejel tako rešitev z vsemi odgovornostmi tudi za posledice. V naši republiki delamo na tem in v tej situacija se mora še pospešiti to delo da se položaj rudnikov tako ali drugače dohodkovno uredi. Neurejenost tega vprašanja bi imele posledice, da bi izgube naraščale. Izgube niso samo vaš problem, so problem celotnega slovenskega gospodarstva, problem vseh delavcev v Sloveniji, ki ga je treba tako ali drugače sanirati. V taki situaciji tudi izvršni svet pričakuje od vašega kolektiva, da z dohodkom, ki ga imate, čim boljše gospodarite in ga trošite tako, da bo dalo kar največje učinke. Mi smo od cenovne politike, kar sem že povedal v Velenju, pričakovali nekaj bistveno drugega. Nismo pričakovali, da bo glede cene energije taka odločitev, nismo niti pričakovali, da bo šestmesečna zamrznitev cen. Pričakovali smo nekaj drugega, izpadlo pa je tretje. In kaj sedaj? Vprašanje je, ali se bomo sedaj razjokali nad tem, kar se je zgodilo, ali pa bomo skušali v okviru možnosti napraviti vse, da znotraj z mobilizacijo vseh sil in sredstev pozkusimo zagotoviti, da nam dohodek pri danih cenah, kakršne so, v teh šestih mesecih ne bo padel, da ne bomo imeli še večjih izgub. To velja za vaš kolektiv in to velja za vse ostale slovenske kolektive, posebno pa še za predelovno industrijo, ki je prišla v bistveno drugačen položaj glede na to, da skozi nove cene *veliki* del akumulacije odteka v druge panoge, pa tudi v energetiko. Se pravi, da sta

potrebni dve stvari: aktivnost, ki bi morala potekati v vsaki delovni organizaciji v interesu slehernega kolektiva, da si pridobiva dohodek, po drugi strani bi pa morali v naši družbi narediti vse, kar se da narediti, da v teh petih, šestih mesecih usposobimo samoupravne skupnosti za cene, ki naj kot instrument združenega dela obvladajo situacijo in prevzamejo odgovornost za cenovno situacijo oziroma cenovno politiko potem, ko bo odmrznitev cen. To je tudi edini argument, ki opravičuje ZIS, da je sprejel ta ukrep, ker so analize pokazale, da bi sprostitev cen, kar je tudi v programu dolgoročne stabilizacije nakazano, formiranje cen po tržnem principu pomenilo strašno velik skok cen, ker se niso skupnosti za cene v občinah in republikah postavile v opozicijo zagovarjanja interesov združenega dela. V interesu delavcev pa ni, da imamo divjanje cen, ampak da imamo čim bolj stabilne cene, katere lahko pametno planiramo. V novo leto stopamo po eni strani, kar zadeva slovensko situacijo z zadovoljivimi rezultati v industrijski proizvodnji, v izvozu, produktivnosti, izboljšali smo devizno bilanco, saj že 99 % pokriva-
mo uvoz z izvozom, v zadnjem mesecu celo nekaj čez 100 %. Skratka, mi smo dosegli v proizvodnji več kot smo planirali, in to ne skozi porast cen, temveč tudi skozi produktivnost. To je prav gotovo pozornost, pomembna zlasti, ker smo dosegli te rezultate v pogojih velikega samoodpovedovanja našega delavskega razreda, ko je bil velik pritisk na realni osebni dohodek. Vemo, da je družbeni standard padel 10—12 %, vendar moramo tudi reči, da ne v vsaki delovni organizaciji združenega dela enako. Nekje več, nekje manj, nekje pa sploh nič. Nekje pa so realno vrednost osebnega dohodka zadržali. To je bilo odvisno od dohodkovnega položaja in kako imajo speljano notranjo organizacijo. Da je naš standard trpel je v glavnem vzrok v tem, ker ni bil več napajan z zunanjimi krediti ampak obratno. Mi smo 5—6 % družbenega proizvoda odvajali za odplačevanje zapadlih kreditov oziroma zapadlih obresti. Danes precej govorimo, da standard pada. Res pada. V bistvu pa gre za usklaje-

nje standarda s produktivnostjo, kajti standard je bil 5 do 10 let nazaj nadevan z zunanjimi krediti, ki pa jih danes ni več in jih je treba vračati. Mi smo na ta način več potrošili, kot pa ustvarjali. Povečati smo morali izvoz, zato da bi odplačevali dolgove. In ta izvoz ni prinašal nobenega prihodka, prinašal je celo izgubo. Druga plat medalje, ki jo moramo videti ob vstopu v novo leto, pa je negativna. Negativna bilanca je v tem smislu in se kaže v tem, da so obveznosti do inozemstva v letu 1984 še *velike*, da imamo znotraj visoko stopnjo zadolženosti, neplačevanje, nelikvidnost itd. Zadnje čase lahko zasledimo v časopisu razprave zlasti okrog 7. a člena. Včeraj je bila v skupščini sprejeta sprememba zakona, s katero se veljavnost tega zakona odlaga za dobo 7 mesecev. To ne bo povsem enostavno. To moramo razčistiti. Ali bomo izvajali ta 7. a člen ali ne? Razčistiti moramo ali je to sploh pravilen pristop. Zadnjič sem govoril na republiškem svetu, in tudi včeraj smo se o tem pogovarjali. V sindikatih bomo morali postaviti vprašanje, ali mora res osebni dohodek delavca plačati recimo zato, ker vsa naša administracija, vsa naša SDK, vse inšpekcije, tudi vsa poslovodna struktura v organizacijah združenega dela ni v stanju, da skrbi, da se vsi računi plačujejo. Mi bomo podprli poslovodne organe, da se bodo uprli pojavom neplačevanja računov s tem, da enostavno ne bodo izdobračevali naročenega blaga naročnikom, ki ne plačujejo računov. Narediti moramo red, saj ne živimo v nacionalnem gospodarstvu, ne v komunizmu, kjer lahko rečemo, da bodo eni proizvajali in pošiljali blago, drugi pa smo jemali, ne da bi plačali. Se pravi, da je tendenca nekaterih živeti na račun drugega. Ne gre razumeti stališča sindikata, da napadamo poizkus, da se uvede finančna disciplina. Še več moramo proizvajati, več narediti, da se bo finančna disciplina vrnila v naše organizacije. Le da je vprašanje, po kakšni poti. Vprašanje je tudi ali bomo šli v investicije ali pa bomo vsa sredstva porabili za osebne dohodke. Ali bomo v zdravstvu gradili nove bolnice, ali bodo dobile medicinske sestre le 800.000.— S din plače.

To ne gre tako. Moramo izhajati iz tega, da je osnovni smisel vsake proizvodnje pridobivanje prihodka zaradi zavarovanja ljudi. To mora biti v prvem planu. Tisti, ki so tukaj, ki že delajo, potem tisti, ki so na vratih in nimajo posla, ki iščejo zaposlitev. To ni slučaj, ko je danes cela Evropa preokupirana z brezposelnimi. To je hud družbeni problem in s tem problemom se bomo morali tudi mi soočiti. Gre tudi za to, da moramo stremeti tudi za tem, da bodo tisti, ki so zaposleni, tudi dejansko polno zaposleni pri delu, ki ga opravljajo. Že sem rekel, če se bomo po polni zaposlenosti približali evropskemu standardu, se bomo morali približati tudi po osebnih dohodkih. Tam imajo seveda stvari bolj racionalno postavljene. Se pravi, da bodo morali po občinah veliko več napraviti kot danes za to, da se bodo nova delovna mesta odpirala tako v kmetijstvu, obrti, delavnicah pa tudi v novi in obstoječi industriji. To je naša, lahko rečem, domača situacija. Danes so pogoji gospodarnosti dovolj jasni. Skupščina je sprejela resolucijo in sprejeti so tudi vsi drugi zakoni. Poglejte, kako hitro smo sprejeli dolgoročni program stabilizacije, kako težko, kakšne ogromne so muke, da bi eno od temeljnih postavk tega dolgoročnega programa uresničili oziroma vgradili v letošnji plan. Se pravi, da se lahko troši samo toliko, kolikor imamo. Diskutirali smo štiri mesece in šele sedaj so bili sprejeti neki kompromisni sklepi, ki se bodo med letom še spremenili, ker si bo vsak po svoje razlagal in bo treba še veliko muk, da bomo stvari postavili na pravo mesto. Danes noče nihče odstopiti od svojega. Ta struktura pravi, mi moramo imeti toliko; če začnemo od potreb države, vključno z oboroženimi silami, potem za ne-razvite, itd. Na dveh segmentih reprodukcije se je bila glavna bitka, na skupni porabi in na deviznih sredstvih oziroma kdo bo odločal, kaj so reprodukcijske potrebe delovne organizacije. Ali bo to vsak državni organ, ali naj bo to samo na nivoju Jugoslavije, ali vsaka asociacija združenega dela v tem enotnem jugoslovanskem prostoru ne glede na teritorialno pripadnost. Sicer se te stvari neka' razčisti.

Širše območje Trga revolucije v Trbovljah, imenujemo lahko tudi poslovni in trgovski center.

Foto: B. Klančar

Okrog skupne porabe je bil sprejet tak sistem, za katerega smo se tudi v Sloveniji ostro zavzemali.

Zavzemali smo se zlasti za to, da postavimo to relativno razmerje, s čimer hočem reči, da ne bomo z resolucijo rekli, da lahko osebni dohodek raste n.pr. za 20 % v odnosu na lanski osebni dohodek pa za vse enako, ampak, da bomo rekli, naj osebni dohodek raste v skladu z rastjo dohodka s tem, da je treba zagotoviti določeno zaostajanje.

Zaradi akumulacije, ker moramo akumulacijo čuvati. Če ne bomo čuvali akumulacije, bodo jutri mlade mlade generacije rekle, kaj smo sedaj delali in kako smo se obnašali. To je danes v Sloveniji uveljavljeno kot splošno veljavni princip. Kar pa pomeni, da tisti, ki bodo dohodkovno učinkovitejši na bazi večje proizvodnje, boljše produktivnosti, bo lahko formiral tudi večjo maso sredstev za osebne dohodke.

Ta osebni dohodek pa se mora deliti po načelih delitve po rezultatih dela. V zvezni skupščini je bilo okrog skupne porabe veliko razprav in je bilo na koncu sprejeto takšno stališče, da tudi ta skupna poraba, se pravi zdravstvo, prosveta, kultura, mora deliti usodo združenega dela, se pravi usodo osebnih dohodkov delavcev v materialni proizvodnji s tem seveda, da zaostaja za določen odstotek. Naši v republiškem sindikatu bodo izdelali analizo kaj se dogaja z osebnimi dohodki in

skupno porabo v ceni oziroma dohodku. V glavnem je zakonitost takšna, da so osebni dohodki v strukturi cene predstavljali neke 16 %, potem so šli na 14, 13, 12 in sedaj so že na 11 %. Skratka iz leta v leto imamo zakonitost padanja deleža osebnih dohodkov v strukturi cene. Vprašal sem, kaj se dogaja s skupno porabo. Ali je tam kaj drugače, ali so iste zakonitosti? Tudi skupna poraba deli usodo osebnega dohodka, ker je z njim tudi povezana. Mi dobimo bruto osebni dohodek in od bruto osebnega dohodka odvajamo sredstva za kulturo, prosveto, itd. Se pravi da ni potem problem da rečemo, preveč trošimo za zdravstvo, kulturo, izobraževanje, ampak problem je neke druge. Na to moramo počakati odgovor.

Mednarodne razsežnosti prav v času prestopa v novo leto niso zavidanja vredne. Ne bom govoril, kaj se dogaja na področju oboroževanja, da so se prekinila pogajanja, in da se vračamo na nek način v hladno vojno, nekateri obetajo ponovno odjugo, kar se vidi iz najnovejše izjave, ameriške in sovjetske, ki pravita, da še ni vse končano, da je še možno neko sožitje itd. To so noveletne izjave, ki se lahko uresničijo, ali pa tudi ne. O tem ne bi govoril, rad pa bi poudaril, še nekaj, kar je za nas, za Jugoslavijo zelo pomembno.

Mi smo z našo ekonomsko poli-

tiko vse bilance, vsa predvidevanja rasti proizvodnje, družbenega proizvoda, zaposlovanja, zgradili na predpostavki, da bomo kot premostitev za odplačilo naših dolgov dobili 3 milijarde dolarjev. Če dobimo 3 milijarde dolarjev, potem se bodo stvari približno odvijale tako kot je predvideno v resoluciji. Se pravi: realni osebni dohodki gredo na minus 2, kar pomeni, da v nekaterih kolektivih, kjer bodo krepko poprijeli ne bo več minis 2, ampak bo že več, ali celo plus 2. V vseh kolektivih seveda ne bo enako. Druga situacija pa bo seveda, če ne bomo dobili 3 milijard dolarjev. Vzemimo računico in si predstavljajmo, kaj pomeni gospodariti v letu 1984 brez 3 milijard dolarjev. To pomeni, da bomo notranjo potrošnjo morali zmanjšati za 3 milijarde dolarjev. Učinek tega bi bil zelo težak, zelo hud, čeprav obstoji tudi taka varianta ekonomske politike. Vsi želimo in pričakujemo, da take variante ekonomske politike ne bi nikoli uveljavili. To ne bi bile samo ekonomske, ampak tudi socialne in politične posledice, kar bi pomenilo, da ne bi mogli uvažati samo repromateriala, ne bi imelo za posledico samo drastičnega pomanjkanja proizvodnje, ampak bi pomenilo tudi drastično zmanjšanje zaposlenosti, vsaj za določeno obdobje. Pravzaprav se šele začenjamo zavedati v kakšno situacijo so nas pripeljali tisti, ki so se brezglavo zadolževali v inozemstvu, in tudi doma trošili devize seveda v razne infrastrukturne objekte oziroma v investicije, ki jim nič ne dajejo, namesto da bi vlagali v take investicije, ki bi jim dajale nov proizvod, se pravi, da bi ustvarjali novo vrednost, nove zaposlitve in nov dohodek. Sistem, ki je postavljen, je postavljen tako, da motivira tiste, ki bodo dosegli nadpovprečne rezultate. Omogoča jim, da bodo tudi nadpovprečno stimulirani. Vi ste seveda v posebnem položaju. Ta sistem za vas kot sistem, tudi notranje, mora za vas veljati. Se pravi, tista tozdi, ki bo pri enakem vlaganju dosegala večje rezultate, bo od tega oziroma delavci tudi več imeli. In obratno, tista tozdi, ki bo pri enakem vlaganju imela manjše rezultate, bo normalno morala imeti tudi nižji dohodek. Ne bi govoril o dru-

gih pogojih in vplivih, ki se v rudarstvu pojavljajo, vendar v principu bi moralo biti tako.

Zaključil bi s tem, da ni samo v vašem interesu, da se ta dohodkovni položaj v rudarstvu v Sloveniji uredi, ker brez njega seveda ne moremo, ampak je interes tudi republike, o čemer obstajajo tudi skupščinski sklepi. Zakaj se pa ne rešuje hitreje? Razlogi so čisto materialne narave, ker enostavno ni akumulacije, da bi se lahko n.pr. iz enega sektorja v drug del premaknilo v taki meri, da bi ta problem lahko dali za vselej z dnevnega reda. To pa tem bolj, ker izgube v Sloveniji vedno bolj naraščajo, naraščajo hitreje kot raste dohodek. Dohodkovna učinkovitost slovenskega gospodarstva pada. Imamo manj dohodka za tekoče potrebe oziroma za porabo. To je slabo in to tudi zaostre vse razprave med tozdi, ki jih imate zlasti v zvezi s tem koliko boste iz osebnega dohodka dajali za prosveto, zdravstvo, kulturo itd., oziroma koliko boste iz dohodka dajali za družbene potrebe. To pa, kar država rabi zase, o tem pa danes še ne moremo kaj več razpravljati. To je z zakoni odrejeno oziroma se realizira preko prometnega davka, ki je danes tudi vprašanje. Linija dolgoročnega programa je, da bi počasi razne prometne davke odpravili, da bi šli bolj na neposredne davke. S tem bi potrošnjo pripeljali do večje kontrole delavcev, kar prihaja do izraza zlasti pri zaključni bilanci, ki predstoji in na katero bi se morali temeljito pripraviti.

V tem smislu smo se tudi na predsedstvu republiškega sveta pogovarjali, da bomo pripravili vzpodbudo oziroma napotilo sindikalnim organizacijam, da bi poživali pravico na tem področju zlasti s treh vidikov. Prvič, da skozi razpravo o zaključni bilanci ne samo ugotavljamo koliko smo imeli dohodka, ampak da tudi med seboj primerjamo. Vedeti je treba, kdo so na spisku pod povprečjem in zakaj so pod povprečjem. Morda so zunanji vplivi, ali pa so notranji problemi. Drugo je, da si med seboj primerjamo delitev glede na vloženo delo in na vložena sredstva. Tretje pa je v tem, da bo treba vztrajati, da z zaključno bilanco pridemo s pred-

logi, kaj z zgubaši, kaj z izgubami, kako izpeljati do kraja, da bo plačana realizacija. Končno je tudi naloga kaj napraviti, da ne bo tako veliko število kolektivov, ki celo za osebne dohodke prihajajo po denar v banke in plačujejo za ta sredstva tako velike obresti. Preveliko je število delovnih organizacij v Sloveniji, ki ne premorejo niti toliko lastnega dohodka oziroma svojega poslovnega sklada, da bi lahko te osebne dohodke izplačevali iz svojih sredstev, ampak so odvisni od bank. Že nekajkrat sem dejal, da se ne bi smeli demobilizirati, niti sejati iluzije, da bo drugo leto vse drugače. Delati bo treba tako kot letos in še bolje. Nekateri nam govorijo, da v sindikatu govorimo samo kako bo treba delati. Ne vem sicer kako si ustvariti boljše pogoje življenja, če ne z delom. To je osnovno vprašanje in osnovni odgovor, ki ga lahko da sleherni delavec.

Glede dela samega, pa tole: Potrebno ga je organizirati tako, da bomo čim bolj izkoristili delovni čas in čim več ustvarili z izkoristkom strojev in naprav, ki jih imamo na razpolago.

In končno še glede cen. Cene so, kar smo že večkrat govorili, obvladovanje materialnih oziroma proizvodnih stroškov. Dokler ne boste delavci dobili v roke in pričeli izvajati kontrole med materialnimi in proizvodnimi stroški, toliko časa bomo težko govorili o obvladovanju cen. Kot delavski razred se moramo spoprijeti s tem. Danes nihče ne misli na to, kako bi kakšno stvar pocenil, ampak le kako bi podražil. Efekti v družbi so potem takšni, kakršni so, in sploh ne morejo biti drugačni. Nekje se morejo cene začeti ustavljati. Ustavljajo se lahko v vsaki tozdi, pa čeprav v začetku po malem, po parah, dinarjih, starem tisočaku itd. Če bi se tako lotili stvari, bi se verjetno kaj kmalu poznalo tudi na trgu.

Glede sindikatov bi rekel naslednje. V našem sistemu ima sindikat posebne naloge, predvsem bi moral voditi račune o tem, kakšen družbenoekonomski položaj človeka, delavca, nastaja ob sprejemu takšnih ali drugačnih ukrepov, zakonov, itd. Sindikat se mora opredeliti, se pravi dati svoje mnenje, če ga seveda ima.

Glavno pa je, o čemer se moramo v zvezi sindikatov dogovoriti in o čemer tudi veliko govorimo, in to sistem sistem delitve po rezultatih dela. Priti moramo do skupnih osnov, preko katerih bomo uresničili temeljno načelo socializma, t.j. za enako delo, enak osebni dohodek. Danes imamo velike razlike od kolektiva do kolektiva. To moramo odpraviti in na tem mormao zelo intenzivno delati.

Prepričan sem, da bomo v letu

1984 v tem pogledu prišli do teh sporazumov oz. dogovorov, ki bodo potem nekakšno pomagalo, da boste lahko potem, ko boste sprejemali vaše samoupravne akte lahko tudi iste spoštovali.

Da končam. Želim, da bi bilo leto 1984 za vaš kombinat, za to pomembno organizacijo, prav tako uspešno, kot je bilo leto 1983. Želim, da bi bili tudi pri delu čim bolj varni, da ne bi bilo teh težav, ki so v tem letu v vaših jamah veli-

kokrat nastopile. Na koncu želim, da bi bili tudi vsi skupaj v letu 1984 zadovoljni in želim tudi srečo in zadovoljstvo tudi vašim svojcem, družinam, sodelavcem.«

Po končani seji se je predsednik ZSS Marjan Orožen še nekaj časa zadrževal med člani delavskega sveta kombinata v prostem razgovoru in se pomenkoval o tem in onem problemu, ki pesti posameznika in kolektiv kombinata oz. sredine, odkoder izhajajo.

Tone Kralj — Selitev rudarjeve družine v stanovanjsko naselje, jedkanica; iz cikla Rudarske Trbovlje 1953.

Sklenjen je dogovor

O URESNIČEVANJU
DRUŽBENE USMERITVE
RAZPOREJANJA DOHODKA
V LETU 1984

Izvršni svet SRS, Izvršni sveti skupščin mesta Ljubljane in mesta Maribor ter obalne skupnosti in izvršni sveti občinskih skupščin v Sloveniji, Republiški svet zveze sindikatov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Služba družbenega knjigovodstva v Sloveniji so tudi letos sklenili dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984.

Ta dogovor je bil sprejet, kot prejšnja leta, tudi letos z namenom, da se uresniči jo usmeritve za razpo-

rejanje dohodka in oblikovanje sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo delavcev v organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih. Te so bile opredeljene v resoluciji o politiki družbeno-gospodarskega razvoja Slovenije v letošnjem letu, z njo pa usklajajo svojo aktivnost tudi izvršni sveti vseh slovenskih občin in ostali podpisniki tega dogovora.

Podpisniki oziroma udeleženci tega dogovora se bodo zavzemali za to, da bodo delavci samoupravno uresničevali usmeritve tega dogovora tako, da bodo planski akti za letošnje leto določili osnove in razmerja za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v tozidih na podlagi delovnih in poslovnih rezultatov v skladu s planiranim dohodkom. Prizadevali

pa si bodo tudi za to, da bodo delavci v tozidih v letošnjem letu povečali sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev šele tedaj, ko bodo po merilih svojih samoupravnih splošnih aktov in kazalcev uspešnosti gospodarjenja ugotovili, da so dosegli in z dohodkom izkazali boljše delovne in poslovne rezultate.

Udeleženci dogovora pa bodo na podlagi usmeritev dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ter določil Zakona o združenem delu vztrajali, da se sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v tozidih ne bodo povečevala na osnovi dohodka, ki je zgolj posledica povečanja cen in prevrednotenja zalog, ne pa tudi doseženih boljših delovnih in poslovnih rezultatov. Povečevala pa se tudi ne

bodo, če v samoupravnih splošnih aktih ozd ne bodo določile osnov za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, po katerih bodo spremljali uresničevanja planiranih delovnih in planiranih rezultatov ter odločali o razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebne dohodke.

Dogovor pa vsebuje tudi usmeritve za razporejanje dohodka in oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev. Nadalje vsebuje skupne določbe, usmeritve za razporejanje sredstev za skupno porabo delavcev v tozdih, naloge in obveznosti posameznih udeležencev dogovora ter prehodne in končne določbe.

Hkrati s tem dogovorom je bila objavljena tudi metodologija za spremljanje izvajanja dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu in pregled kazalnikov delovnih in poslovnih rezultatov ozd v enakih oziroma sorodnih dejavnostih ter povprečnih reprodukcijskih stopenj, doseženih v preteklih letih v enakih oziroma sorodnih dejavnostih.

O konkretnem izvajanju sprejete družbenega dogovora za organizacije združenega dela našega kombinata bomo še govorili in pisali, ker je ta dogovor osnova za konkretne rešitve o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter oblikovanja in delitve sredstev za osebne dohodke ter sredstev za skupno porabo v letošnjem letu. (tl)

Delo skupščine ISE

Interesna skupnost elektrogospodarstva je mesto, nosilec in organizator usklajevanja interesov proizvajalcev in uporabnikov električne energije.

Najvišji organ samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva je skupščina, v kateri proizvajalci električne energije in njeni uporabniki razrešujejo temeljna vprašanja, ki so povezana z ustvarjanjem

pogojev za proizvodnjo potrebne količine električne energije danes in v prihodnje.

Pri tem je vloga skupščine v smislu poenotenja različnosti mišljenj do določenih vprašanj, katere ločeno obravnavata tako zbor proizvajalcev kot zbor uporabnikov izredno pomembna, saj le usklajenost delovanja in poenotenje dajeta ustrezne rezultate. Pri tem sigurno ni zanemarljiva vloga izvršnega odbora interesne skupnosti elektrogospodarstva, ki razrešuje tudi določene tekoče zadeve, brez katerih si ni mogoče zamisliti realizacije temeljnih nalog. Enako velja tudi za poslovni odbor.

Ena temeljnih nalog, ki jo obravnava skupščina ISE je energetska bilanca. Za leto 1984 načrtujejo po energetske bilanci porabo 8,7 mlrd električne energije in 7,0 mjo ton premoga v SR Sloveniji, pri tem predvidevajo proizvodnjo v SR Sloveniji v nekoliko manjšem obsegu od porabe in bodo manjkajoče količine električne energije in premoga pridobili iz drugih republik.

Za leto 1984 predvidevajo 8,3 % porast porabe energije glede na oceno porabe za leto 1983. Pri tem se od leta 1977 dalje v strukturi porabe znižuje delež porabe tekočih goriv (od 58 % v letu 1977 na 38,1 % v letu 1983) in zvišuje delež trdih in plinastih goriv.

Tudi v letu 1984 naj bi se poraba trdih goriv povečala za 7,5 % in električne energije za 3,1 %.

Ovrednotenje elektroenergetske bilance je povezano s predhodno navedeno nalogo in se vsled zahtevnosti z vrednotenjem ukvarja z njo posebna delovna skupina.

Z vrednotenjem se določi planirana cena električne energije, ki pa praktično nikoli ni realizirana, saj cene električne energije oblikujejo oziroma potrjuje izvršni svet ali skupnost za cene. Nepravočasno in v nezadostni meri (glede na planirano) povišane cene električne

energije se izkazujejo v nerealizirani ovrednoteni elektroenergetski bilanci in seveda v poslovnih rezultatih oziroma poslovanju z izgubo. Poslovanje je prisotno v elektrogospodarstvu in premogovništvu že nekaj let. Zato na skupščini med drugim sprejemamo tudi ukrepe oziroma program ukrepov za zmanjšanje izgube, ki pa poleg lastnih ukrepov OZD elektrogospodarstva in premogovništva vsebuje tudi potrebne ukrepe izven sistema (dodatni prispevek uporabnikov, cene itd.). Bistveno lahko prispeva jo k zmanjšanju izgube učinki različnih aranžmajev v okviru dodatne proizvodnje električne energije.

Nerealizirana ovrednotena elektroenergetska bilanca se izkazuje tudi v veliki likvidnostni problematiki, ki jo razrešujemo tudi s pomočjo oziroma s sredstvi ISE. Plan graditve elektroenergetskih objektov v določenem obdobju izraža ustvarjanje pogojev za izvršitev določene potrebne proizvodnje električne energije. Po rebalansu plana objektov in tekočih cenah je za leto 1984 potrebnih 27.581 mjo din. Letni plan je dejansko pokrit v višini 56 % glede na dejanske potrebe investitorjev po sprejetih programih. V planu za leto 1984 imajo prioriteto objekti, ki bodo v najkrajšem času omogočili dodatno proizvodnjo.

Za objekte primarne energije je v letu 1984 (proizvodnja lignita, rjavega premoga in uranove rude) namenjenih 4.596 mjo din. V REK EK naj bi investiral 2.288 mjo din od tega 1.300 mjo din oziroma 57 % energetskega sredstva. V planu objektov za pripravo investicijske dokumentacije v letu 1984 je tudi TE — TO III Trbovlje. Sicer je bil izdelan rebalans plana graditve objektov za obdobje 1981-85, po katerem bi dokončali (NEK), Toplarna Lj. II ter Hidroelektrarna Solkan in Mavčiče.

Zaradi kontinuitete v preskr-

bi z električno energijo pa je potrebno pričeti s pripravo za izgradnjo proizvodnih objektov z instalirano močjo 1000 MW ki bo zagotovljena z izbiro med proizvodnimi objekti kontinuitete med katerimi je tudi termoelektrarna — toplotna Trbovlje III.

Pri tem smo na skupščini obravnavali tudi vprašanja, povezana z ustanovitvijo posebnih in republiške energetske skupnosti ter organiziranosti v energetiki.

Vloga plinsko parnih agregatov v sistemu EGS je pomembno vprašanje, povezano s problematiko nadaljnjega obratovanja PPE zaradi pomanjkanja goriva in razmeroma visokih stroškov obratovanja.

Problematika NE Krško, izkazana tudi skozi neurejene odnose EGS — NEK ter vključevanje NEK v Slovenski elektroenergetski sistem je sestavni del razprav.

Izmed ostalih vprašanj, ki smo jih obravnavali na skupščini ISE naj omenim le še naloge iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije s področja energetike, racionalno izkoriščanje električne energije in premoga ter razvoj energetike do leta 2000.

Zdravko Stradar

Moje delegatsko delo V ZVEZNI SKUPŠČINI

Skupščine socialistične federativne republike Jugoslavije je bila v novem, to je 3. sklicu po volitvah v republikah in AP konstituirana na sejah zveznega zbora in zbora republik in pokrajin 15. maja 1982. Na ločenih sejah prvega dne dela je bil verificiran mandat za vse izvoljene delegate, hkrati pa smo izvolili predsednika in podpredsednika ter imenovali tajnika zbora. S tem smo delegati v novem sklicu prevzeli odgovornost za uresničevanje ustavne-

ga položaja in delovanje skupščine, kot najvišjega organa oblasti v okviru pravic in dolžnosti federacije ter tudi prevzeli bogato in razvito delovno prakso dosedanjega sklica ter dolžnost, da se ta praksa nadaljuje, krepi in razvija.

Samo delegatsko delo se prične z vsebinskimi pogovori delegatov pred sejo zbora kot redna oblika priprave in dogovarjanja delegatov za seje. Tem pogovorom prisostvujejo predstavniki DPO, Skupščine SR Slovenije, GZS, republiških upravnih organov in organizacij ter drugih. Tako je naše delo v stalnem stiku z IS SR Slovenije, s skupščino SR Slovenije ter drugimi organi in organizacijami.

Delegati se poskušamo v največji meri organizirano povezovati z občinskimi skupščinami, zato stalno držimo stike v lastni bazi z izvršnim svetom občinske skupščine.

V delegatskem delu zvezne skupščine je zelo pomembno kako v zveznem zboru prihajajo do izraza interesi in stališča delegatske boze interesi in stališče delegatske baze sklahevanje interesov in dogovarjanja o uresničevanju splošnih in skupnih interesov v federaciji. Pri obravnavanju posameznih vprašanj se je pokazal velik interes občine ob sprejemanju osnutka resolucije o ekonomski politiki ter analize njene uresničevanja in ob vprašanju določenih zakonov. Da je naše delo še bolj celovito, dajemo pred sejo zbora gradivo o posameznih pomembnih vprašanjih zainteresiranim delovnim in bančnim organizacijam, da bi dobili njihovo mnenje do seje zveznega zbora, nakar obvezno damo povratno informacijo kaj se je na seji z določenim aktom zgodilo. Tako poteka to sodelovanje v glavnem preko delegatov, očitno in resnično pa je, da delegati ob še tako prizadevnem delu ne moremo kontaktirati z vsemi temeljnimi sredinami, organizacijami in skupnostmi, da bi zagotovili njihova stališča o vprašanjih iz pristojnosti zbora (to velja za delegate, voljene iz združenega dela). Dobro bi bilo, da bi se v ta namen organizirala posebna skupina delegatov, ki bi se sestajala po potrebi, to je ob obravnavi zainteresiranih vprašanj.

Vsebinsko je bilo naše delo v dosedanjem obdobju naravnano na

aktualne teme, ki so zajemale bistvena vprašanja stabilizacije gospodarskega razvoja in drugih aktualnih razmer v Jugoslaviji. Nanašale so se na sklop odprtih vprašanj od družbeno-ekonomskih odnosov do zakonodajne dejavnosti zbora. Pokazalo se je, da določila v nekaterih sistemskih zakonih ne zagotavljajo normalnega razvoja v družbenoekonomskem razvoju. Konkretno to velja za zakon o amortizaciji osnovnih sredstev, kjer je bil zaradi nerealnosti predpisanih amortizacijskih stopenj zakon časovno razmejen.

Zelo konkretna so bila vprašanja, postavljena ZIS-u, ki so se nanašale na politiko odnosov Jugoslavije s sosedi, kjer so posebno v preteklem letu s posebno aktualnostjo stopali v ospredje naši gospodarski interesi (uvedba depozita — maloobmejni promet). Zahtevali smo, da nam ZIS pripravi analizo rezultatov depozita in to bo ponovna prilika za vsestransko razpravo in ustrezne sklepe v zvezi s tem problemom. Opozarjali smo na slabost politike pri sprejemanju intervencijskih zakonov, zato smo delegati ZZ večkrat postavljali vprašanje glede političnega nadzora, ki ga naj zbor opravlja nad delom ZIS-a in zveznih upravnih organov. Večje število pripomb smo posredovali pri vprašanju financiranja federacije oziroma sprejemanju načrta proračuna federacije. Razprave so pokazale, da je financiranje federacije ves čas sporno, kar se kaže pri vsakokratnem sprejemanju. Tu bi bilo potrebno in nujno doseči, da veljajo za proračunske porabnike isti zakoni kot za družbene uporabnike ter, da se sancijska politika ne bi smela razlikovati. V pripravi proračuna bo potrebno doseči večjo realnost v zahtevkih po proračunskih sredstvih.

Po sprejetem osnutku delovnega programa zveznega zbora za leto 1984 je pred nami zelo odgovorno in zahtevno delo pri sprejemanju določenih zakonov, pomembnih za združeno delo, kot na primer zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, izvajanje zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu, osnutek zakona o razpolaganju z obratnimi sredstvi v organizacijah združenega dela ter drugih. O tem bodo še informirani

gospodarski subjekti, delegati pa želimo, da bi prejeli čim več mnenj in predlogov, ki bi jih posredovali v razprave našega zbora in v dokončno oblikovanje določenega akta.

V nadaljevanju pripominjam, da nas do konca tretjega delegatskega sklica čaka in obvezuje veliko dela. Nesporno je, da pridobljene izkušnje iz prejšnjega drugega sklica narokujejo, da odločneje razvijamo takšen način dela, ki bo ustrezal našemu delegatskemu sistemu, tako da bi bili gospodarski, politični in družbeni organi nenehno povezani z delovnimi ljudmi in občani, z njihovimi potrebami in vsakdanjem življenju ter nenazadnje z delegatom.

V tej fazi razvoja našega sistema je pomembno, da to o čemer smo se dogovorili, tudi uresničimo, da krepimo zakonitost in, da vztrajamo pri konkretni odgovornosti v družbi.

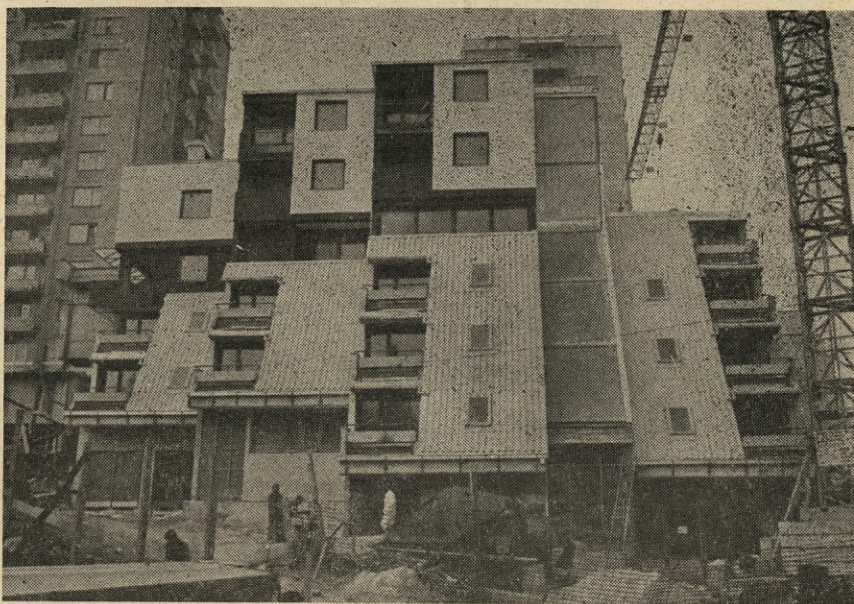
Ana Klenovšek

Novice iz tozdov

Delo družbenopolitičnih organizacij

V soboto 17. decembra 1983 so imeli v pomožni dejavnosti Trbovlje volilno konferenco osnovnih organizacij sindikata. Poleg poročila o dveletnem delu in blagajniškega poročila so obravnavali tudi program del osnovnih organizacij in sprejeli finančni načrt za leto 1984. V programu dela so zapisali, da bodo nadaljevali proces samoupravnega odločanja delavcev v smislu gospodarske stabilizacije. Spremljali, uveljavljali in sprejemali bodo sklepe za pravično delitev po delu in rezultatih dela ter se zavzemali za čim večjo izkoriščenost delovnega časa. Izvolili so tudi novo vodstvo osnovne organizacije sindikata, in sicer za predsednika Štefana Zrima, za namestnika pa Ivana Bočka.

V torek, dne 6. decembra 1983 je potekala seja predsedstva konference osnovnih organizacij sindikata delovne organizacije ZPT. Na tej seji so se domenili, da bodo vse osnovne organizacije izvedle letne volilne konference že v letu 1983,

V Hrastniku že nekaj časa gradijo dom upokoencev, na Trgu Franca Kozarja. Del tega doma je bil ob novem letu že vseljen, drugi del pa bo na voljo čim bodo dela končana. Dela je financirala Stanovanjska skupnost občine Hrastnik, izvaja pa SGD Beton — TOZD Huastnik. Novo središče Hrastnika bo pridobilo povsem novo podobo, posebno po tem, ko bo v naslednjih letih uresničen urbanistični načrt za ta del Hrastnika.

Foto: B. Klančar

le v TOZD Premogovnik Kotredež bodo izvedli konferenco 21. januarja 1984. Razpravljali so tudi o volitvah delegatov v samoupravne organe, katerim poteče mandat meseca marca 1984. Mnenja so, da bi do izvedbe samoupravne organiziranosti, ki naj bi bila zaključena v prvi polovici leta 1984, podaljšali mandat že izvoljenim delegatom v TOZD, DS, DO in SOZD. Potrdili so tudi zaključke, sprejete na koordinacijskem odboru osnovnih organizacij zveze sindikatov SOZD in jih sklenili dosledno izvajati.

Na seji so govorili tudi o težki likvidnostni situaciji v DO ZPT, pri čemer apelirajo na vse delavce, da čim bolj varčujejo zlasti s potrošnim materialom. Prav tako je potekala razprava v zvezi z dohodkom, ki ga delavci sprejemajo v obliki deputata in se ne šteje v pokojninsko osnovo. Ob zaključku so se dogovorili, da bodo ob novem letu obiskali bolne tovariše in jim izročili simbolične nagrade. Prav tako bodo dodelili pomoč tovarišem, ki so dalj časa v bolniškem staležu. Sklenili so, da bodo 20. decembra 1983 obiskali delavce v rudniku Kanižarica in si izmenjali izkušnje.

Delo samoupravnih organov

13. decembra so na zboru delavcev v TOZD Premogovnik Trbovlje obvestili delavce, da bodo ponovili referendum v zvezi s pravilnikom o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Referendum je bil izveden 14. decembra 1983 in je glasovala zanj večina delavcev.

15. decembra 1983 je zasedal delavski svet TOZD Separacija premoga Trbovlje. Reševali so pritožbe nekaterih kršiteljev delovnih obveznosti. Delavci zagovarjajo delovno disciplino in ne podpirajo neopravičenih izostankov. Trem delavcem so po tehtni razpravi spremenili ukrep prenehanja delovnega razmerja v pogojno kazen za dobo enega leta. Eden izmed njih mora s potrdilom dokazati, da je bil v bolniškem staležu na dan odsotnosti z dela. Zadnjo sejo delavskega sveta v letu 1983 so imeli 27. decembra 1983. Na njej so obravnavali plan zaposlovanja v letu 1984 in sklenili, da ne bodo zaposlili večjega števila novih delavcev, da pa bodo pogodbeno zaposlili nekaj upokojenih delavcev. Ugotovili so tudi, da so dosegli fizični plan proizvodnje, ter se se-

znanili s proizvodnim načrtom za leto 1984.

Na delavskem svetu TOZD Gramat, dne 20. decembra 1983, so obravnavali proizvodne rezultate za obdobje januar — december z očno finančnega rezultata. Analizirali so tudi izvajanje stabilizacijskega programa ter se pogovarjali o organiziranosti v DO RGD. Pri obravnavi poslovnih in finančnih rezultatov so ugotovili, da ne dosegajo planirane proizvodnje opečnih izdelkov zaradi nenehnih okvar na zastarelih strojih, prav tako izkazujejo izgubo v višini 140 starih milijonov. Sklenili so, da bodo zastavili vse sile, da bi do konca leta omilili izgubo in poskušali doseči planirano proizvodnjo opeke. Ocenjujejo, da je glavni vzrok za izgubo nedoseganje realnih cen opečnih izdelkov in nenehna rast cen predvsem energije, to je mazuta, električne energije itd. Zaposili b do nekateri TOZD za odložitev odplačila dolga za dobo dveh let brez plačila obresti, ker bodo le tako zagotovili nekoliko normalnejše obratovanje opekarne.

V TOZD RESD Trbovlje so na delavskem svetu 23. 12. 1983 obravnavali predvsem gradivo za zasedanje delavskega sveta DO ZPT ter SOZD REK EK ter pooblastili delegate, da bodo razpravljali o posameznih problemih. Potrdili so tudi samoupravni sporazum o združitvi v interno banko EGS ter samoupravni sporazum o ustanovitvi energetske skupnosti SRS.

Na seji delavskega sveta TOZD Premogovnik Trbovlje so poleg obravnavanega gradiva za delavski svet DO ZPT in SOZD ugotovili, da je ponovljeni referendum za potrditev pravilnika o reševanju stanovanjskih potreb delavcev TOZD sprejet. Potrdili so plan proizvodnje za leto 1984 in plan proizvodnje na dnevnem kopu Lakonca. Potrdili so tudi nekatere samoupravne sporazume ter sklenili iz sredstev lastne amortizacije zgraditi jamsko vlečnico v vrednosti 1.458.481 din. Delavski svet ni preklical sklepa, ki ga je v tem letu sprejel v zvezi z zahtevami občine Zagorje. Zahtevajo plačilo planiranih cen premoga, ker bo le na ta način možno pridobivati in deliti prihodek DO po planiranih internih cenah.

Na razširjeni seji delavskega sveta TOZD Premogovnik Ojstro, dne 28. decembra 1983 so se temeljito pogovorili o proizvodnji. Dne 26. decembra 1983 so dosegli letni plan proizvodnje, storitve so bile v normalnih mejah, za mesec januar pa so planirali, da bodo v 21 delovnih dneh nakopali vsak dan po 670 ton. V planu za leto 1984 so predvideli, da bo za TOZD Premogovnik Ojstro in TOZD Premogovnik Hrastnik za 10.000 ton nižji od lanskega zaradi sanacijskega odkopavanja v jami Hrastnik ter v Terezija II polju. Prav tako so planirali, da bodo v mesecu januarju pridobili dohodek za BOD v višini 11.119.000 din pri staležu 262 zaposlenih. Po poročilu komisije za delovna razmerja planirajo v letu 1984 290 zaposlenih, štipendirali bodo enega diplomiranega inženirja rudarstva, enega rudarskega tehnika, 20 kvalificiranih ter 20 polkvalificiranih rudarjev.

28. decembra se je na zadnji seji v letu 1983 sestal tudi delavski svet TOZD Premogovnik Hrastnik, in sicer v razširjenem sestavu. Pred pričetkom seje je predsednik komisije za odlikovanja in priznanja skupščine občine Hrastnik podelil štirim rudarjem državna odlikovanja. Odlikovanja so prejeli: Leopold Hriberšek, Ciril Mokotar ter Drago Sivka, red dela s srebrnim vencem, Alojz Janc pa medaljo zaslug za narod.

V nadaljevanju seje so potrdili letni proizvodni načrt tozda, ki znaša 275.000 ton, za mesec januar pa 20.100 ton pri 490 zaposlenih ter 26 % odsotnosti z dela. Predvideli so, da bodo v naslednjem šolskem letu štipendirali enega diplomiranega inženirja rudarstva, dva rudarska tehnika, enega rudarskega tehnika - vrtnalca, 30 kvalificiranih ter 30 polkvalificiranih rudarjev. V mesecu januarju predvidevajo delitev OD za BOD 17.224.000 din.

Na razširjeni seji delavskega sveta DS Pomožna dejavnost v Trbovljah so v glavnem obravnavali gradivo za delavski svet DO ZPT.

Potrdili so proizvodni načrt za leto 1984 DO ZPT s tem, da bodo tudi delavci pomožne dejavnosti pripevali svoj delež. Potrdili so samoupravni sporazum o ustanovitvi energetske skupnosti SRS in izvolili

novega delegata v Posebno raziskovalno skupnost. Dogovorili so se tudi o izvajanju hišnega reda v novem samskem domu ter sklenili, da bodo kršiteljem reda krepko stopili na prste.

V mesecu decembru je imel delavski svet DS ASO dve seji. Na prvi so obravnavali le gospodarnost za mesec december, na drugi pa so razpravljali o izpolnitvi obveznosti po Samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje mladinskega prostovoljnega dela ter financiranje delovnega načrta Občinske zveze organizacij za tehnično kulturo. Prve obveznosti bodo poravnali iz sklada skupne porabe, drugih prošelj pa zaradi pomanjkanja sredstev ne bodo mogli realizirati. Prav tako je delavski svet razpravljajal o situaciji počitniškega doma na Rabu po smrti upravnika Miloša Žica.

Zabeležili smo kratke zapise iz zapisnikov sej družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v času od 12. 12. 1983 do 12. 1. 1984. Zapiske s sej samoupravnih organov delovnih organizacij pa sprotno objavljamo v Biltenu.

Janez Oberžan

Proizvodni načrti

RUDNIKA LAŠKO
ZA LETO 1984

Osnovna dejavnost Rudnika rjavega premoga Laško v letu 1983 je bila proizvodnja premoga in kot stranska dejavnost pridobivanje dolomitnega gramoza različnih granulacij.

Obseg proizvodnje je bil naslednji:

	plan	
premog	40.000 ton	
gramoz	100.000 m ³	
doseženo		indeks
33.650 ton		84,13
97.489 ton		97,49

Proizvodnja premoga je bila za 4.900 ton večja od dosežene v letu 1982 in za 6.350 ton manjša od načrtovane v letu 1983.

Glavni vzrok nedoseganja plan-skih obveznosti je bilo pomanjkanje produktivnih odkopnih delovišč, kar je posledica močno zakasnelih raziskovalnih in odpiralnih del v območjih Barbara, Klara in Jožefa polja.

V letu 1984 Rudnik rjavega premoga Laško načrtuje proizvodnjo 40.000 ton premoga. Postavljeni plan je sicer napet, vendar predvidevamo, da bomo z investicijskimi posegi odprli in pripravili za odkopavanje zaloge v polju Klara do meseca julija in s tem pridobili nova produktivna delovišča.

V tem času je na jamskem obratu zaposlenih 120 ljudi, vključno z nadzorno tehničnimi delavci. Zaradi uveljavitve novega zakona o invalidsko pokojninskem zavarovanju, ki določa nove stopnje benifikacije se bo letos upokojilo 9 rudarjev, kar se bo pri tako majhnem številu zaposlenih toliko bolj odražalo, še zlasti ker so to pretežno izkušeni kopači. Za nadomestitev delavcev, ki gredo v pokoj in povečanje števila zaposlenih predvidevamo v letošnjem letu zaposliti 20 do 30 delavcev z različnimi kvalifikacijami. Z ozirom na primerno ovrednotenje rudarskega dela upam, da bo to možno doseči in s tem tudi realizirati plansko zastavljeno proizvodnjo premoga.

Franc Teršek

Delo mladinske organizacije SOZD REK EK

V četrtek 22. 12. 1983 je bi-

la seja koordinacijske konference OO ZSMS SOZD REK EK. Na njej smo obravnavali in razpravljali o delovanju mladinske organizacije našega kombinata za obdobje junij — december 1983 ter o aktivnostih za obdobje december 1983 — maj 1984. Najprej smo ugotovili, da so bili realizirani vsi sklepi, ki smo jih sprejeli na

volilno-programski konferenci v mesecu maju.

Sledilo je poročilo in razprava o šestmesečnem delovanju mladinske organizacije. Povedano je bilo, da smo v delovanju storili v tem obdobju korak naprej, vendar pa so v nekaterih sredinah mladi še preveč pasivni, stališča mladih še vedno premalo upoštevajo mladina ima premajhen vpliv na odločanje, osnovne organizacije so še preveč prepuščene same sebi. Čutiti je tudi, da mladi niso v enakopravnem položaju. Nadalje smo se dogovorili, da v drugi polovici januarja skličemo predsedstva OO ZSMS v nekaterih sredinah (RESD Trbovlje, Separacija Zagorje Separacija Trbovlje), in sprejmemo konkretne predloge za oživetev aktivnosti.

Na seji so bile sprejete tudi aktivnosti mladine SOZD za obdobje december 1983 — januar 1984. Med prve naloge sodi vsekakor ustanovitev aktivna študentov našega kombinata.

Še nekaj smo mladi na tej seji ponovno ugotovili oziroma potrdili, in sicer odnos ostalih subjektivnih sil — dejavnikov v kombinatu do mladine, ki kaže, da je mladina SOZD še vedno v zapostavljenem položaju.

Dejstvo, da se seje konference od ostalih vabljenih v kombinatu udeležil samo predsednik delavskega sveta SOZD REK EK je dovolj zgovoren dokaz za to.

Božo Marot

OBRAČUN DELA MLADINSKE ORGANIZACIJE

V letu 1983 smo se dela lotili z angažiranostjo nekaterih mladincev. Še vedno v svoje vrste nismo uspeli vključiti pasivnih mladincev. Razlogov ne bi našteval, saj jih večinoma vsi dobro poznamo.

Uspehi pa vseeno niso izostali. Čeprav nismo imeli narejenega

aksijskega programa smo se sprotno dogovarjali o programu in akcijah, ki smo si jih samoiniciativno domislili in jih tudi realizirali. Velike uspehe smo dosegli na področju športnega udejstvovanja. Ob dnevu mladosti je naša ekipa v malem nogometu dosegla prvo mesto na občinskem tekmovanju.

Na pobudo koordinacijske konference OO ZSMS SOZD REK EK smo ob dnevu republike organizirali športno tekmovanje v štirih disciplinah: nogometu, šahu, namiznem tenisu in streljanju z malokalibersko puško.

V malem nogometu smo bili organizatorji turnirja, ki smo ga izpeljali na igrišču nogometnega kluba Rudar.

Osvojili smo prvo mesto v malem nogometu, drugo v streljanju ter drugo mesto v šahu.

V decembru smo sodelovali tudi z dvema ekipama na kvizu na temo marksizem in razorožitev, ki ga je organizirala OK ZSMS Trbovlje. Bili smo počaščenj s tem, da je skozi jamo do jaska III naša skupina mladincev ponesla zvezno štafeto palico. Dva mladince sta se udeležila sklepne prireditve ob dnevu mladosti 25. maja v Beogradu. Udeležili smo se lokalnih in zveznih mladinskih akcij. Lokalni akciji sta bili Čebine 83 in Retje 83 — udeležilo se jih je pet mladincev. Zveznih mladinskih delovnih akcij Beograd 83 Slovenske gorice in Ljutomer 83 se je udeležilo prav tako pet mladincev. S svojim delom so osvojili najvišja priznanja, ki jih je možno osvojiti.

Izpeljali smo tri udarniške delavnice, in sicer na Partizanskem vrhu v počitniškem domu rudarjev, urejevali smo okolico pri šoli Alojza Hohkrauta, in izvedli akcijo na rudniku, kjer smo spravljali železje. Teh akcij se je udeležilo 19 mladincev.

Prisluhnili smo tudi OK ZSMS Trbovlje, ki nas je zadolžil za izpeljavo mladinskega plesa na Rudarju. Vključevali smo se v delo koordinacijske

konference OO ZSMS SOZL REK EK, koder se čutijo delovni premiki in nudijo nesebično finančno pomoč svojcem ponesrečenih v Aleksincu.

Evidentirali smo mladince za mladinsko politično šolo, ki je redno obiskuje v občini Trbovlje.

Organizirali smo ekskurzijo študentov SOZD REK EK v TOZD PT. Izven občine pa smo se povezali z mladinci Kolubare z dnevnega kopa »polje D. Lazarevac. Bili smo povabljeni in vabilu smo se odzvali. Z drugim obiskom v Lazarevcu pa smo posegli tudi na delovno in kulturno področje. Pripravili smo razstavo slik z rudarskim motivi. Narisal jih je Jože Potokar — rudar, likovnik.

Da smo lahko realizirali program lokalnih in zveznih MDA ter razstavo slik, se moramo zahvaliti članom delavskega sveta TOZD PT kot tudi DS Pomozna dejavnost Trbovlje.

Delovali smo tudi pri delu DPO in samoupravnih organov na TOZD PT skozi vse leto.

Mladinci želimo, da bi v prihodnjem letu še boljše sodelovali s samoupravnimi organi.

Bojan Škrlep

Start štafete

MLADOSTI IZ
MOSTARJA

Organizatorji letošnje štafete mladosti so seznanili javnost, da bo letošnja štafeta mladosti šla na pot konec marca. Njen start bo tokrat v Mostarju. Po sprejetem programu bo obiskala vse jugoslovanske republike in obe pokrajini.

Srečanje

PIONIRJEV
JUGOSLAVIJE BO
V TRBOVLJAH

V času od 30. maja do 2. junija 1984 bo potekalo v Trbovljah letošnje srečanje pionirjev Jugoslavije. V ta namen so pri Občinski konferenci SZDL v Trbovljah skupno s pionirsko organizacijo, šolami, Zve-

zo prijateljev mladine in drugimi organizacijami pripravili okvirni program. Imenovali so razne odbore, ki bodo skrbeli za pripravo gradiva in bodo celotno srečanje tudi izpeljali. Celotna prireditev bo potekala v znamenju letošnje 60-letnice zloma Orjuna in trboveljskega občinskega praznika. Podrobnosti s srečanja pionirjev Jugoslavije bomo objavili v naslednji številki našega glasila. (tl)

Zadnji del rudniških stanovanjskih blokov na Njivi — Trg svobode, se je s porušitvijo starih drvarnic in kleti odprl. V neposredni sosesčini na desni strani stojita dve novi stanovanjski stolpnici.

Foto: B. Klančar

Stane Kovačič

KRAIGHERJEV
NAGRAJENEC

Dne 4. januarja 1984 je Marko Bulc, predsednik slovenske Gospodarske zbornice, ob priložnostnem govoru podelil letošnje Kraigherjeve nagrade in priznanja najuspešnejšim slovenskim gospodarstvenikom za leto 1983. Vsako leto na ta dan jih podeljujejo v spomin na pokojnega Borisa Kraigherja, ki se je v prometni nesreči pred osemnajstimi leti smrtno ponesrečil na avtocesti Zagreb — Beograd, ko se je po končanih novoletnih praznikih vračal na delo v Beograd.

Letos so se ob temeljitem tehtanju posebne komisije na Gospodarski zbornici Slovenije odločili, da podelijo štiri individualne in eno skupinsko nagrado. Individualne nagrade v znesku po 120.000 din in priznanje so prejeli Dušan Grabnar (Slovenijašport), Slavko Marčink (PIK Maribor), Leopold Rajh (SIP Šempeter) in Stanislav Škrabec (RIKO Ribnica).

Skupinsko nagrado pa je prejelo pet vodilnih tovarišev iz sestavljenе organizacije IS-KRA. Vsak od teh je prejel nagrado v znesku po 40.000 din in posebno priznanje. V skupini so bili Ljuban Artič, Peter Kobal, Stane Kovačič, Anton Stipančič in Marko Štular. Med njimi je tudi Stane

Kovačič, predsednik poslovnega odbora DO IEZE v sozd ISKRA, sicer naš trboveljski rojak in dober znanec. To najvišjo slovensko nagrado za najboljše dosežke na gospodarskem področju je prejel za uspehe, ki jih je dosegla organizacija, ki jo je vodil v preteklem obdobju, tako na proizvodnem področju, kakor tudi na področju izvoza, uvajanja moderne tehnologije, samoupravne organiziranosti, skratka nagrado je dobil zavoljo dobrega gospodarjenja. Nagrado mu je privoščil celotni kolektiv Iskre, ki ga je zanj skupno z ostalimi nagrajenci tudi predlagal, priznanje pa je dobil tudi od številnih domačinov, saj stanuje še vedno v Trbovljah, čeravno je zaposlen v Ljubljani, predvsem pa od trboveljskih Iskrašev. Je eden redkih revirčanov, ki je dobil to visoko družbeno priznanje. Poleg njega jo je pred letom dni dobil še Boris Malovrh, dipl. ing., predsednik KPO PS Rudis.

Stane Kovačič se je rodil 2. 6. 1941 v Trbovljah. Oče je bil zaposlen pri rudniku v Trbovljah, stanovali pa so dolga leta v Glažutji. Po končani osnovni šoli se je izučil v STT za strugarja. Obiskoval je tehnično strojno srednjo šolo in jo uspešno končal. Po odsluženju vojaščini se je vključil v takrat, leta 1964 nastajajočo novo industrijo v Trbovljah — Iskro, tovarno polprevodnikov v izgradnji. Pritegnila ga je skrivnostna elektronika. V podzavesti je čutil, da bo prav ta nova veja industrijske dejavnosti dala neslutene možnosti razvoja tako domačemu kraju, kakor tudi vsej naši družbi in človeštvu nasploh. Ob delu je uspešno končal višjo šolo za organizacijo dela.

V proizvodnji je bil zaposlen v tovarni 16 let, nato pa nekaj časa v komerciali. V najtežjem obdobju trboveljske Iskre po letu 1972 je bil leta 1977 imenovan za direktorja tovarne. Večina v bližnji in daljni okolici, tudi odgovornih, je

takrat menila, da je treba tovarno zapreti. Vendar je kolektiv skupno z vodstvom z ustreznimi ukrepi in stalnim odpovedovanjem že leta 1976 izplaval iz izgube in nato vsako leto uspešneje posloval. V začetku leta 1980 so ga izvolili za predsednika DO Industrija elementov za elektroniko — IEZE v sozd ISKRA v Ljubljani, ki združuje več tozdv, med njimi tudi trboveljsko tovarno polprevodnikov. Tu je s svojo vnemo za delo, organizacijskimi in drugimi sposobnostmi dosegel s sodelavci nadaljnje odlične rezultate. Vedno je bil mnenja, da je danes mogoče doseči odlične rezultate pri gospodarjenju le s kolektivnim delom, dobrim teamom sodelavcev in strokovnjakov. Posebno v takšnih sistemih kot je Iskra.

Tovarišu Kovačiču čestitamo ob prejemu tako visokega priznanja. Hkrati pa mu želimo, da s svojo energijo, sposobnostjo in strokovnostjo stopnjuje svojo ustvarjalno vnemo in doseže v nadaljnjih letih dodatne uspehe, ki bodo v korist kolektivu kjer ustvarja, kakor tudi vsej naši družbi.

T. Lenarčič

20 let Iskre

— TOVARNE
POLPREVODNIKOV

ISKRA — TOZD Tovarna polprevodnikov v Trbovljah je januarja tega leta proslavila svoj 20-letni obstoj. Dne 7. januarja so pripravili v tovarni dan odprtih vrat. Občani sosi lahko ogledali tovarniške prostore, stroje in naprave v njih ter se seznanili z najosnovnejšimi podatki o delu tovarne in kolektiva.

V soboto, 14. januarja pa so imeli v Delavskem domu v Trbovljah proslavo v počastitev

20-letnega jubileja. V spodnji avli so pripravili razstavo fotografij, v gledališki dvorani pa je bila ob 17. uri proslava, v kateri so predstavili delo in uspehe tega kolektiva. Odprlo jo je predsednik delavskega sveta Stane Hernaus, nato pa je direktor tovarne Adi Pajtl, dipl. inž., govoril o nastanku in razvoju tovarne skozi dve desetletji. Slanvostni govornik je bila Lidiya Šentjura, članica sveta federacije. V svojem govoru je orisala nastajanje te tovarne in omenila, da je zasadila prvo lopato ob pričetku gradnje tovarniških prostorov v Gabrskem. Pohvalno je govorila o kolektivu, ki ima večinoma za poslene ženske delovne moči in mladino, pa tudi o izrednih uspehih, ki jih je tovarna dosegla v zadnjih letih, potem ko je prebrodila hudo krizo.

Napovedovalec Saša Ličar, dipl. inž., je prebral imena 34 članov kolektiva, ki so prejeli priznanja ob 20-letnem jubileju, nato pa so podelili priznanja kolektivom, s katerimi ima ISKRA najtesnejše poslovne stike. V kulturnem delu programa je sodelovala Delavska godba Trbovlje z igranjem polurnih skladb pod vodstvom Mihe Gunzka. Dve pesmi je ob spremljavi godbe zapel tudi operni umetnik Ladko Korošec. Nekaj pesmi so recitali člani kolektiva, nekaj plesnih točk pa so prikazali člani srednješolskega kulturnega društva Trbovlje.

Celotna proslava je trajala preko dve uri, ob upoštevanju dveh mrkov, ko je zmanjkalo luči zaradi zunanjih vplivov. Po proslavi pa so se člani kolektiva skupno z gosti zadržali v avli na tovariškem srečanju. Med najpomembnejšimi gosti tega večera je bil poleg častne članice kolektiva Lidiye Šentjura ki so jo sprejeli v ta kolektiv ta večer, tudi Sergej Kraigher, član predsedstva SFRJ in številni predstavniki sozd ISKRA in ISKRI-nih delovnih organizacij in tozdv ter predstavniki družbeno-političnega življenja v Trbovljah o-

ziroma revirjih.

Tovarna polprevodnikov IS-KRA je bila ustanovljena 26. 12. 1963. Po predhodnih dolgotrajnih razgovorih, ki so jih vodili takratni predstavniki občine Trbolje in IBT ter nekateri drugi tovariši. Tovarna pa je pričela poslovati 1. 4. 1964 s proizvodnim programom, ki je obsegal diode, tranzistorje in selenske elemente. Tovarna svojih prostorov v začetku ni imela in je bila nameščena v številnih stavbah od bivše gostilne Počivavšek pa do bivših prostorov športnega društva Svobode. V letu 1966 je bila dograjen nova tovarna v Gabrskem. Lansko leto je tovarna dosegla 886 milijonov celotnega dohodka oziroma 11 % nad načrtom. Izdelali so 150 milijonov polprevodnikov oziroma 3,4 krat več v primerjavi s prvim uspešnim letom 1976. Izvozila je 45 % celotne proizvodnje na tuje, v glavnem na konvertibilni trg.

Letos namerava tovarna pričeti z novo investicijo milijardo din, od tega pa bo treba plačati 4 milijone dolarjev za uvoz potrebne opreme. Po dograditvi objekta bo možno izpolniti proizvodno tehnologijo, produktivnost se bo povečala za 137 %, za 30 % naj bi se zmanjšali materialni stroški, izvoz pa naj bi se podvojil, in naj bi znašal 8,7 milijona dolarjev letno. 646 delavcem te tovarne se obetajo še boljši časi in še uspešnejše delo. Že sedaj sodijo med najuspešnejše ISKRI-ne kolektive, predvsem pa izvoznike. (tl)

Srebrni jubilej Steklarja

V ponedeljek 16. januarja popoldan je bila v sejni sobi Delavskega doma v Hrastniku slovesnost ob 25-letnici izhajanja

glasila Steklar. Glasilo steklarne Hrastnik izhaja neprekinjeno vse od leta 1959. Na tej slovesnosti je potekal razgovor o problematiki informiranja, podelili pa so tudi več priznanj najprizadevnejšim sodelavcem časopisa.

Tudi uredništvo našega glasila se pridružuje številnim čestitkam, ki jih je prejel uredniški odbor Steklarja ob svojem srebrnem jubileju! Kot najstarejšemu tovarniškemu glasilu v revirjih mu velja še posebno priznanje. Priznanje pa velja tudi prejšnjim in sedanjim urednikom in članom uredniškega odbora za odlično opravljeno delo v vseh letih izhajanja. Da bi s takšno zagnanostjo in uspehi nadaljevali tudi vsa nadaljnja leta v korist kolektiva Steklarne — Sijaj in občanov Hrastnika. (tl)

v Gvineji, Tuniziji, Maroku, Siriji, Jordaniji in Sudanu.

Dne 12. januarja tega leta so podpisali pogodbo z Iranom za izkop predora in injektiranje jeza Lar — Dam pri Teheranu. Izvajalec del bo Geoteknika iz Zagreba. V Iranu bo zaposlenih okoli 200 delavcev iz Jugoslavije, ki bodo zaupana dela opravili v letu dni. Vrednost pogodbe je 12 milijonov dolarjev. RUDIS je dobil ta dela zaradi izredno kratkega izvedbenega roka in zaradi izredno dobrih tehnoloških rešitev.

V tem okviru bodo izkopali 500 m dolg predor in utrdili omenjeni jez. S prevzemom tega dela se RUDIS ponovno vrača na Iransko področje po islamski revoluciji. S tem pa se odpirajo možnosti za prevzem del tudi po drugih objektih. (tl)

Uskladitev

NADOMESTILA OD
ZA PORODNIŠKI
DOPUST

Poslovna skupnost RUDIS je s svojimi 42 članicami dosegla lansko leto doma in na tujem realizacijo preko 13,6 milijarde dinarjev, in sicer je za 35 % preseгла načrt v zvezi s skupnim prihodkom. PS RUDIS velja za največjega slovenskega izvoznika investicijskih del. Letos načrtujejo, da bodo ustvarili 11,5 milijarde dinarjev skupnega prihodka, kar predstavlja 51 % od 72 % predvidene realizacije skupnega prihodka v tujini. V zahodni Evropi naj bi ustvarili 11 %, v vzhodni Evropi pa 9 %, medtem ko naj bi doma dosegli 28 % skupnega prihodka. Letošnja vrednost naj bi znašala 131,4 milijona dolarjev, od tega je nad 60 % vrednosti pokrite že s sklnejnimi posli s tujimi partnerji v lanskem letu, nekaj poslov pa je pred izvedbo. Precej del imajo v Alžiriji, Iraku, Iranu, Libiji, in NDR. Ponudbe za razne investicijske nastope pa imajo še

Občinske zdravstvene skupnosti so seznanile organizacije združenega dela na področju svojih občin, da na podlagi ugotovljene rasti čistih osebnih dohodkov zaposlenih delavcev v Sloveniji uskladijo nadomestila osebnega dohodka za porodniški dopust. Ta nadomestila so se s 1. julijem 1983 povečala za 17,8 %, in to vsem tistim upravičenkam, katerim v letu 1983 nadomestilo še ni bilo povečano. Upravičenost do povečanega nadomestila je ostala nespremenjena, to je po šestih mesecih porodniškega dopusta, kar določa samoupravni sporazum o porodniškem dopustu. Vse organizacije združene ga dela in ostale organizacije ter delovne skupnosti so bile dolžne dostaviti pristojnim občin-skim zdravstvenim skupnostim oziroma delovnim skupnostim SIS-ov podatke v prvi polovici januarja tega leta, tako da so lahko poračunali povečanje do 15. januarja 1984.

ENOTNA EVIDENCA PREJEMNIKOV SOCIALNOVARSTVENE POMOČI

Skupnost socialnega varstva občine Trbovlje je sredi januarja objavila informacijo o uvedbi enotne skupne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči v občini Trbovlje. Temeljna podlaga dogovora o temeljnih družbenega plana Slovenije za obdobje 1981-1985, koga je sprejela skupščina skupnosti socialnega varstva Slovenije. Nosilci naloge so Občinske skupnosti socialnega varstva. Enotna evidenca prejemnikov socialnovarstvenih pomoči je pregled nad družinami, ki prejemajo kakršnokoli družbeno pomoč ali so zanjo zaprosili in njihovim resničnim položajem ter socialnimi razmerami. Takšna evidenca, ki upošteva socialna razmerja družine z mnenjem delovnega in življenjskega okolja je podlaga za odločanje o socialnovarstvenih pravicah. Enotno skupno evidenco bo za družine, ki imajo stalno bivališče v občini Trbovlje in za delavce iz drugih republik, katerih sedež delovne organizacije je v občini Trbovlje, vodil revirski center za socialno delo, do njegove ustanovitve pa Skupne strokovne službe SIS — Skupnost socialnega varstva občine Trbovlje. Iz te informacije so razvidni tudi cilji skupne enotne evidence, naloge in vključitev te evidence v postopke za uveljavljanje posameznih pomoči. Posebno poglavje vsebuje tudi aktivnosti z uvajanjem evidence.

O DEPOZITU ZA PREHOD ČEZ MEJO

Zvezni izvršni svet je 29. decembra 1983 sprejel uredbo o pologu za dinarje, ki jih imajo občani pravico

odnesti iz Jugoslavije. Uredba je pričela veljati 1. januarja 1984. Obveznega pologa ni za občane, ki prvič odhajajo iz Jugoslavije. Pri drugem odhodu iz Jugoslavije je uveden obvezen polog za dinarje, ki jih imajo pravico občani odnesti iz Jugoslavije, 5.000,00 din, ob vsakem naslednjem odhodu iz Jugoslavije v koledarskem letu pa 2.000,00 dinarjev več kot znaša polog, ki je bil plačan ob predhodnem odhodu iz Jugoslavije. Polog je treba vplačati pri banki ali pošti, ki izda občanu ustrezno potrdilo. Vplačanega pologa ni mogoče dvigniti dokler ne poteče eno leto od dneva, ko je bil vplačan.

Plačila pologa pa so oproščeni tudi nekateri drugi občani. Na temelju te zvezne uredbe je izdal Izvršni svet SR Slovenije odlok o določitvi pristojnega organa za izdajanje potrdil za oprostitev depozita na dinarje, ki jih imajo pravico občani odnesti iz Jugoslavije. Po tem odloku izdajajo potrdila za oprostitev depozita naslednje organizacije in organi:

— občinski upravni organi za notranje zadeve izdajajo takšna potrdila za delavce na začasnem delu v tujini, ki nimajo delovne vize, nadalje za člane ožje družine delavca na začasnem delu v tujini, ki z njim v tujini tudi prebivajo ali gredo k njemu na obisk, za občane, ki odhajajo na obisk k ožjim družinskim članom, katerih stalno bivališče je v tujini in za občane, udeležence organiziranih srečanj obmejnega prebivalstva na dan srečanja, če je srečanje v sosednji državi;

— Republiški komite za raziskovalne dejavnosti in tehnologijo izdaja takšna potrdila občanom, ki potujejo v tujino v okviru znanstveno tehničnega sodelovanja po mednarodnih sporazumih;

— Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo za učitelje, ki vzgajajo in izobražujejo naše delavce in njihove otroke v tujini;

— Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije za športnike in športna društva ter klube za udeležbo na mednarodnih tekmovanjih;

— Republiški komite za kulturo ali Zveza kulturnih organizacij Slovenije za potovanja članov kulturno-umetniških društev na mednarodne

manifestacije ali na povabilo klubov naših delavcev na začasnem delu v tujini;

— pristojni organi verskih skupnosti za duhovnike, ki potujejo v tujino zaradi opravljanja verskih dolžnosti;

— odvetniška Zbornica Slovenije za odvetnike, člane zbornice, za zastopanje strank pred tujimi sodnimi organi;

— Medobčinske gospodarske zbornice za samostojne obrtnike, ki opravljajo dejavnost s sredstvi v lastnini občanov;

— Zdravstvena skupnost Slovenije za občane, ki gredo na zdravljenje v tujino po napotitvi in odobritvi pristojne zdravstvene skupnosti ter za osebe, ki jih spremljajo na podlagi sklepa te skupnosti;

— za občane, ki so zaposleni v tujini po odločitvi organizacij združenega dela in njihovih asociacij, organov oziroma skupnosti izdajajo potrdila za oprostitev depozita njihovi pristojni organi;

— za občane, ki službeno potujejo v tujino in za občane, ki so neposredni izvajalci v mednarodnem prometu in za vodiče turističnih agencij se kot dokaz za oprostitev depozita uporablja potni nalog, ki je bil izdan v skladu s samoupravnim splošnim aktom organizacije, organa oziroma skupnosti.

Potrdila za oprostitev depozita, ki so bila izdana v letu 1983 na podlagi sedaj veljavnih predpisov so lahko občani uporabljali le do 15. januarja 1984. (tl)

Oskrba s pitno vodo v Trbovljah

Povzetek iz informacije o oskrbi z vodo v občini Trbovlje, ki je bila posredovana na seji vseh treh zborov Skupščine občine Trbovlje koncem preteklega leta.

Povojni razvoj občine Trbovlje je zahteval intenzivnejše razreševanje problema vodo oskrbe z vodo. Z razvojem mestnega jedra in industrije so naraščale potrebe po vodi v mestu samem. Razvoj primarnih

in kmetijskih območij pa je prav tako narekoval potrebo po razrešitvi problema oskrbe z vodo tam, kjer vodovoda ni.

Že leta 1973 je občina Trbovlje na podlagi strokovnih raziskav, ugotovila, da na območju občine nima več razpoložljivih vodnih virov, in da bo treba iskati pomoč v sosednji občini. Tako sta občini Trbovlje in Zagorje ob Savi sklenili pogodbo s katero sta določili konkretna opravila, naloge in obveznosti ter vzpostavili potrebna razmerja za dolgoročno, zadovoljivo in nemoteno oskrbo s pitno vodo mesta Trbovlje. Tako je bila že izplačana enkratna odškodnina občini Zagorje in Krajevni skupnosti Podkum za namensko urejanje preskrbe vode na njenem območju, izpolnjene so bile tudi druge pogodbene obveznosti.

Tako si je občina Trbovlje pridobila pravico do zajetja do 30 litrov vode na sekundo v prvi fazi ter nadaljnja zajemanja vode za potrebe občine v naslednjih fazah. Na osnovi tako zasnovanega zajemanja virov za oskrbo pitne vode mesta Trbovlje je bil izdelan načrt izgradnje sistema vodooskrbe v Trbovljah od Save proti mestu. Do konca septembra 1983 je bilo za izvedbo prve faze vloženo precej sredstev za izvedbo cevovodnega provizorija iz Sklendrovca, tudi nekaj več kot milijardo starih dinarjev. Tako je bilo v tem času vloženih že 2,7 milijarde starih dinarjev za izgradnjo vodooskrbnega sistema.

Z drugo fazo izgradnje vodovoda, ki naj bi potekala v treh etapah, bi v Trbovljah pridobili dodatnih 25,5 l/sek. vode ter možnost oskrbe z vodo za Dobovec. Izvršni svet Skupščine občine Zagorje ob Savi je že 1. avgusta 1980 izdal soglasje zajemanje vodnih virov na območju Krajevne skupnosti Podkum, potem ko so bili vsklajeni obojestranski interesi. Ta sklep je bil osnova za izdelavo gradbene dokumentacije, ki je bila izdelana leta 1981 in istega leta je bilo izdano tudi gradbeno dovoljenje za pričetek gradnje druge faze vodovoda.

Tako je bilo pripravljeno vse, da pričnejo z delom. Toda! Samoupravna komunalna interesna skupnost kot investitor je že koncem aprila 1982 pozvala obe skupščini občin, da zagotovita nemoten pristop k

izvajanju investicijskih del, zaradi odklonilnega stališča lastnikov zemljišč pa pa je bil onemogočen pristop investitorja za popis zemljišč in s tem tudi onemogočen pričetek del. Tako so se pričela dolgotrajna pogajanja za ureditev tega problema na vseh nivojih. Na razgovoru s krajanima Krajevne skupnosti Podkum je bilo celo domenjeno, da bodo posredovali svoje predloge za skupno nastopanje, pri čemer je bila izpostavljena zahteva, da se obseg zajetja ne sme zmanjšati, sicer bi bila investicija ekonomsko vprašljiva. Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje je obravnaval osnutek nove pogodbe, ki jo je predložil Svet krajevne skupnosti Podkum in jo zavrnil z oceno, da gre v tem primeru za grobo privatizacijo širših družbenih interesov mimo opredelitev iz osnovne pogodbe in izsiljevanje. Investitorju je bilo med drugim predloženo: zmanjšanje zajetij vodnih virov, izdelava priključkov vodovoda krajanom, ki še niso oskrbovani s pitno vodo na račun investitorja, zahteva po izgradnji hidrantov za krajane, zahteva po razširitvi ceste po že določenem projektu št. 4/80, itd. Izvršni odbor je menil, da je treba obstoječa nesoglasja razčistiti, zato je predlagal ponovno skupno sejo Sveta krajevne skupnosti Podkum ter izvršnih svetov skupščine občine Zagorje ob Savi in Trbovlje.

Na tem sestanku je bila imenovana komisija za popis stanja, da ugotovi eventualne pomanjkljivosti iz prve faze, ki jih očitajo krajanima ter pripravil program aktivnosti za drugo fazo. Tudi tej komisiji krajanima niso dovolili opraviti popisa stanja. Tako je sledila vrsta političnih aktivnosti. Treba je bilo podaljšati tudi gradbeno dovoljenje. Lastniki ves čas niso dovolili pristopa, prav tako pa s strani pristojnih organov Skupščine občine Zagorje ob Savi, kamor spada tudi Krajevna skupnost Podkum, ni bil izveden postopek za razlastitev, ki bi omogočil pristop na gradbišče.

Propadlo je tudi gradbeno dovoljenje in ves postopek je bilo potrebno pričeti znova. In stroški?

Glede na pereč problem oskrbe pitne vode občine Trbovlje Izvršni svet občine Trbovlje predlaga:

— Izvršni svet Skupščine občine

Zagorje ob Savi do 31. januarja 1984 ugotovi katere vodne vire v Podkumu namenja za vodooskrbo občine Trbovlje in za te vire posreduje izjave lastnikov o služnostni pravici;

— Izvršni svet Skupščine občine Zagorje ob Savi do 31. januarja 1984 pismeno obvesti Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje na katerih skupno raziskovalnih virih v občini Zagorje lahko občina Trbovlje na osnovi V. točke Pogodbe z dne 1. 10. 1983 pridobi dodatne količine vode iz posameznih zajetij;

— Izvršni svet Skupščine občine Zagorje ob Savi do 29. februarja 1984 izda soglasje za skupno reševanje vodooskrbe Prapreče;

— Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje, ter Izvršni svet Skupščine Zagorje ob Savi, Svet krajevne skupnosti Dobovec in krajanima Gorenje vasi, Malega Kuma in Borovaka do 31. januarja 1984 ugotove pogoje in možnosti za izgradnjo vodovoda, skladno s projektom II. faze.

— Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje bo do rokov pridobljene podatke smatral za dokončane in bo na osnovi ugotovljenih dejstev skupščini predložil predlog nadaljnjih aktivnosti.

— Samoupravna komunalna skupnost kot investitor v programu za leto 1984 upošteva možnost realizacije Zasavske ceste in vzporedno položitev cevovodov ter zagotovi tehnično dokumentacijo za vodooskrbo Dobovca in Prapreč, vključno z obnovo cevovoda Mamica — Klek ter reši premoženjsko pravna razmerja na obeh področjih ter hkrati planira sredstva za izvedbo dodatnih vrtin na območju trboveljske občine.

I. O.

Kadrovske spremembe

1. januarja 1984 je pričel z izvajanjem svojih del in nalog nov predsednik Občinske konference SZDL Hrastnik Marjan Dolanc. Doslej je bil zaposlen na RUDIS-u v Trbovljah.

Dosedanji dolgoletni predsednik Občinske konference SZDL

v Hrastniku Vladimir Sihur, dipl. psih., pa se je vrnil v združeno delo in opravlja odsej dela in naloge vodje kadrovske službe DO ZPT v SOZD REK EK.

V začetku tega leta je pričel s svojimi deli in nalogami tudi novi pravobranilec samoupravljanja revirskih občin Janko Maleš, dipl. prav. Doslej je bil predsednik Občinske konference SZDL Trbovlje.

Prav tako z novim letom pa je bil imenovan za novega direktorja TOZD Splošna bolnišnica Trbovlje, ki sodi v sestav Zasavskega zdravstvenega centra, Florjan Plevnik, dipl. politolog. Doslej je opravljal dela družbenega pravobranilca samoupravljanja revirskih občin.

Dne 18. januarja je bil na programski volilni konferenci Medobčinskega sveta SZDL revirskih občin imenovan za predsednika za naslednjo mandatno dobo Henrik Pušnik, dipl. far. Doslej je bil predsednik Skupščine občine Trbovlje. Z imenovanjem novega predsednika Medobčinskega sveta SZDL revirskih občin je bil po poteku mandata razrešen Drago Sotler in izvoljen za direktorja Zasavskega šolskega centra v Trbovljah.

Branko Omahne

ZASAVSKI REVIRJI V ČASU GOSPODARSKE KRIZE IN KRIZE PREMOGOVNIŠTVA V LETIH 1929—1936

(2. nadaljevanje)

Partijsko delo v Revirjih se je okrepilo, ko so se pračeli iz tujine vrniti prekaljeni komunisti. Med njimi se je vrnil Franc Salamon, ki je nato za Martinom Mencejem postal sekretar OK KPJ za revirje. Vrnila sta se tudi Alojz Hohkraut in Miha Marinko. V prvem obdobju obnavljanja partije v revirjih so komunisti pripravljali predvsem ilegalne akcije, razdeljevali letake, obešali zasta-

ve in podobno. Dve taki akciji sta bili ob 1. maju 1933. Skojevci so obesili zastavo na žičnico, ki je vodila od Kisovca do zaviralne postaje v Kotredežu, na dimnik trboveljske opekarne pa sta komunisti Alojz Hohkraut in Rudi Kralj obesila zastavo s srpom in kladivom.

Tak način javne afirmacije je imel poleg pozitivnih rezultatov pri pridobivanju širokih množic tudi negativne posledice. Množice so sicer občudovale drznost komunistov, istočasno pa je odmaknjenost neposrednega množičnega dela porajala pasivnost in čakanje, da bodo težak položaj delavcev spremenile zarotniške organizacije posameznih herojev.

Prvo večje družbenopolitično gibanje so začeli komunisti in borbena delavci med brezposelnimi. Iz svoje sredine so brezposelni izvolili posebne »akcijske odbore«, ki so vodili organizacijo javnih kuhinj za revne in brezposelne, za zaposlitev le-teh pri sezonskih delih in za denarno pomoč. Pripravili so tudi več akcij in zborovanj.

Maja 1933 je TPD znova napovedala redukcije. V Zagorju naj bi bilo odpuščenih z dela 116 rudarjev, v Hrastniku 133 in v Trbovljah 100.

Na pobudo ZRJ in Delavske zbornice* je banska uprava sklicala anketo, ki pa na odločitev TPD o redukcijah ni imela nobenega vpliva.

Novo stran revolucionarnega gibanja so odprle ženske 30. junija 1933. Ta dan je bil plačilni dan. Zaradi sramotnih mezd so se na pobudo komunistov začele žene zbirati v rudarskih naseljih, se organizirale, obšle vse kolonije in pozivale na demonstracije. Vsa ta množica, preko 2000 oseb, se je združila pred »graščino« (uprava TPD). Zahtevale so večjo in za vse enako zaposlitev. Ravnateljev namestnik Pleško-
vič je bil ves prestrašen in je nekaj jecljal o dobrohotnosti družbe do rudarjev. Množico je hotel pomiriti tudi reformist Franc Pliberšek, zastopnik II. rudarske skupine, vendar je množica spregledala njegovo izdajalsko vlogo in ga napodila. Demonstrantke so nato odšle proti občini. Vso pot so se vršili protesti proti izkoriščanju, proti brezposelnosti, proti TPD in proti državi. »Naj trpi krizo tisti, ki jo je povzročil: Zahtevamo kruh in delo«,

sta bili najpogostejši gesli. Protesti proti režimski politiki pa so bili najmočnejši pred »Sokolskim domom« in pred domovi režimcev. Del množice je med tem vdrl v trgovino župana Pavlina, ki je moko namenjeno občanom, prodajal in delil med svoje ljudi. Preplašena trgovka je začela deliti moko, s čimer pa je množico še bolj razjezila. »Ne maramo miloščine, hočemo to kar nam gre!«, so odgovorile in obmetavale trgovko z moko. Množica se je nato napotila do občine, kjer pa jih je pričakala žandarmerija. Prišlo je do spopada. Z vso brezobzirnostjo so žandarji suvali žene po stopnicah, mnoge so dobile udarce s puškinim kopitom v rebra, kolka in trebuh, da so se onesvestile. Toda zastonj! Množica je takoj energično odgovorila s kamenjem, klofutanjem, grizenjem, pluvanjem in spravila žandarje v paniko in umik. Pogajanja z županom so bila brez stvarnega uspeha. Večina množice se ni strinjala s tem, da bi poslali delegacijo banu, ker je že izkušnja pokazala, da je to neplodno. Pač pa so žene sklenile, nadaljevati borbo.

Popoldan istega dne so hotele žene organizirati zborovanje, a jim je policija to preprečila. V svojem poročilu je trboveljska orožniška postaja priznala, da se je zbralo okrog 5000 žena iz Trbovelj, Zagorja in Hrastnika, ki pa so jih s pomočjo 70 orožnikov iz drugih krajev in 20 ljubljanskih policajev razgnali.

Toda ogorčene žene se niso predale! S parolo »Vsi na ših ali nobeden!« so naslednji dan zasedle vse vhode v rudnik in preprečile rudarjem prihod na delo. Posamezne skupine stavkokazov, ki so hoteli na delo so žene fizično napadle in jim preprečile, da gredo v jame. To akcijo so hoteli izkoristiti narodni socialisti in so sklicali naslednji dan shod, ki pa je postal impozantna manifestacija enotne bojevitosti fronte množic, obtožba vseh agentov buržuazije. Množica je pokazala, da neče več peticij in prošenj, in da zaupa le komunistični partiji. Zborovanje se je končalo le s sklepom, da se vsa množica sestane 5. julija, kamor morajo priti polagat račun pred stavniki oblasti in TPD. Naslednje dni so žene z otroci držale vse rove zasedene ter niso pustile nikogar v jamo. Ko je vodstvo ZRJ vse to za-

znalo je takoj interveniralo pri TPD ter hotelo po poti sporazumevanja končati čimprej to gibanje revirskih žena. Toda oblasti niso bile pripravljene pomagati, ampak so se mrzlično pripravljale na 5. julij, mobilizirale 150 mož oborožene sile, proglasile obsedno stanje, zborovanje pa prepovedale. 5. julija je množica žena, mož in otrok kljub temu šla na ulice. Povezale so se tudi z ženami iz Zagorja in Hrastnika. Toda dohod v center je bil zaprt. Samo povorka žena iz Zagorja je po stranpotih presenetila oblast ter prišla do Delavskega doma. Oblasti so morale mobilizirati večino svoje oborožene sile in policije, da so razgnali množico. Pri tem je bilo mnogo poškodovanih.

Oblast in TPD sta delno le morali popustiti in dati nekaj koncesij (50.000 din za prvo pomoč, razdelitev enega vagona moke, uvedli so nekaj novih šihtov). V tej borbi žena za zmanjšanje brezposelnosti, za kruh in proti bedi so aktivno sodelovale naslednje žene:

iz Trbovelj Ivana Strniša — predseganica Zveze delavskih žena in deklet Rezi Bastič, Kati Cerinšek, Mici Pavlič, Štefka Gorjanc, Angela Grebenc

iz Zagorja Alojzija Pečar, vodila je zagorske žene na pohod v Trbovlje Marija Eberl, Cena Bregar, Milka Gostiša

iz Hrastnika Marija Šterban, Fani Mlakar

Demonstracije in borba žena so razgibale delavstvo Revirjev in dokazale, da se uspehi lahko dosežejo samo v vsakdanji borbi proletariata in z enotnostjo delavstva. V zgodovini delavskega gibanja na slovenskem ženske niso še nikoli pokazale toliko družbene aktivnosti in moči. S to akcijo se je pričel v Revirjih in tudi drugod nov polet delavskega revolucionarnega gibanja, začel se je ponoven vpliv partije na široke množice in prevladala je nova usmeritev komunistične partije-ustvarjanje široke, enotne fronte. Da bi oblast ustrahovala revolucionarno gibanje delavskih žena je organizirala v Celju 3. 3. 1934 velik sodni proces proti borbenim ženam, ki so bile aktivne v demonstracijah v Trbovljah. Zaradi odločnih nastopov žena pred sodiščem je proces propadel. Obsojene so bile le na manj-

še pogojne kazni.

4. Gladovna stavka 3. — 5. julija 1934 ter ponovna zasedba rudnikov 10. — 15. avgusta 1934

Zaradi močnih pozicij, ki so jih imeli v takratnem delavskem gibanju v Sloveniji socialdemokratski voditelji, je proces krepitve enotnosti delavskega razreda počasneje napredoval. V Revirjih je bil položaj še težji, ker je očitno sodelovanje vodilnih funkcionarjev ZRJ s TPD otežkočalo delo komunistov in mobilizacijo rudarjev v URSS-ove sindikate. Razdor med »levim in desnim krilom« je bil prav v Revirjih najmočnejši.

V letu 1934 je v Revirjih še vedno razsajala kriza, brezposelnost ter beda. Celo klerikalni časopis »Slovenec« ni mogel ostati nem ob tako hudih razmerah v Revirjih ter zapisal, »da rudarji delajo v resnici le za odbitke, ne pa za življenje.«

Maja 1934 je morala TPD znižati cene premoga za 5 %, če je hotela ostati konkurenčna. Ta primankljaj je hotela prevaliti na pleča rudarjev. Dne 27. 6. 1934 je družba sporočila delavskim zaupnikom, da je z ozirom na njen gospodarski položaj primorana, da s 15. 7. uvede naslednje delovne pogoje:

1. Dosedanje mezde se zmanjšajo za 6 % in uvedejo naslednje:

I. kategorija	35,75 din
II. kategorija	31,25 din
III. kategorija	26,75 din
IV. a kategorija	21,75 din
IV. b kategorija	18,00 din

2. S 1. oktobrom se kontingentira deputatni premog v naslednjih količinah:

— ravnatelj 15 ton kockovca letno

— inšpektorji 10 ton kockovca letno

— drugi poročeni uradniki 8 ton kockovca letno

— samski uradniki 4 tone kockovca letno

— delavci kopači poročeni 3 tone kockovca in 3 tone orehovca

— kopači samci, ki stanujejo s starši 1,5 tone kockovca in 1,5 tone orehovca

— delavci v skupnem rudniškem

stanovanju 1 tono orehovca in 1 tono kockovca

3. Izločitev tistih kopačev iz kopaške kategorije, ki ne opravljajo delo odgovarjajoče tej kategoriji, se bo izvršilo postopoma in številčno nadomestilo v odgovarjajoči kategoriji.

4. Združevanje administrativnih del na rudniku Trbovlje

Z uvedbo novih mezd bi rudarsko delavstvo izgubilo še tiste borne za sluške, ki jih je do tedaj dobivalo. Poleg tega pa je družba kršila tudi kolektivno pogodbo, ki jo je podpisala in se je zavezala držati. Ta pogodba je namreč predvidevala trimesečni odpovedni rok in bi jo smeli prekiniti torej šele 1. oktobra.

Med rudarji je zavladalo silno ogorčenje. Hrastniški rudarji so se skupaj s steklarji in delavci kemične tovarne zbrali 1. julija ob 17. uri na dvorišču delavskega doma in skupno protestirali. Podobna shoda sta bila naslednji dan tudi v Zagorju in Trbovljah.

Če bi Komunistična partija prepuстила dogodkom, da gredo svojo pot, bi verjetno delavski zaupniki in TPD spet ogoljufali rudarje. Dopoldne 2. julija se je nad Trbovljami sestal Okrožni komite KPJ za Revirje in razpravljaj o nadaljnjih nalogah, ki so bile postavljene pred komuniste. Sprejeli so sklep, naj rudarji zasedejo rove in ne puste nikogar vanje.

Stavka se je pričela v Hrastniku in Kotredežu v jutranji izmeni 3. julija. Rudarji jame Ojstro so se tudi vrnil v jamo, istočasno pa so začeli stavkati tudi rudarji v Trbovljah. Skupno je ostalo v jamah 2500 rudarjev. Pridružili so se jim tudi delavci na dnevnem kopu in v rudniških delavnicah. Neposredno vodstvo stavke so prevzeli komunisti, ki so v jamah izvolili stavkovne odbore. Med rudniki so organizirali tudi stalno in tesno zvezo.

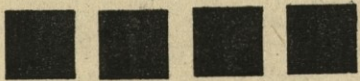
Ko so žene rudarjev poslale na zapadnem okrožju v Trbovljah v jamo hrano, so jo rudarji stresli iz zaboja, papirnati omot pa uporabili za letak, na katerega so napisali: »Ne sprejememo hrane! Izdajalci naj jedo! Ljubša nam je smrt, saj umiramo za naše otroke!« Rudarji so tako ostali v jamah brez hrane in

vztrajali z gladovnim štrajkom. Iz solidarnosti so stavkali tudi brezposelni rudarji, ki so gradili cesto Radeče — Litija in delavci cementarne v Trbovljah. Z delavci so se solidarizirali tudi nameščenci TPD. Stavka je bila popolna tudi na zunanjih obratih in delali so le tisti, ki so skrbeli za tiste rudniške naprave, brez katerih bi bilo lahko ogroženo življenje rudarjev.

Že naslednji dan so bile zaprte vse trgovine in gostilne. Rudarske žene so 3. julija ponoči razobesile črno zastavo na izvozni stolp v Hrastniku, ki je vihrala vse dni stavke in opominjala na pretresljivo borbo rudarjev. Med stavkajočimi je, ne glede na politično pripadnost vladala vzorna disciplina, tovarštvo in solidarnost, komunisti pa so skrbeli za borbeno moralo. Med stavko so izdali tudi letak, s katerim so pozivali rudarje, naj ne gladujejo. Preko žena in brezposelnih so organizirali velike nabiralne akcije za pomoč stavkajočim rudarjem. Na drugem letaku pa so pozivali na demonstracije in razkrinkavali izdajalsko vlogo socialne demokracije. S stavkajočimi rudarji so se solidarizirali tudi drugi slovenski delavci. Številni med njimi, kot na primer na Jesenicah, so organizirali solidarnostne stavke.

Ker so rudarji še naprej vztrajali v gladovanju in je vsa napredna javnost obsojala TPD in podpirala junški boj revirskih proletarcev, je stavka povzročila državnim oblastem precej skrbi in še več sramote. Zato so storili vse, da bi se čimprej končala. Oblast in TPD sta se med seboj dogovorili, nato pa sklicali 5. julija v Ljubljani delavske zaupnike. Generalni direktor TPD Skubic je vsem prisotnim sporočil, da služba po nalogu kraljeve vlade do nadaljnjega preklicuje izdane ukrepe, in da ostanejo pravice in prejemki rudarjev neokrnjeni.

(nadaljevanje sledi)

Maks Marčič:

SPOMIN I

Spomin nanj me preganja silovito
matematično prebrisani poet,
ki sonetov mejstrsko napravi splet,
kot da za besede imel bi sito.

Znanje imel je in snovi obilo
da narod s pesmijo budi iz spanja
glave svoje pred tujci, da ne sklanja
spoznanje to Prešerna je težilo.

Pogled njegov prihodnosti vizije
je obzorje temačno razsvetilo
zakaj živeti se spleča nam razkrije.

Saj vseh krivic je sam bil nakovalo
spomin nanj gomila ne prekrije
spoznajne naše bodi mu v zahvalo.

SPOMIN II

Z močjo besede in razuma
je presenetil svet
saj ta podložni narod
ne bi smel buditelja imeti.

Ker krivice je doživljal
kot sin manjvrednega
na svoji koži je okušal
trpljenje svojega naroda.

Zato s pesmijo spodbujal,
zavest v narodu budil,
da nihče nima te pravice,
da bi naš narod si lastil.

Ponosen narod naš je na poeta,
spomin nanj v nas živi,
saj njegova pesem nas je gnala
v boju za današnje dni.

Kulturni utrinki

Kot običajno, tudi tokrat omenjamo nekaj kulturnih prireditev, ki so se zvrstile v zadnjem obdobju na območju delovanja našega kombinata. Pregled ni popoln. Zabeležili smo le tiste kulturne prireditve, ki so nam znane.

Koncerti

Dne 27. decembra 1983 je bila krstna predstavitev nove glasbene prav-

ljice, ki jo je na besedilo Jane Kolarič uglasbil Jože Skrinar z naslovom Salon ekspon. Izvedbo je pripravil mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt in v režiji Anice Kužnik. Nastopali so solisti in zbor mladinskega pevskega zbora Trbovlje ob klavirski spremljavi Ide Virt. Nastopili so petkrat v okviru novoletnih prireditev za šolsko mladino. Za odrasle pa so to glasbeno pravljico ponovili 20. januarja t.l.

Dne 22. decembra 1983 je pripravil Mladinski pevski zbor Trbovlje pod

vodstvom Ide Virt 6. redni letni koncert v Delavskem domu v Trbovljah. Na programu je bilo osem skladb v prvem delu. Od tega sta bili prvokrat izvedeni skladbi Radovana Gobca Štrbunk in Pavla Šivica — Če bi bil. V drugem delu je zbor predstavil dve vokalno instrumentalni deli med katerima je bila skladba Radovana Gobca Dobro srečo, domovina, kantata za mladinski zbor, soliste in orkester. V orkestru so sodelovali nekateri znani starejši glasbeniki iz Trbovelj, deloma pa učenci Glasbene šole Trbovlje in člani Delavske godbe Trbovlje, pomagali pa so tudi goslisti iz Zagorja in čelist Tavšič iz Šoštanja. Pri izvedbi je bil navzoč tudi skladatelj Radovan Gobec.

Dne 11. februarja t.l. bo mešani pevski zbor Svoboda II gostoval v Križu pri Trstu. V goste ga je povabilo tamkajšnje kulturno društvo Vesna, s katerim so pobrateni Svobodaši. Pripravili bodo celovečerni koncert domačih pesmi pod vodstvom prof. Helge Briner. Koncert bodo pripravili v okviru širšega programa slovenskega kulturnega praznika. Predvidoma bodo obiskali tudi znamenito Rižarno.

V času od 17. do 19. maja bo v Zagorju ob Savi 9. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije. Tudi tokrat ima organizacijske priprave v rokah mladinski pevski zbor Vesna iz Zagorja. Ta je skupno s slovensko pevsko zvezo, ki deluje v okviru ZKOS ter Zavodom SRS za šolstvo povabil k sodelovanju oziroma prijavi otroške, mlajše mladinske, dekleške, fantovske in mešane mladinske zборе.

Gledališke predstave

Gledališče Svobode center iz Trbovelj je gostovalo v Delavskem domu v Hrastniku v okviru abonmaja. Sredi decembra so se hrastniški publiki predstavili s predstavo Kaj nam pa morejo, ki je sestavljena iz dveh enodejank, in to iz Nušičevega Analfabeta in Coseyvega Prihranjenega funta. Režiser je bil Janez Drozg, tekst je priredil za uprizoritev Jože-Andrej Čibej, sceno pa je pripravil Franci Kopitar.

Z istim delom so 13. januarja

Jože Potokar: Otroško veselje, skica, tuš

gledališčniki iz Trbovelj nastopili pred domačo publiko v Delavskem domu, in to že petič povrsti.

Dne 6. januarja zvečer je bila v hrastniškem Delavskem domu abonmajska predstava, in to že četrta v tej sezoni. Nastopilo je SNG Celje z delom Miloša Mikelnja — Moralno politične kvalifikacije tovariša Gubca v režiji Franca Križaja.

Dne 13. januarja je Medobčinski svet ZKO revirskih občin organiziral razgovor s predstavniki dramskih, recitacijskih in lutkovnih skupin iz zasavskih revirjev. V delavskem domu so se navzoči dogovorili o ustanovitvi skupnosti gledališke dejavnosti v revirjih. Gre za tesnejše povezovanje teh skupin, za strokovno izpopolnjevanje ter tehnično in organizacijsko utrjevanje.

Likovne razstave

V času od 13. do 23. decembra 1983 je bila razstava v Delavskem domu v Zagorju na temo: Izbrani spomeniki NOB 1945 — 1975 (fotografije). Gradivo je posodila Moderna galerija iz Ljubljane.

Od 10. do 20. januarja je razstavljal v likovnem kotičku Knjižnice Toneta Seliškarja v Trbovljah

znani slovenski pisatelj Smiljan Rozman svoja likovna dela. Razstavljal je 12 akvarelov, večinoma krajino. Dela so nastala v letih 1980 do 1982.

Likovna sekcija RELIK je podaljšala likovno razstavo del svojih članov v upravnih prostorih sozd REK Edvarda Kardelja v Trbovljah. Trajala je do 20. januarja t.l.

V okviru dneva JLA so v Delavskem domu v Trbovljah pripravili v spodnji avli fotografsko razstavo o dejavnosti ZRVS in teritorialne obrambe. Trajala je od 21. do 26. decembra 1983. Hkrati pa je bila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu odprta vnovič razstava O življenju in delu Mihe Marinka, narodnega heroja in našega rojaka. Trajala je do 10. januarja.

Od 13. do 20. januarja pa je bila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu razstava Ljudske tehničke STT. Razstavljali so svoje izdelke raketarji, akvaristi ter likovniki iz Strojne tovarne.

Ostale dejavnosti

Dne 12. januarja ob 17. uri je bilo v novih prostorih knjižnice v Hrastniku, to je dijaškem domu, področno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov iz Zasavja in celjsko-velenjskega območja. V kulturnem delu programa so sodelovali gojeneci Glasbene šole iz Hrastnika in mladi literati. Za sodelovanje na tem srečanju so se prijavili: Jani Jeran, Zvezdana Rupnik, Petra Golež, Nadja Potrata, Peter Lipnikar, Nada Jelovšek, Andrej Krevželj, Boris Aškerc, Milena Križnik in Ivo Stropnik.

Najuspešnejši predstavnik se bo udeležil republiškega srečanja pesnikov in pisateljev v Gradišču.

Maržoretke vadijo

Oktobra lani je pričelo 20 deklet iz srednješolskega centra Trbovlje vaditi gibe in vrtenje palic v zvezi s priučevanjem veččin maržoret. Vadi jih Ivica Knaus, mentorica pa je Ema Zalezina. Vadijo v okviru srednješolskega kulturnega društva. Dogovarjajo pa se, da bi v bodoče vadile in nastopile kot posebna skupina Delavske godbe Trbovlje. (tl)

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

REZERVE PREMOGA V BLIŽINI BEROVA

Blizu kraja Berovo so strokovnjaki ugotovili velike zaloge kvalitetnega premoga, primernega za porabo v industriji, pa tudi za ogrevanje gospodinjstev. Teleže v Maleševskem kraju. Cenijo jih na 2,5 milijona ton. Premog leži zelo plitko pod zemeljsko površino in ga bo mogoče z avtoželeznico eksploatirati površinsko. Kalorična vrednost je 2111 kalorij. Z deli pri odpiranju rudnika bodo pričeli v letošnjem letu, prve količine premoga pa bodo na trgu že prihodnje leto. Letno bodo pridobili iz tega novega rudnika okoli 100.000 ton premoga. Program raziskav in odpiranje novega ležišča premoga je izdelal Republiški komite za industrijo in energetiko, ki bo tudi zagotovil 50 milijonov din za zaključna dela.

REKORDNA PROIZVODNJA NA KITAJSKEM

Kitajska je preteklo leto proizvedla rekordnih 692 milijonov ton premoga napram 666 milijonom ton v letu 1982. Hkrati se je povečala proizvodnja električne energije na rekordnih 348 milijard kWh od 327,7 milijarde kWh v letu 1982. Proizvedli so tudi 105,97 milijonov ton nafte napram 102,12 mio ton v letu 1982.

Kitajske rezerve premoga so se povečale od prejšnjih 700 na 770 milijard ton.

PREMOG NA OBMOČJU LENDAVE

Geološki zavod Ljubljana in REK FLL Titovo Velenje sta ugotovila, da so v bližini Lendave ležišča premoga. Debelina slojev je od 1,6 do 2,7 m. Pre-

mog leži v globini 50 do 250 m. Ležišče je dovolj bogato, da bo eksploatacija gospodarna. Pridobivati naj bi ga pričeli leta 1990. Na tem območju naj bi letno nakopali okoli pol milijona ton premoga ustrezne oziroma zadovoljive kurilne vrednosti. Nosilec projekta eksploatacije bo REK FLL Titovo Velenje, sredstva za investicijo pa bodo zagotovljena iz takojmenovanega bencinskega dinarja.

VEČ TOKA IZ TE PLJEVLJA

TE Pljevlja pokriva 60 % potrebe po električni energiji v Črni gori. Letos bodo proizvedli po načrtu 1 milijardo kWh električne energije, kar je za 15 % več kot v preteklem letu. Da bi lahko dosegli to proizvodnjo, jim bo površinski kop Borovica dobavil milijon ton premoga.

JE KRŠKO PRESEGLA PLAN

JE Krško je lansko leto prekoračila za 8 % svoj proizvodni načrt in s tem znatno doprinesla k ublažitvi pomanjkanja električne energije v Sloveniji in Hrvaški, posredno pa tudi v drugih krajih Jugoslavije. Lansko leto so izkoristili povprečno 67 % zmogljivosti.

Letos so sprejeli proizvodni načrt, po katerem naj bi dali v omrežje 3.966 milijonov kWh električne energije, kar je za 277 milijonov kWh več kot leta 1983. Računajo, da bodo zastoji redkejši in krajši kot v preteklem letu. Objekt bodo za 60 dni v juliju in avgustu ustavili zaradi zamenjave goriva.

RUDNIK SOKO — LETOS VEČ PREMOGA

Rudnik Soko — Čitluk pri Soko Banji načrtuje za letos pro-

izvodnjo premoga v višini 180.000 ton. Že v naslednjem letu pa naj bi jo povečali na 250.000 ton. V teku so večja investicijska dela za razširitev proizvodnih zmogljivosti. Pri financiranju del sodelujejo poleg rudnika tudi potrošniki in banke.

Lansko leto je ta premogovnik izpolnil svoj proizvodni načrt v višini 160.000 ton tri tedne pred koncem leta, tako da je znašala skupna lanskeletna proizvodnja 170.000 ton.

V ZR NEMČIJI MANJŠA PROIZVODNJA PREMOGA

Največji zahodnonemški proizvajalec premoga, družba Ruhrkohle je objavila podatek, da v letošnjem letu predvideva zmanjšanje proizvodnje premoga zaradi slabšega povpraševanja in potreb v času gospodarske krize, predvsem v železarski industriji. Po načrtu naj bi v naslednjih petih letih zmanjšala letno proizvodnjo premoga za 7 milijonov ton, tako da bi jo v bodoče utrdila na okoli 55 milijonov ton letno. Lansko leto je ta družba proizvedla 63,2 milijona ton, prodala pa so ga 56,2 milijona ton.

V okviru omejevanja proizvodnje bo omogočila predčasno upokožitev 14.000 rudarjem. Na zalogi imajo 17 milijonov ton premoga samo v skladiščih te družbe. Po načrtu je predvideno, da bodo blizu Dortmundu v drugem četrtletju 1985 zaprli en kop, v naslednjem obdobju pa prav tako enega pri Essnu. Oba kopa povzročata izgubo. Družba pa bo letno investirala 1,7 milijarde DM za vzdrževanje ostalih zmogljivosti, prav tako pa bodo nadaljevali z investicijami v odpiranje novih odkopnih delovišč. Ukrepe bodo izvedli v obdobju od leta 1984 do 1988. Manj premoga

porabi železarska industrija, pa tudi termoelektrarne, ker se obseg njihovega obratovanja ni povečal v skladu s predvidevanji.

IZKORIŠČANJE SONČNE ENERGIJE V SFRJ

V Jugoslaviji so doslej razni proizvajalci proizvedli in instalirali 40.000 m naprav za sprejemanje sončne energije namensko za ogrevanje prostorov in vode. Največ sončnih oziroma solarnih kolektorjev je montiranih na strehah hotelov v Primorju. Doslej je to izkoriščanje sončne energije le simbolično, čeprav je to najcenejši in najčistejši izvor energije. Na posvetovanju strokovnjakov za izkoriščanje sončne energije in gospodarstvenikov v Vojvodini so ugotovili, da en kvadratni meter sprejemnikov sončne energije povprečno letno lahko nadomesti 100 l kurilnega olja, doba trajanja teh sprejemnikov oziroma kolektorjev pa je 20 let. Čeprav v Jugoslaviji že 10 let razpravljajo, o nujnosti večje izrabe sončne energije, pa so rezultati še vedno razmeroma slabi. V tej pokrajini računajo, da bodo sedanja prizadevanja našla vso podporo, predvsem pri gradnji stanovanjskih poslopij in ogrevanju stanovanj s sončno energijo.

NOVA NAHAJALIŠČA PREMOGA NA MADŽARSKEM

V severnem delu Madžarske so s poskusnimi vrtanji v dolini reke Sajó odkrili dve veliki plasti premoga. Zgornji sloj je debel okoli 1 m, spodnji pa od 5 — 9 m. Po prvih ocenah znašajo rezerve premoga v navedenih slojih okoli 100 milijonov ton, od tega pa je 60 milijonov ton lahko dostopnih za eksploatacijo. Madžarska vlada je pospešila izdelavo projekta in načrta odpiranja novega rudnika. Kalorična vrednost premoga je okoli 3.000 kalorij in ima majhno vsebnost žvepla in pepela.

KOSTOLAC — NAČRT IZPOLNJEN

Premogovnik in termoelektrarna Kostolac so 15. decembra 1983 izpolnili lanske letošni proizvodni načrt. V termoelektrarnah Kostolac so za 22 % prekoračili proizvodnjo električne energije. Prav tako pa so rudarji površinskih kopov nakopali za 17 % več premoga, kakor leto poprej. Tako dobre rezultate so dosegli zaradi velikih naporov delavcev tega kombinata.

POSVETOVANJE O RAZISKAVAH NUKLEARNIH SUROVIN

V Jugoslaviji so ugodni geološki pogoji za odkrivanje večjih rezerv uranove rude. Z intenzivnimi raziskavami in razvojem proizvodnje so odprli najprej Žirovski vrh, v teku pa so raziskave tudi na drugih nahajališčih. Ugotovljene količine uranove rude bodo zadostovale ne le za potrebe JE Krško, pač pa tudi za dve jedrski elektrarni z močjo po 1000 MW. To so ugotovili na posvetovanju o raziskavah nuklearnih surovin v Beogradu. Glede na to, da bodo v začetku prihodnjega tišočletja manjše možnosti izkoriščanja novih hidro in termenergetskih objektov oziroma zmogljivosti, se že danes kaže potreba po intenzivnih raziskavah nuklearnih surovin. Po analizah Kraigherjeve komisije bomo imeli v letu 2020 dovolj električne energije le pod pogojem, če bomo zgradili več jedrskih elektrarn s skupno zmogljivostjo 20.000 MW. To bi pomenilo, da bi iz jedrskih surovin dobili letno 125 milijard kWh električne energije ali 40 % skupne proizvodnje. Na posvetovanju so ugotovili, da je treba pospešiti tudi realizacijo projekta za pridobivanje urana iz fosforne kisline. Na tej tehnologiji sedaj delajo IHP Prahovo, IHP Kutina in Zorka — Šabac. Trenutno je cena za

uvožen uran na svetovnem trgu nizka, ker je ponudba večja od povpraševanja. Dolgoročno pa se moramo seveda orientirati na lastne raziskave in lastno proizvodnjo.

ALŽIRSKI PLIN V SLOVENIJI

Po načrtu naj bi Slovenija dobila že v letu 1985 250 milijonov m³ zemeljskega plina iz Alžirije. Dobili bi ga preko Tunisa in Italije. Dobavljali bi ga po plinovodu dolgem 2.300 km, ki deluje od leta 1981 dalje. Povezuje namreč Alžirijo z južno Italijo, položen pa je po dnu Sredozemskega morja. Doslej Slovenija porabi letno okoli 700 milijonov m³ zemeljskega plina, ki ima 12 % delež v skupni porabi energije.

OBROVAC ZAMUJA

Nova reverzibilna hidroelektrarna Obrovac, ki je trenutno največji investicijski objekt v Dalmaciji, bo pričela predvidoma obratovati 1. aprila letos. Obratovati bo pričel le prvi agregat, druga dva pa bosta pričela obratovati dva meseca kasneje. Nova elektrarna bo dajala letno okoli 430 milijonov kWh električne energije, stroški za gradnjo pa so znašali preko 10 milijard dinarjev. Omenjena HE bi morala pričeti obratovati že koncem preteklega leta, vendar niso bila zagotovljena zadostna devizna sredstva za uvoz dela opreme.

JEDRSKA ENERGIJA NI POCENI

Za jedrsko energijo so svoječasno menili, da je poceni in neizčrpna. Hitro pa je postala dražja od običajnih energetskih virov. In možno je, da bo izgubila svoj primat na tržišču. To ugotavljajo Amerikanci. Institut WorldWatch ugotavlja, da je svetovna gospodarska kriza upočasnila predvideno rast nuklearnih zmogljivosti v svetu ob

predvidevanjih, da bi skupna poraba jedrske energije do leta 1990 v celoti pokrila manjkajoče vire. Te ugotovitve oziroma predvidevanja izpred desetih let pa so se uresničila le do 1/3. Vzrokov za to je več, od obratovalnih stroškov do pomanjkanja kapitala na trgu, manjšem povpraševanju po energiji, ipd. Zelo pomembno je, da stroški za gradnjo jedrskih elektrarn izjemno hitro naraščajo. Stroški ene povprečne JE v ZDA znašajo naprimer preko 2 milijardi dolarjev, kar je 5 do 10 krat več od predvidenih stroškov pred leti.

SISTEM TOTALNE ENERGIJE

Ameriška modelna naprava za industrijsko izkoriščanje sončne energije ima grelnike z vodo nameščene na 70 m visokem jeklenem stolpu. Vanje je usmerjenih 220 premičnih heliostatov. Grelnike v stolpu lahko dvigajo ali spuščajo s posebnim dvigalom. Ta eksperimentalni obrat nameravajo izkoristiti tudi za preizkušanje drugih načinov izkoriščanja sončne energije, na primer za pridobivanje kovinskih zlitin in za druge metalurške postopke.

Če želijo močan izvor energije uporabljati bodisi v večjem, ali v manjšem obsegu morajo poenostaviti tudi ravnanje z njim. Zato se v laboratorijih Sandia ukvarjajo s sistemom totalne energije, pri katerem sončno energijo najprej izkoristijo za proizvodnjo elektrike, preostalo toploto, ki gre sicer pri klasičnih elektrarnah v izgubo, pa uporabljajo v industriji in za klimatizacijo.

Pri sistemu totalne energije usmerjajo koncentrirane sončne žarke na jeklene cevi, v katerih se posebna viskozna tekočina segreje na 315 °C. Segreto tekočino potem odčrpavajo v cisterne, kjer toploto uskladiščijo nato pa v toplotni izmenjevalnik. V njem akumulirana toplotna energija spremiinja v pa-

ro tekočino z nizkim vreliščem, proizvedena para pa poganja turbino generatorja. Preostalo toploto (tekočina ima še vedno 82 °C) uporabljajo za segrevanje oziroma ohlajevanje. Sistem, ki ga trenutno preizkušajo, oskrbuje z električno energijo večjo poslovno zgradbo v bližini (notranja površina prostorov okoli 1000 m²), hkrati pa skrbi tudi za njeno klimatizacijo.

NOVO GORIVO

Zahodnonemški strokovnjaki so razvili nov tip pogonskega goriva, imenovanega densecoal, za katerega so prepričani, da bi lahko zamenjal nafto. Novo gorivo je sestavljeno iz 70 % dobro stisnjenega premoga, vode in kemijske snovi, ki pa jo držijo v tajnosti. Novo gorivo naj bi bilo mogoče prevažati z ladjami in cisternami in je tudi zelo primerno za skladiščenje.

KMALU NOV PREMGOVNIK

Za premogovnik Zenica in njegove rudarje bo letošnje leto zelo pomembno. Letos bodo namreč pričeli izkoriščati nov površinski kop v kraju Moščanica v bližini Zenice. Sicer naj bi letos proizvedli v tem rudniku 1,2 milijona ton rjavega premoga, kar je za 20 % več kot lansko leto.

Dosedanje raziskave so pokazale, da bo nov premogovnik po kakovosti in kalorični vrednosti premoga brez primere v Jugoslaviji. Novo nahajališče tako predvidevajo, ima okoli 150 mio. ton premoga. Predvideno je, da naj bi rudnik dosegel letno zmogljivost okoli 3 milijone ton, kar bo trikrat več kot zdaj nakopljejo v vseh štirih zeniških rudnikih. Nanovo bi zaposlili okoli 3.000 rudarjev in drugih delavcev. Na novem površinskem kopu naj bi že letos nakopali 60.000 ton premoga, kasneje pa bi pričeli tudi z jamsko eksploatacijo. Računajo, da bo okoli 20 % premoga iz

tega premogovnika možno uporabiti tudi za koksiranje. Na ta način bi privarčevali precej deviz, ki so sicer namenjene za uvoz premoga za koksiranje. Računajo, da bo premogovnik dosegel polno zmogljivost v treh do štirih letih.

POLJSKA — VEČJI IZKOP IN IZVOZ PREMOMA

Poljski premogovniki so lansko leto nakopali 191 milijonov ton premoga. Precej več, kot ga izvažajo. Pred petimi leti so ga izvozili 41 milijonov ton, nato pa se je izvoz v letu 1981 zmanjšal na 15 milijonov ton, leta 1982 se je povečal na 28,3 milijona ton, lani pa že na 35 milijonov ton. Premog v glavnem izvažajo v vzhodnoevropske socialistične in tudi druge evropske države. Med kupci so še Alžirija, Indija in Malta.

KOSOVO — LETOS VEČ ENERGIJE

Na Kosovem bodo letos proizvedli 4,4 milijarde kWh električne energije oziroma za 37,7 % več kot lani. K uresnitvi tega načrta bosta prispevali dve novi elektrarni Kosovo B s skupno močjo 670 MW. Prvi blok je uspešno pričel obratovati koncem leta 1983 in je v manj kot dveh mesecih proizvedel 434 milijonov kWh električne energije. Blok je obratoval poskusno pod manjšo obremenitvijo, sicer bi bila proizvodnja še večja. Sredi tega leta bodo, tako računajo, začeli s poskusno proizvodnjo tudi v drugem bloku elektrarne Kosovo B.

Elektrarni bosta zgrajeni. Vse pa kaže, da v začetku ne bo dovolj premoga. Zato načrtujejo, da bodo v rudnikih Dobro selo in Belačevac letos nakopali 8,1 milijona ton premoga, kar pa kljub temu ne bo dovolj za 7 blokov kosovskih elektrarn. Njihova skupna moč bo znaša-

la 1.600 kW. Zaradi pomanjkanja premoga bodo elektrarne ške zmogljivosti izkoriščene 20 % manj kot bi bile, če bi bilo premoga dovolj. Zavrlo tega bo tudi približno milijardo kWh manj električne energije. Dovolj potrebnega premoga to je okoli 15 milijonov ton bo za nemoteno obratovanje TE v Obiliču na razpolago šele leta 1988, če bodo vsa odpiralna dela pri odpiranju novih premogovnih ležišč potekala v redu. Rudnik Dobro selo nameravajo povečati, tako da bi znašala bodoča proizvodnja 8 milijonov namesto sedanjih 3,5 milijona. V ta namen bodo porabili okoli 20 milijard dinarjev sredstev.

VELENJSKI REKORD

Rudarji REK FLL — Rudnika lignita Velenje so tudi leto 1983 končali z izrednim proizvodnim uspehom. 29. decembra 1983 so namreč dosegli proizvodnjo lignita v višini 5 milijonov ton in s tem presegli lanskolletni proizvodnji načrt za 200.000 ton. Do 30. decembra oziroma do konca leta pa so nakopali še dodatne količine, in s tem presegli svojo najvišjo proizvodnjo iz leta 1982. V decembru lani pa so dosegali tudi izredno visoke dnevne rezultate. V nekaterih dneh so nakopali tudi po 22.000 ton in več premoga, čeravno znaša njihova povprečna dnevna proizvodnja okoli 18.000 ton. Podobne rezultate pa je dosegla tudi TE Šoštanj, saj je lani proizvedla okoli 43 % celotne električne energije v Sloveniji. Lani so namreč proizvedli rekordne 4 milijarde 77 milijonov kWh električne energije, s čimer so zelo presegli predvideno proizvodnjo po elektroenergetski bilanci. Njihova obratovalna pripravljenost je bila od avgusta do decembra zelo visoka in je znašala 96,8 %. Lani so v TEŠ pokurili 5 milijonov 244.070 ton premoga, od tega iz Titovega Velenja 4.075.036 ton lignita, iz drugih rudnikov pa je bilo do-

bavljenih 1.100.000 ton premoga. Predlog letošnje elektrogospodarske bilance predvideva v TEŠ proizvodnjo 2.765 milijard kWh. Upoštevali so remont in druge zadržke.

TUZLA — INVESTICIJE V RUDARSTVO

V premogovniku Kreka potekajo priprave za odprtje novega površinskega kopa Kreka — Dobrava. Ta naj bi imel v prvi fazi zmogljivost 3 milijonov ton premoga. Rezerve premoga na tem območju cenijo na okoli 6 milijonov ton. Kakovost premoga znaša 10,5 MJ/K. Rudarsko opremo za ta premogovnik bodo uvozili iz ČSSR. Nov površinski kop bo pričel obratovati leta 1986. Z električno energijo se bo oskrboval iz bližnje TE. Naložbe za izgradnjo površinskega kopa Kreka — Dobrava znašajo okoli 18,5 milijarde din. Dokumentacijo za ta površinski kop sta pripravila Rudarski institut iz Beograda ter Rudarsko geološki institut in fakulteta iz Tuzle.

PROIZVODNJA ELEKTRIKE V LETU 1983

V letu 1983 so jugoslovanske elektrarne proizvedle 59,6 milijarde kWh električne energije, kar je 5 % manj kot je določal načrt, ali za 6,3 % manj kot je bilo proizvedeno v letu 1982. Vzrok za nedoseganje načrta je treba iskati predvsem v manjši proizvodnji HE ter zakasnitvi gradnje TE. HE so dosegle svoj načrt le v višini 85 %, proizvedle pa so 21,3 milijarde kWh. Neizpolnitvi načrta HE pa so se pridružile tudi termoelektrarne na plinsko in tekoče gorivo zaradi pomanjkanja mazuta. Te so proizvedle 3,5 milijarde kWh, kar pomeni 17 % manj kot je bilo načrtovano, zaradi vseh težav, ki so nastopile preko leta, ter zaradi redukcije. Termoelek-

trarne na premog so proizvedle 31,2 milijarde kWh. JE Krško pa 3,7 milijarde kWh. Termoelektrarne so prekoračile svoj načrt in s tem v velikih meri pripomogle k temu, da redukcije niso bile še večje. V lanskem letu smo uvozili 2,6 milijarde kWh, izvozili pa 1,6 milijarde kWh električne energije.

TITOVİ RUDNIKI LETOŠNJI NAČRT

Sozd Titovi rudniki premoga načrtujejo za letošnje leto proizvodnjo v višini 14,4 milijona ton premoga. Načrt za letošnje leto je po obsegu enak kot v letu 1983. Sicer pa je v njihovih premogovnikih letošnje leto prelomno v pogledu zmogljivosti. Pričeli bodo namreč z obsežnejšimi deli pri odpiranju novih odkopnih delovišč.

Rudnik lignita Stanari pa načrtuje izgradnjo briketarnice. Postavili naj bi jo pri Doboju. O tem razpravljajo že od leta 1982 dalje in so izdelali tudi že potrebno študijo. V dosedanjih razgovorih je bilo dogovorjeno, da bodo zgradili tovarno briketov iz lignita z zmogljivostjo 250.000 ton letno, z možnostjo razširitve na 600.000 ton letno. Potrebne količine premoga naj bi zagotovil rudnik Stanari. Lastnosti tega premoga so doslej pregledali v Rudarskem tehnološkem institutu v Tuzli na institutu Takrafa v DDR in v tovarni briketov Tatabanja na Madžarskem. Vzorce so poslali na pregled tudi k firmi Rumboidt v ZR Nemčijo. Rudnik Stanari ima okoli 150 milijonov ton geoloških zalog premoga. Njegova sedanja letna proizvodnja znaša 300.000 ton. Odpirajo površinski kop premoga z zmogljivostjo 600.000 ton premoga. Obstajajo tudi možnosti, da bi dajal letno od 2 do 3 milijona ton lignita. Predračunska vrednost za zgraditev tovarne briketov, ki bi sicer obratovala triizmensko, znaša okoli 3,3 milijarde din po cenah iz junija 1983.

MAKEDONIJA — KAKO UJETI IZGUBLJENI KORAK

Sedanja elektroenergetska situacija v Makedoniji ni nikakršno presenečenje. Že ko so sprejemali srednjeročni razvojni načrt te republike za obdobje 1976 do 1980 so omenjali možnosti redukcij električnega toka. Takrat so računali, da bodo težave trajale 10 let, če re-

publika sama ne bo imela najmanj 4 milijarde kWh električne energije letno. Temu bi se lahko izognili z intenzivno gradnjo novih energetskih zmogljivosti, pa tudi z odlaganjem gradnje objektov večjih porabnikov. Akutno pomanjkanje električne energije je pospešilo pripravo izgradnje treh novih hidroelektrarn in dveh termoelektrarn. Določeni so tudi že viri financiranja. Razmišljajo tudi o eventualni izgradnji atomске elektrarne. (tl)

dobila svoje prostore tudi Ljudska knjižnica.

Odrpli so jo v prvih dneh januarja letos. V njej bo delo knjižnice mnogo lažje in učinkovitejše, saj so se prostori oziroma knjižnica neposredno približala ljudem oziroma bralcem v naseljih in bližnji šoli. V teh prostorih pa bo možno prirejati tudi literarne večere, ure pravljič, manjše razstave. ipd.

CESTA TRBOVLJE — HRASTNIK

V nekaj vrstah

HRASTNIK — RAZGRNITEV ZAZIDALNEGA NAČRTA

Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik je sprejel sklep, da se v času od 5. januarja do 5. februarja 1984 razgrne predlog zazidalnega načrta Hrastnik — Center. Načrt je razgrnjen v prostorih Skupščine občine Hrastnik. V času javne razgrnitve lahko organizacije združenega dela, krajevne kupnosti, SIS, organizacije in občani podajo svoje pripombe oziroma predloge na razgrnjeni načrt.

ZAGORJE — ODPRTA JE DELAVNICA ZA DELO POD POSEBNIMI POGOJI

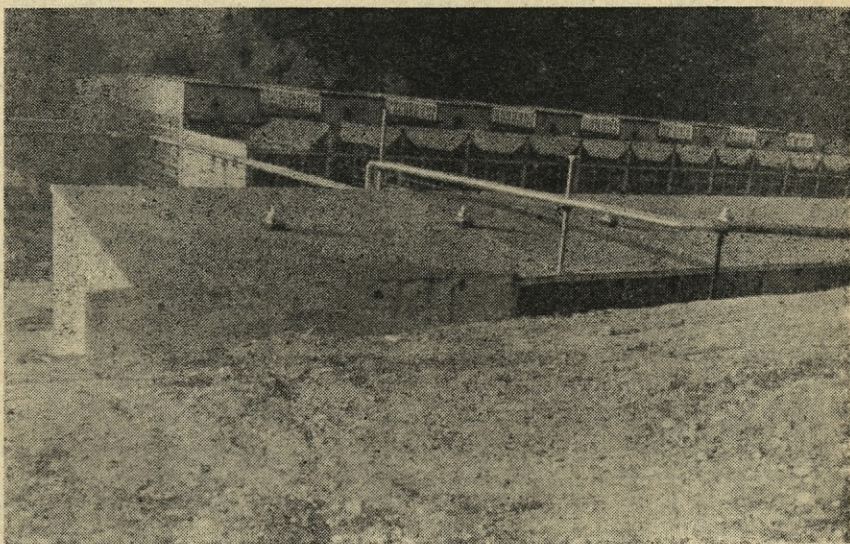
V sredo 11. januarja t. l. so v Zagorju na Trboveljski cesti št. 6 odprli delavnico za delo pod posebnimi pogoji za odrasle. Zaenkrat bo v tej delavnici zaposlenih 20 oseb. Delavnica je v bistvu adaptirana odkupljena stavba in bo poslovala kot enota Osnovne šole dr. Slavka Gruma. Sredstva za odkup in adaptacijo te stavbe so dale na voljo občinske SIS za varstvo otrok Zasavja.

HRASTNIK — NOVI PROSTORI KNJIŽNICE

Ljudska knjižnica v Hrastniku je imela doslej dolga leta svoje prostore v bivšem Konzumu. Na voljo je bilo le manjše število m², tako da praktično svoje vloge kot knjižnica in čitalnica ni mogla odigrati.

V preteklem letu, ko je bil na Logu v Hrastniku dograjen nov dišaki dom, je v njem

Pristojne inšpekcijske službe občine Trbovlje so že dalj časa opozarjale Cestno podjetje Ljubljana na to, da je del ceste Trbovlje — Hrastnik pri Doležaleku zelo slabo zavarovan. Podobna opozorila so pristojnim cestnim organizacijam pošiljale tudi področne postaje milice in oddelki za urbanizem in urejanje prostora. Na to so opozarjali že od leta 1975 dalje. V tem času je namreč 15 voznikov zdrknilo s ceste proti Savi, od tega sta bili tudi dve smrtni žrtvi. Ostali so izplavali iz vozil, deloma pa obstali na obrežju. Doslej za varnost niso še ničesar storili. Te dni pa je ce-

Strojna tovarna Trbovlje je v jeseni 1983 ob praznovanju svojega 35-letnega jubileja odprla novo tovarniško dvorano za obstoječimi objekti. Pri kopanju temeljev so naleteli na izredno kvaliteten rjavji premog.

Foto: A: Bregant

stno podjetje Ljubljana obljubilo, da bodo v prihodnjih dneh zavarovali ta del ceste z varovalno ograjo.

LJUDSKA TEHNIKA JE RAZSTAVLJALA

Ljudska tehnika STT je v času od 13. do 20. januarja t. l. pripravila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu razstavo, na kateri je prikazala svojo dejavnost. Razstavljali so raketarji, akvaristi, likovniki, itd.

RAZPRAVA O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU V REVIRJIH

Dne 16. januarja tega leta je potekalo v Trbovljah revirsko posvetovanje o usmerjenem izobraževanju. Pripravili so ga največ zaradi izredno slabega vpisa na zasavske srednje šole v naslednjem šolskem letu. Z dosedanjim načinom usmerjenega izobraževanja so večinoma vsi nezadovoljni, tako učenci, kakor tudi učitelji, starši in še marsikdo drug. Zato pa je seveda mnogo vzrokov. Med drugim so omenili da naravoslovno-matematična usmeritev trboveljske bivše gimnazije ni najprimernejša za učence iz zasavskih revirjev, in da je bila ta usmeritev revirjem vsiljena. Za naslednje šolsko leto se je odločilo za vpis v to šolo le 21 učencev. Nadaljnji vzrok slabe volje so pomanjkljivi učbeniki, slabe prometne zveze in nenazadnje tudi slabe možnosti za zaposlitev. Težave so tudi pri bivšem SIC-u v Zagorju, ker ni urejeno vprašanje šolskih delavnic, določene težave so tudi v usmeritvah v RŠC v Zagorju, itd. O naravoslovno-matematični usmeritvi bivše gimnazije bodo vnovič razpravljali. Sicer pa o dobrih namenih usmerjenega izobraževanja ne smemo dvomiti in si moramo prizadevati, da bi to izobraževanje

V jeseni 1983 so pričeli povečevati objekt kopalnice in slačilnice na premogovniku Trbovlje. Dosedanja kopalnica in slačilnica sta bili premajhni, zato je bil pripravljen program in izdelani načrti. Dela izvaja SGD Beton — TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje.

Foto: A. Bregant

končno shodilo in dalo tudi pričakovane rezultate.

ČRNOMELJ — PRIPOMBE NA POŠTNE STORITVE

Pošta marsikje šepa. Vrstijo se številne pritožbe, vprašanja in pripombe na njihovo delo. V Črnomlju je na primer o tem razpravljala občinska skupščina na sejah svojih zborov. Izvršni svet občine Črnomelj je organiziral razgovor s predstavniki PTT, da bi neljubo zadevo spravili z dnevnega reda. Pošta namreč ne dostavlja vsak dan pošte. Opravičujejo se, da zaradi pomanjkanja pismonoš.

UTRIP KRAJEVNE SAMOUPRAVE

Lansko leto so v občini Krško izdelali analizo o samoupravnem razvoju in delovanju krajevnih skupnosti. Obiskali so 16 krajevnih skupnosti in se seznanili z utripom krajevnih samouprav, dosežki in težavami pri uveljavljanju samoupravnih delegatskih odnosov, dobrih in slabih straneh plani-

ranja, pa tudi delovanja družbenopolitičnih organizacij. Ustvarili so si dokaj celovito podobo o praktičnem delu in vlogi krajevnih skupnosti. Oceno je pripravila posebna komisija, ki jo je imenoval Izvršni svet občine Krško. V oceni so napisali da nekateri oddaljeni kraji čutijo določeno zapostavljenost in celo smatrajo, da so enakopravno udeleženi v razvoju celotne občine. Omenili so tudi, da imajo nekateri delegati na sejah v občinskih skupščinah in skupščinah SIS precejšen vpliv. Mnenja pa so bili tudi, da bi se morale skupščine krajevnih skupnosti pogostejše sestajati. Lahko se pohvalijo z učinkovitim delom poravnalnih svetov, manj pa z delom potrošniških svetov. Marsikod so delegacije prepuščene same sebi. Delegatske zadolžitve so si ponekod porazdelili. Gradiva so precej obsežna in težko razumljiva. Z objavami v glasilu Naš glas so zadovoljniji, le naklada je premajhna. Nastajajo tudi problemi s prevozi delegatov na seje v občinsko središče. Med težavam velja omeniti tudi financiranje delegatskega delovanja. Zato ponekod prihaja tudi do določenih težav.

STT SE SREČUJE Z MNOGIMI PROBLEMI

Kolektiv Strojne tovarne Trbovlje se je lansko leto soočal z mnogimi problemi. Mnogih med njimi ni bilo mogoče razrešiti, kar je vplivalo na to, da so dosegli le 94 % izpolnitev gospodarskega načrta. Tudi v izvozu niso dosegli načrta, saj so izvozili le polovico predvidene količine. Na izpolnjevanje načrta je vplivalo več vzrokov, med njimi tudi zastarel proizvodni program, slaba in odpisana oprema, prešlabo ovrednotenje dobrega dela, premajhna povezanost med tozdi itd. Spričo tega so že lansko leto sprejeli nekaj ukrepov, da bi izboljšali svoje proizvodne rezultate. O tem so razpravljali tudi na zboru komunistov STT dne 11. januarja. V letošnjem letu nameravajo povečati celotni prihodek za 36 %, na konvertibilni trg pa nameravajo izvoziti za 224 milijonov din svojih proizvodov, na klirinško področje pa za 292 milijonov din, kar je 88 % več kot v letu 1983.

40 LET OD PRVEGA ZASEDANJA SNOS

Dne 18. februarja tega leta bo v Črnomlju proslava v počastitev 40-letnice prvega zasedanja Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta. V Črnomlju in v Ljubljani bodo ta pomemben zgodovinski dogodek posebej počastili.

V Črnomlju bo 17. februarja gostovala Drama SNG, Muzej revolucije Slovenije pa bo pripravil razstavo o vzpostavitvi oblasti na Slovenskem, medtem ko bo 18. februarja v Črnomlju slavnostna seja občinske skupščine. V Ljubljani pa bo slavnostno zasedanje zborov republiške skupščine članov SNOS ter delegacij organov in organizacij v republiki, kar bo združeno z delovno sejo skupščine.

V PRETEKLEM LETU SO CENE ZBEZLJALE

Po objavljenih podatkih so bile lanskoletne podražitve blaga in storitev med največjimi v zadnjih 30 letih. Lanskoletne podražitve so bile v decembru 1983 višje za 60,1 % napram novembru 1982, medtem ko so se cene na drobno povečale za 40,4 %. O vzrokih za razne podražitve smo že velikokrat slišali in brali, zato tega ne bi ponavljali. Podatke o tem je pripravil Zavod za statistiko SR Slovenije in izdelal tudi pregled povečevanja cen v posameznih povojnih letih.

BOLJŠ PRESKRBLJENOST REVIRJEV

Zasavska kmetijska zadruga si z vsemi svojimi tozdi v revirskih občinah stalno prizadeva za boljšo preskrbljenost prebivalstva. Tako je lani odkupila 2.070.000 l mleka, 1.350 glav govedine in 16,5 milijona jajc. Letos nameravajo še povečati proizvodnjo mleka in mesa. Z mlekom krijejo domača vse revirske potrebe, domača prireja goveje živine pa pokriva 85 % potreb. Da bi lahko povečali proizvodnjo mleka, mesa, itd., nameravajo povečati lastno krmno osnovo, naprimer koruzo, članom zadruga bodo regresirali umetna gnojila in semena in jim ponudili strokovno pomoč. Uredili so 20 ha pašne površine v Gorah in na Koptniku, na Čemšeniku pa se na 15 ha pase precej ovac. Nove pašne površine nameravajo urediti tudi na Kalu in to sprva 15 ha.

KOMUNALCI SO SE IZKAZALI

Komunalne organizacije v Zasavju so ob letošnjih snežnih padavinah dobro opravile svoje delo. Snega sicer ni bilo toliko, da bi dela ne mogli opraviti, vendar so delavci zim-

skih služb ceste posuli in splužili že ponoči, čez dan pa so urejali stranske ceste. Ponekod so pločnike dobro očistili, ponekod tudi ne, kar pa bo treba pri naslednjih padavinah tudi storiti.

ZAGORJE — NOVA IMENA NASELIJ

V krajevnih skupnostih Izlake in Kisovec — Loke nameravajo spremeniti imena nekaterih naselij. Izpeljati nameravajo učni sistem. Na Izlakah so predlagali, da bi naselja poimenovali z imeni, ki so jih ljudje že doslej uporabljali, v Kisovcu pa nameravajo nekatera naselja poimenovati tudi po domačih revolucionarjih. V KS Izlake bo v bodoče 10 naselij, v KS Kisovec — Loke pa 15. Javno razpravo so končali 15. januarja letos.

NOVA TRAFOPOSTAJA V HRASTNIKU

V Hrastniku so pričeli z gradnjo nove transformatorske postaje, in to severno od Tovarne kemičnih izdelkov. Obratovati naj bi pričela koncem t. l., v njej pa bodo nameščeni trije transformatorji. Gradnjo ima na skrbi SGD Beton — TOZD Operativa Hrastnik. Značilnost stavbe bo v tem, da bo razmera visoka napram drugim podobnim objektom, ker je na voljo zelo malo prostora. V gornjem delu zgradbe bo tudi 110 kV, spodaj pa 35 in 10 kV stikališče. Iz te RTP bodo napajali področja občine Hrastnik, Radeč in Zidanega mostu. Z enim rezervnim transformatorjem pa bodo lahko napajali v primeru potrebe tudi del Trbovelj, Zagorja ali Litiije.

KOMUNALA DELA V ČRNOMLJU

V Črnomlju bodo letos namenili za gradnjo komunalnih

objektov 28 milijonov din. Del teh sredstev bo tvoril tudi samoprispevek. Petino sredstev bodo porabili za odplačilo anuitet za posojila iz prejšnjih let. Letos imajo v načrtu dokončanje vodovoda Vinica — Hrast, asfaltiranje nekaterih ulic, zgraditev telefonskega omrežja ter dokončanje vodovoda v Gribljah. (tl)

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega očka in moža Ludvika Skorjanca, rojenega 24. 3. 1943, se iskreno zahvaljujemo vsem njegovim sodelavcem, kolektivu rudnika Hrastnik, rudarski godbi pevcem, govorniku Albinu Potisku za ganljive poslednje besede in vsem rudarjem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje nam pa izrazili sožalje.

Posebna hvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ki so nam tako nesebično pomagali, nas tolažili in bili v veliko pomoč.

Vsem iskrena hvala!

Žalujoci, žena in otroci ter mana, sestre in brat.

UTRINKI Z IZLETA PO DOLENJSKI IN BELI KRAJINI

(1. nadaljevanje in konec)

Ko se v mislih nekoliko poglobim se mi zazdi da slišim grmenje nemških oklopnih vozil, ob nenehnih bajkah, ropotanju mitraljezov, žvižgajoči glas granat ki padajo nekje v bližini Žužemberka.

Iz premišljevanja me prebudi nekdo iz zadnjega sedeža. Koliko je še do baze dvajset.

Kakšnih pet minut, mu odgovorim, kar približno. In res prikaže se brunarica »Lukov dom«.

Dom se imenuje po revolucionarju in narodnem heroju Francu Leskošku — Luki. Zopet izstop. Globoko vdihavamo sveži zrak kočevskih gozdov, ki nam ga doma tako primanjkuje.

Pričaka nas vodič. Vodi nas prav do Baze 20. Že utrjena gozdna pot nam pove, da je bilo tukaj že mnogo turistov. Prikažejo se prve barake. Vsaka je imela svoj pomen med NOV. Tukaj se je krojila prva slovenska vlada in usoda slovenskega naroda. Prav iz tega kraja so bili poslani delegati na prvi kočevski zbor v Kočevje in na drugo zasedanje AVNOJA v Jajce. Med ogromnimi smrekami dobiš občutek varnosti. Skalo vje po gozdu so pravi naravni zakloni.

Posedemo se po lesenih klopeh. Vodič nam prične pripovedovati zgodovino tako v živo kot bi vrteli film. Toda platno so le zelene smreke. Vsi poslušamo, nihče se ne gane. Tišino zmoti le škrljocanje fotoaparata. Vodič nam govori z vse večjo vnemo. Mnogokrat jih je že pripovedoval in vsakokrat se vrne v realnost. Bil je namreč sam udeleženec NOB. Odhajamo obogateni še z enim doživetjem. Kako je bilo vse to mogoče v takratnih pogojih — Vendar je res. V borbi za obstoj je vse mogoče in ničesar pretežko.

Napotimo se proti avtobusom. Spremlja naš harmonikar Lojze, ki pridno vleče za meh in izvablja iz njega lepe slovenske viže. Zapijemo nekaj partizanskih pesmi. Ostaja nam lep spomin na kočevski Rog in Bazo dvajset.

Pa hajde v dolino proti Beli krajini!

Sprejmemo nas lepo obdelani vinogradi in zidanice v katerih že vre mošt. Tu in tam je še videti kakšen pozebljen grozd katerega obdelujejo kosi. Tudi zanje je še nekaj ostalo.

Zares lepa si Bela krajina.

Tudi tukaj so levo in desno ob cesti postavljeni spomeniki, pomniki revolucije.

Namenjeni smo v Vinico. Drvimo mimo Semiča, skozi Črnomelj, Kočevje, Kanižarico, proti Dragatušu. Vsak kraj ima svojo značilnost in zgodovino. Vinica. — Rojstni kraj velikega slovenskega pesnika Otona Župančiča. Ustavimo se prav pred njegovo rojstno hišo, ki je sedaj muzej. Na pročelju hiše nas pozdravi njegov verz:

Oj dom,
streha mojega očeta!

S temi besedami je pesnik obeležil ljubezen do svojega rojstnega kraja. Ogledamo si njegove fotografije, rokopise in knjige, ki jih je napisal. Njegovo delo nam govori, da je ogromno storil za slovensko kulturo in narod. Na vrtu pred hišo stoji njegov doprtni kip. Ko zapuščamo Župančičevo rojstno hišo nas že sprejmejo prijazni domačini, tamkajšnji kmetje. Postrežejo nam z moštom in značilno belokranjsko gostoljubnostjo. Ne moti nas kopica gnoja in prikolica, ki je napolnjena z njim. Vse diši po zemlji, znoju, po tobaku ki se suši na pročelju skednja. Hrapave roke gospodarja in gospodinje nam kar naprej ponujajo mošt. Lojze neutrudno vleče harmoniko. Vse je res enkratno, nepredvideno. Vsi prijetno razpoloženi se kar nemoremo posloviti od prijaznega gospodarja, ki še kar naprej ponuja mošt in tobak, ki je že suh, lepo zlato rumen. Jemljite knapi, boste imeli kaj za čikat!

Sedaj pa res, moramo se posloviti, kajti ob dveh nas čaka kosilo. Lojze še kar naprej vleče harmoniko in tako se s pesmijo in lepim vtisom poslavljamo iz Vinice in od prijaznih ljudi.

Vračamo se nazaj proti Dragatušu. Tam imamo pripravljeno kosilo. Lepo urejeno gostišče Župančičev hram. Prav tukaj je Oton Župančič preživel svoja mlada leta. Kajti lastnik gostilne je bil njegov sorodnik — stric. Zopet se srečamo z njego-

vim delom. Župančičeva soba, kjer je vitrina z njegovimi knjigami. V oči mi pade pesem, ki je napisana v povečavi in okvirjena:

Vince skače,
sreča se preliva,
ti si draga vsemu kriva!

V tem gostišču se zadržimo do poznih popoldanskih ur. Hrana je bila zelo okusno pripravljena, prizadevnost strežnega osebja na višini. Vsi smo zadovoljni. Mi in gostilničar.

In vsega je enkrat konec. Tako tudi našega potepa.

Ko zapuščamo Belo krajino in se poslavljamo od prijaznih Belokranjcev ob spremljavi harmonike zadoni lepa slovenska pesem:

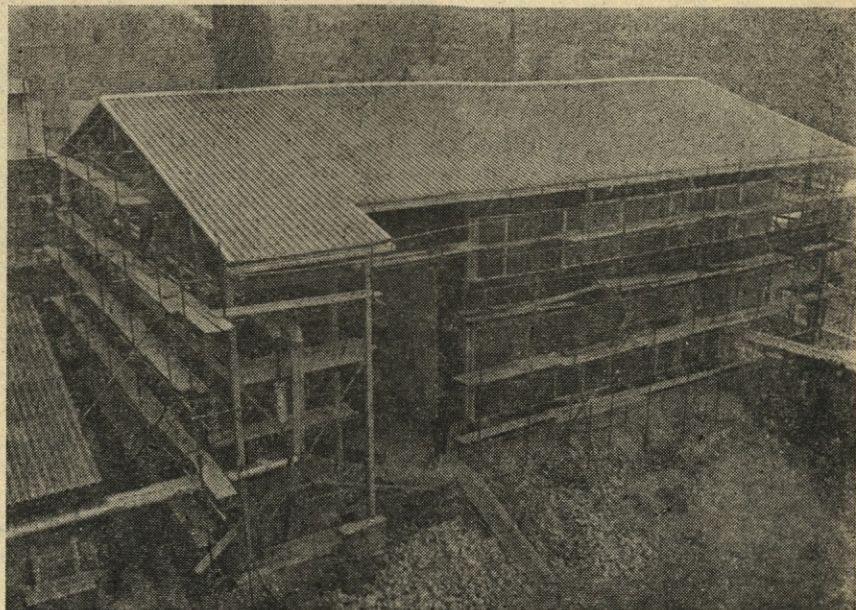
Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj še pridemo!

Mihael Gosak

VEČER ŠPORTA. GLASBE IN RAZVEDRILA V HRASTNIKU

Dne 7. januarja tega leta sta pripravili Telesna kulturna skupnost in Zveza telesno kulturnih organizacij Hrastnik v hotelu Jelka v Hrastniku sedmo tradicionalno vsakoletno prireditve pod naslovom: Večer športa, glasbe in razvedrila. Letošnji pokrovitelj je bila Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik.

Ob tej priliki so izbrali najboljšega športnika in športnico Hrastnika, podelili so občinska Bloudkova priznanja in podelili priznanja za tekmovalne dosežke v letu 1983 ter priznanja ZTKO. Priznanja ZTKO za leto 1983 sta prejela: Rokometni klub Dol in tovariši Konrad Kotnik, Roman Borovšak in Mirko Vnuk. Ti trije so opravili največ prostovoljnega dela ter neposredno sodelovali pri izdelavi smučišča Rajska dolina na Kalu. To smučišče leži v Podrožovju, ki pa so ga smučarji pred leti preimenovali

Toplarno v Hrastniku, ki sodi v sestav tozd RESD Hrastnik do ZPT povečujejo zaradi povečanih potreb po toplotni energiji. Posnetek je iz decembra 1983.

Foto: B. Klančar

v Rajsko dolino, ker na tem mestu ostane sneg še najdlje.

Za tekmovalne dosežke v letu 1983 so dobili priznanja: Peter Kavzež, Franc Seničar, Danilo Stradar, Vesna Ojstršek, Jolanda Novak, Polona Novak, Jože Urh, Jernej Zalaznik, Franc Rešetar, Željko Hručič, Josip Lastrič, Vinko Grgič, Nihad Imanovič, Stanke Šimonič in Idris Tahirovič.

Občinsko Bloudkovo priznanje sta prejela Niko Toplak in Jože Premec.

Najboljši športnik pionir Hrastnika v letu 1983 je Matej Haberl. Najboljši športnik Hrastnika v letu 1983 je Cvetko Rajmund, član strelske družine Hrastnik, in najboljša športnica Hrastnika v preteklem letu Andreja Ojstršek, namiznoteniška igralka. Oba imata status športnika zveznega razreda. (tl)

Vsem naše čestitke!

SPORTNE NOVICE

Plavalno tekmovanje

V četrtek 29. decembra 1983 je potekalo v 25 m pokritem bazenu v Cementarni Trbovlje

plavalno tekmovanje — novoletni miting. Udeležilo se ga je 150 najboljših slovenskih plavalcev iz vseh klubov. Na startu ni bilo bratov Petrič, ker sta 2. januarja odšla na tekmovanje v ZDA. Na tem srečanju bili doseženi trije republiški rekordi in en državni rekord.

Najboljši izid tekmovanja sta dosegla domačina — Darja Alauf na 200 m hrbtno, kar je le slabo sekundo slabše od državnega rekorda in Boris Novak, ki je 200 m mešano zmagal. Oba sta dobila za nastop pokala. Državni rekord je dosegla Barbara Kus mlajša pionirka, domačinka, ki je nastopila na 400 m kravl. Njena klubska vrstnica pa na 100 m kravl. Pred začetkom tekmovanja so dobili posebna priznanja plavalci, ki so letošnje dosegli pomembne uspehe ali pa so izboljšali državne ali republiške uspehe. Tekmovanje oziroma novoletni miting je bilo dobro pripravljen in izpeljan.

Novoletni pohod na Kum

PD Kum Trbovlje je letoš 2. januarja že drugič organiziral

novoletni pohod na Kum. Udeležilo se ga je preko 700 udeležencev. Letošnji pokrovitelj tega pohoda je bila delovna organizacija IPOZ. Start pohoda je bil med 6. in 9. uro na mostu čez Savo v Trbovljah ali pa od kontrolne točke Dobovec. Vreme je bilo solidno, le na vrhu Kuma je sredi dneva nastopila megla, pojavil pa se je tudi veter. Kljub vsemu je pohod zelo uspel.

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno:

RAA, ŠTIP, KAREL NAJ BO VSAKO NOVO LETO IBAR, TAMAR, LANTAN, LEPŠE OD PREJŠNJEGA, ROLLS, LOREN, RA, PANJ, URI, ONIČ, ANAS, KOCKA, GETO, KLIC, NO, IRIAN, ETUDA, ARIMAN, KRAJ, SODAR, NAJADA, SPOR, AIR, TRAKAR, DACIT, ROČKA, TACIT, FORMA, ERA, EKTRANIZACIJA, ANJA, CS ČRT, DRN, ANA, THATCHER, NO, KREOL, IVJE, NEN, OV, SONJA, PIJ, ALKAN, MO, PIPA, BRODET, BLAŽILNIK, ELO, RAPSO DIJA, KIOTO, ROVKA, OLIKA, MP, KMET, SF, IZHOD, LV, IOWA, ENA, UHO, SPORA, NA, TRASANT, PRINC, ALK, SIR, TOLTEK, TIN, ELDA, SAPA, ETE, DLAN, ANGOLA, NOTAR, KRAS, ARA, SOM, DROBIŽ, OR, LETAK, AVENIJA, BURKA, STRUGA, AMELIJA, KOPERNIK, ARON, TACA, AK, GRANADA, RANA

Navpično:

SREČNO, PTA, POKROV, URIN, OČRT, PERSHING, AT, KRKA, KSILOFON, OSAMA, KIR, ANDROPOV, CELOVEC, NIL, PORRA, IRENA, KIS, LAMELA, ABERACIJA, ZNOJ, RAZPAD, NI, JAPONKA, ITA, LABA, HOLANDIJA, BRŠLIJAN, RACA, RP, ORK, ORJAK, RO, EL, CIN, POSODA, STOA, AVTOSUGESTIJA, IDOL, SAAB, KG, ASAD, RETORTA, JEDILNI PRIBOR, AMPLITUDA, TIKVARA, ŽUPA, ŠKARO, ODAK, JA, REN, TORE-

RO, ARAFAT, ABA, KOKRA, IN, JEN, RONHILL, MITTERRAND, POLŠNIK, RJAVKA, POROTA, IA, VAN, ČLAN, MATJAŽ, WALES, SK, KONJ, IRADA, CENIK, AST, LT, ALTERACIJA, CH, LIK, AED, ERAR, REAGAN, MACESEN, NOMENKLATURA, ETNA, ANADIR, REMITENT, ARAGON, LO, SONATA, NOKOTA, NAKANA

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 8. januarja t.l. za nagradno križanko ob novem letu 1984, objavljeno v številki našega glasila 12/83, skupno 51 rešitev.

Reševalcem, ki so pravilno rešili križanko, podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade. Te prejmejo:

I. nagrado: Martina Šoba, Novi dom 44/b, 61420 Trbovlje

II. nagrado: Ida Toplak, Ulica talcev 4, 61410 Zagorje ob Savi

III. nagrado: Erika Golec, Vreskovo 6, 61420 Trbovlje

Vsem trem nagrajenkam čestitamo. Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

PREKLIC

Preključem izgubljeno spričevalo za kopaškega pomočnika številka 4147/83, izdano na ime Anton Ojstršek II, rojen 4. 4. 1955, stanujoč Laško, Brstnik številka 9.

Anton Ojstršek

KADROVSKE VESTI

za čas od 1. do 30. 11. 1983

PRIHOD:

DO ZPT

TOZD PT: Veteršek Milan — vozač, Božič Jakob — vozač.

TOZD Sep. Trb.: Kozmus Rajko, — sep. del., Jan Ernest — sep. del.

TOZD REŠD Trb.: Jerman Franc, — mazalec. stroj.

TOZD PJL: Drnovšek Alojzij, — lesni del., Šmuk Zdenko — lesni del.

DS PD Trb.: Sušnik Veronika — kuharica,

TOZD PH: Lokošek Marjan — učnik, Filipovič Marko — učnik, Bečič Sejad — učnik, Alibašič Mirsad — učnik, Privšek Matjaž — zun. del.,

TOZD P Ojstro: Funkl Simon — zun. del., Županc Franc — zun. del., Frajle Jože — vozač.

TOZD REŠD Hr.: Ulaga Matjaž — električar, Gašperut Viktor pom. del.

TOZD P Ko: Renko Ladko — vozač, Vukalič Nesib — kop. pom., Krhlanko Rajko — učnik, Jurič Mijo — šofer, Kokalj Karel — rud. učnik,

TOZD sep. Zag.: Drolc Janko — sep. del., Sulejmanović Samir — sep. del., Gošte Darko — sep. del., Mitrovič Milan — sep. del., Ferme Gotard — sep. del., Ibrič Miralem — sep. del.

DS PD Zag.: Burkeljc Marinko — pom. del., Žnidar Andrej — stražar-čuvaj.

RŠC: Brčina Marko — kopač, Tomič Željko — kopač, Petrovič Blaško — kopač, Koklič Viktor — kopač, Marot Božo — dipl. politolog.

DO RGD

TOZD RIG: Tufekić Mirsad — vozač, Matoša Darko — vozač, Hevešenič Alija — vozač, Jerman Ladislav — vozač, Dedič Nermin — vozač, Bečirovič Saliko, — kopač, Škrijelj Ismet — vozač, Kadinič Salkan — kopač, Husanović Jakub — ključavničar, Šviga Joško — vozač, Veteršek Andrej — učnik, Halilović Ejub — kopač, Katrančević Cvetko — kop. pomoč.

TOZD GRAMAT: Volčanšek Pavel — voznik premikalnega odra Gregor Vladimir — pom. opek. del., Račič Senada — zlag. opeke Kostanjšek Franc — vzdr. stroj. naprav II.

DO TET

DS SS: Opresnik Samo — pom. del.

DO IMD

TOZD EIMD: Obreza Roman — električar.

ODHOD:

DO ZPT:

TOZD PT: Šviga Jože, vozač — spor. prek., Tadič Drago, kopač — spor. prek., Zakšek Ivan, učnik — spor. prek. Zupanc Darjan, vozač — disc. odp., Koklič Viktor, kopač — spor. prek., Frajle Jože II, vozač — spor. prek.

TOZD sep. Trb.: Pavšelj Darko, sep. del., — pren. v posk. dobi. s strani del. org.

TOZD PH: Teršek Drago, učnik — smrtna nezgoda, Hribernik Martin, kopač — upokojen, Hasanbegović Ržalija, kopač — pren. v posk. dobi s strani del. org., Kostić Miodrag, kopač — pren. v posk. dobi s strani del. org., Blažič Drago, pren. v pos. dobi s strani delov. org.

TOZD P Ojstro: Babič Milivoje, učnik — samov. prek., Ambrož Martin, kopač — upokojen, Hopovac Mesud, kop. pom. — disc. odpust, Ocvirk Vili, kopač — upokojen, Radovac Ivo, kopač — samov. prek.

TOZD P Ko: Mates Leon, učnik — samov. prek., Veteršek Andrej, učnik — spor. prek., Flac Peter, pom. kopač — upokojen.

TOZD sep. Zag.: Burkeljc Marinko, sep. del., — prem. v drugo

TOZD, Renko Lanko sep. del. — prem. v drugo TOZD, Strmljan Andrej, sep. del. — sam. prek.

DS PD Zag.: Zajc Jakob II, kopač — upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Petrušič Anton, vozač — samov. prek., Gašperut Viktor, vozač — samov. prek., Jašarevič Ešef, kopač — samov. prek., Bečič Sead, učnik — samov. prek., Petrovič Blaško, kopač — samov. prek., Zukič Ibrahim, kopač — samov. prek., Kalander Ibri, kop. pom. — samov. prek., Beganović Husein, kop. pom. — samov. prek., Sadičević Kasim, kopač — samov. prek., Kristić Dragan, kopač — samov. prek.

DO TET

PEE: Kramžar Milan, pom. del. — disc. odpust,

SOZD DS ASO: Marot Božo, dipl. politolog — delo za določen čas.

Ljuba Poznič

HUMOR

Jože sedi v gostilni in čaka, da pride natak. Ko je ura 22, se Jože oglasi: —Ali bom že dobil tisti zrezek, ali bom kar celo noč čakal? vam ne bo treba, ker zapiramo ob 23 h.

Vanja je prvič na plesu. Pred njo se znajdejo trije postavni kavalirji in jo hkrati prosijo za ples. Vanja v zadregi vpraša prijateljico: —Ali moram upoštevati desno pravilo?

—Peter, imaš srečo ali smolo v ljubezni? —Smolo! Izredno smolo. Pomisli, edina ženska na svetu, ki sem jo ljubil, je poročena.

—Oh, s kom pa? —Z menoj!

—Dane, ali bi mi ti posodil milijon jurjev? —Ne smem. Kaj nisi bral, da so krediti ustavljeni?

—Dragi mož, sedaj je pa že tudi zame čas, da si kupim kakšno moderno obleko. —Veš, draga ženka, letošnja moda je pa tako raznovrstna, da lahko mirno oblečeš katerokoli staro obleko.

V hotelu se pritožuje možakar, da so porcije iz dneva v dan manjše. Natak mu odgovori, da se mu le zdi, ker so v resnici povečali lokal.

—Kako pa pri vas doma preživite prosti čas? —Oh, ne sprašuj, draga moja! Mož hoče v kegljišče, jaz k svakinji, fant pa v kino. V prepiru, kam bi šli, nam prosti čas kar prehitro mine!

—Veš, Janez, zakon je loterija po toži razočarani mož prijatelju.

—Nisem čisto tvojega mnenja. V loteriji le kdaj kaj zadeneš, ugovarja prijatelj.

—Bojan, povej po pravici, kateri v razredu najbolj zna zgodovino? —Če se čisto nič ne zlažem, je to tovariš učitelj.

Marinka Sterniša

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Albin Hauptman.

Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Kirič, Franc Žgalin, Slavi Guna, Boris Jesenšek, Štefan Štok, Vladimir Breznik, Stanko Drnovšek, Dragica Bregant, Janez Oberžan (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik).

Naklada 3400 izvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje. Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen. Rokopisov, fotografij, skic, risb itd., ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije, št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974, spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.